

26.0006.73.2023, 174

73/23

Projekt

z dnia 18 września 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY KOBYLANKA**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023-2032”

Na podstawie art. 10e i 10 f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 40, t.j.) oraz art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1259 t.j.), Rada Gminy Kobylanka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023-2032” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kobylanka.

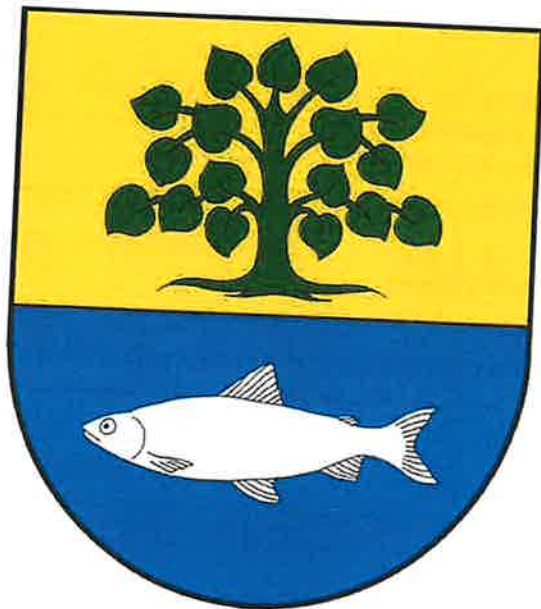
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Alicja Ordon

**Sprawdziłem pod względem
formalno-prawnym**

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Gminy Kobylanka
z dnia ..... 2023 r.

**GMINA
KOBYLANKA**

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY KOBYLANKA
NA LATA 2023-2032**

Kobylanka 2022/2023

Spis treści

WPROWADZENIE	2
1. PODSUMOWANIE DIAGNOZY STRATEGICZNEJ	4
1.1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO.....	4
1.2. SPOŁECZEŃSTWO GMINY KOBYLANKA	10
1.3. BEZPIECZEŃSTWO SOCJALNE I PUBLICZNE	15
1.4. GOSPODARKA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I ROLNICTWO	18
1.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	22
1.6. KULTURA, TURYSTYKA I REKREACJA.....	27
1.7. SYSTEM ZARZĄDZANIA I GOSPODARKA FINANSOWA GMINY	33
2. ANALIZA SWOT	34
3. ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE DLA ROZWOJU GMINY NA LATA 2023-2032	38
3.1. MISJA I WIZJA GMINY KOBYLANKA	38
3.2. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	39
3.3. MONITOROWANIE POSTĘPU RZECZOWEGO REALIZACJI STRATEGII.....	53
4. MODEL STRUKTURY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ	58
4.1. OBECNA POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY KOBYLANKA – ANALIZA DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH	58
4.2. KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJOWE GMINY KOBYLANKA.....	62
4.3. MODEL STRUKTURY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ GMINY KOBYLANKA	67
4.4. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE KOBYLANKA	69
5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	72
6. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	75
6.1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA REALIZACJĘ STRATEGII.....	75
6.2. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH.....	80
6.3. SYSTEM MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJA STRATEGII	83
7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII	85
SPIS TABEL, WYKRESÓW I MAP WYKORZYSTANYCH W STRATEGII	87

WPROWADZENIE

„Strategia Rozwoju Gminy Kobyłanka na lata 2023-2032” jest jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych samorządu gminnego, opisującym cele i kierunki dalszego rozwoju lokalnego, oparte o posiadany potencjał endogeniczny i uwarunkowania społeczno-gospodarcze.

Główną przesłanką wewnętrzną, determinującą potrzebę sporządzenia strategii rozwoju jest kończący się okres obowiązywania poprzedniego dokumentu strategicznego, zaś przesłanką zewnętrzną są szanse dla finansowania inwestycji zgodnych z przedstawionymi założeniami, sprzyjającymi rozwojowi lokalnemu, ze środków nowej perspektywy Unii Europejskiej. Od czasu opracowania poprzedniej strategii gminnej minęło już ponad 10 lat, które przyniosły dla samorządu wiele znaczących zmian, w tym zmian społeczno-gospodarczych, środowiskowych oraz funkcjonalnych i przestrzennych, doprowadzając do konieczności ponownego podjęcia analizy stanu obecnego i aktualizacji kierunków rozwoju. Z kolei uwarunkowania zewnętrzne związane są bezpośrednio z nową perspektywą finansową UE, która pozwoli na dalsze inwestycje z zakresu rozwoju lokalnego. Aby jednak zrationalizować dalsze inwestowanie, konieczne jest rozpoznanie bieżących i aktualnych potrzeb społeczno-gospodarczych, funkcjonalnych i przestrzennych, przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z założeniami przyjętymi dla rozwoju województwa zachodniopomorskiego, ujętymi w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

Podstawą prawną definiującą zakres, strukturę i procedurę przygotowania Strategii Rozwoju są przepisy:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 poz. 40 t.j.),
- ustawy z dnia 15 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 poz. 1378 t.j.),
- ustawy z dnia 3 października 2008 roku, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094 t.j.).

Przystąpienie do sporządzenia Strategii poprzedziło ustalenie jej zakresu i planowanego harmonogramu prac nad kolejnymi elementami, o czym traktuje uchwała nr L/305/22 Rady Gminy Kobyłanka w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kobyłanka na lata 2023-2032 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. W realizacji przedmiotowego opracowania kluczowymi aspektami pozostają:

- ustalenie wniosków z diagnozy strategicznej opisującej stan obecny i tendencje społeczno-gospodarcze, przestrzenne i funkcjonalne,
- wypracowanie założeń programowych i przestrzenno-funkcjonalnych ukazujących kierunki rozwoju lokalnego,
- opracowanie projektu Strategii wraz z ogłoszeniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych, dla których zwięźczeniem jest sprawozdanie z ich przebiegu i jego publikacja,
- uzgodnienie możliwości odstąpienia lub też przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii,
- przeprowadzenie ewaluacji ex-ante, wskazującej na trafność, skuteczność i efektywność przyjętych założeń strategicznych wraz z ewentualnym przeformułowaniem lub zmianą ustalonych założeń,

- przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023-2032 przez Radę Gminy Kobylanka w drodze uchwały.

Zagadnienie dotyczące zakresu i podstawy prawnej dla dokumentu, jakim jest strategia rozwoju gminy było przedmiotem analiz, a następnie regulacji objętych nowelizacją przepisów prawnych ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, obowiązującą od dnia 13 listopada 2020 roku. Nowelizacja wprowadziła liczne zmiany w aktach bezpośrednio regulujących podstawy prawne funkcjonowania samorządu gminnego, w tym również w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 poz. 40 t.j.). Znowelizowana ustawa po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym ukazuje podstawę prawną dla opracowania strategii rozwoju gminy, jak również określa szczegółowe wymagania dotyczące zakresu tego dokumentu. Zakres strategii określony został w art. 10e ustawy o samorządzie gminnym, wskazując, że dokument zawiera wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej, uwzględniającej obszary funkcjonalne Gminy Kobylanka. Zakres strategii obejmuje w szczególności:

- I. wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- II. cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym,
- III. oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia,
- IV. model struktury przestrzenno-funkcjonalnej,
- V. ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
- VI. obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. 2022 poz. 547 t.j.) wraz z zakresem planowanych działań,
- VII. obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, o ile zostały zidentyfikowane, wraz z zakresem planowanych działań,
- VIII. system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- IX. szacunkowe ramy finansowania i źródła finansowania.

„Strategia Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023-2032” jest dokumentem określającym możliwe i optymalne kierunki rozwoju przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z dokumentami wyższego rzędu, zapewniając spójność funkcjonalną i przestrzenną. Dokument przygotowany został z wykorzystaniem modelu partycypacyjno-eksperckiego, gdzie wszelkie analizy statystyczne i strategiczne są wynikiem zaangażowania podmiotów zewnętrznych biorących udział w opracowaniu dokumentu, jak również odpowiadają pełnemu zaangażowaniu wszystkich grup interesu, w tym społeczności lokalnej oraz władz lokalnych.

1. PODSUMOWANIE DIAGNOZY STRATEGICZNEJ

1.1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Lokalizacja, podział administracyjny i struktura gruntów

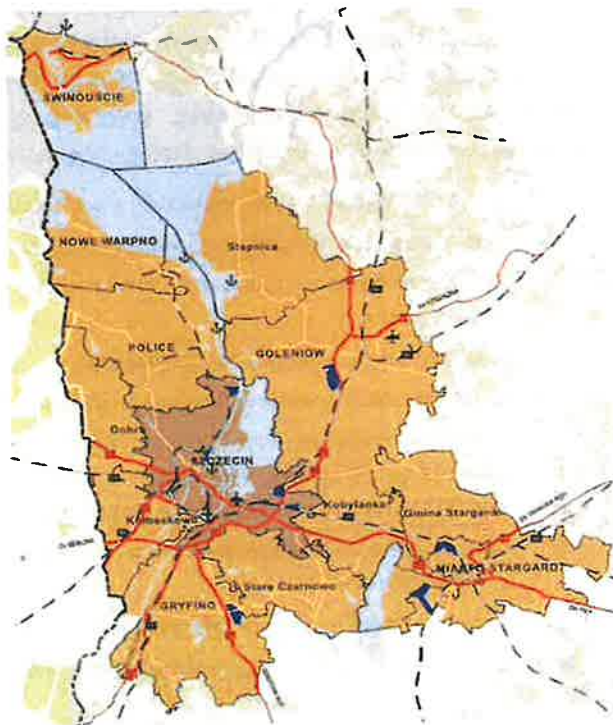
Kobylanka *jest gminą wiejską z funkcjami podmiejskimi*, znajdującą się w zasięgu oddziaływania ośrodka wojewódzkiego – Szczecina, oddalonego o około 25 km. Jest również częścią Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, dla którego zapewnia ważne tereny rekreacyjne i turystyczne.

Jest jedną z gmin powiatu stargardzkiego, który poza Gminą Kobylanka obejmuje również:

- gminy miejsko-wiejskie: Chociwel, Dobrzany, Ińsko i Suchań,
- gminy wiejskie: Dolice, Marianowo, Stara Dąbrowa, Stargard,
- gminy miejskie: Stargard.

Strukturalnie Gminę tworzy 10 sołectw, w tym Bielkowo, Cisewo, Jęczydół, Kobylanka, Niedźwiedź, Morzyczyn-Zieleniewo, Reptowo, Motaniec, Rekowo i Kunowo.

Rycina 1. Położenie Gminy Kobylanka w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

Źródło: <http://som.szczecin.pl/czlonkowie/>

Bliskie położenie względem ośrodka wojewódzkiego, jak również niska przydatność rolnicza i wysokie walory endogeniczne rozległych obszarów leśnych i jeziora Miedwie zdeterminowały funkcję Gminy, wskazując na właściwość osadniczo-mieszkaniową i rekreacyjno-wypoczynkową względem Szczecina i Stargardu. Ponadto dostępność komunikacyjna Gminy za pośrednictwem trasy S10 i dostępnych połączeń kolejowych, jak również bliskość względem portu lotniczego Szczecin-Goleniów im. NSZZ Solidarność determinują **atrakcyjność Gminy** zarówno dla mieszkańców, jak i osób odwiedzających region oraz inwestorów.

Pomimo iż Gmina Kobylanka prezentuje charakter wiejski, **rolnictwo nie jest najważniejszą gałęzią gospodarki**. Przy wysokim stopniu lesistości powierzchnie użytków rolnych stanowią jedynie niespełna 35% ogólnej powierzchni Gminy, zaś grunty orne, łąki i pastwiska stanowią jedynie 39,7 km², co stanowi 32,54% powierzchni gminnej. Wysoki poziom lesistości (56,6%) i stosunkowo niski udział użytków rolnych wynikają przede wszystkim z małej żyzności gleb i niskiej przydatności rolniczej.

Polityka planistyczna Gminy prowadzona jest w oparciu o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylanka, pochodzące z roku 2013 oraz miejscowe plany

zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają ok. 33% wyznaczonych w Studium stref funkcjonalnych, co wskazuje na **duże pokrycie terenu gminnego planami miejscowymi**. Polityka przestrzenna wspomagana jest też wydawanymi decyzjami indywidualnymi, właściwymi dla obszarów nieobjętych MPZP, których liczba i zakres corocznie wskazuje na wysokie zainteresowanie zamierzeniami inwestycyjnymi na obszarze Gminy Kobyłanka, zwiększając tym samym jej atrakcyjność zarówno w aspekcie budownictwa prywatnego – domowego, jak i budownictwa inwestycyjnego.

Wobec powyższego Gmina Kobyłanka charakteryzuje się **wysoką atrakcyjnością osiedleńczą, inwestycyjną oraz rekreacyjno-wypoczynkową**, co wynika z uwarunkowań społeczno-gospodarczych, lokalizacyjnych i potencjałów endogenicznych. Dla kształtowania polityki przestrzennej i dalszego rozwoju niezbędne jest uwzględnianie założeń planistycznych obszaru funkcjonalnego, w tym również działań inwestycyjnych skierowanych bezpośrednio na rozwój Gminy.

Zgodnie z terytorialnym wymiarem Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, Kobyłanka jest również częścią struktury przestrzennej Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina (TRMS). Gmina Kobyłanka jest jednym z samorządów tworzących Szczeciński Obszar Metropolitalny, dla którego jest **ośrodkiem wiejskim I rzędu**, tj. ośrodkiem gminnym wspomagającym i najlepiej wyposażonym w podstawowe usługi publiczne. Jest **strefą ekspansywnej urbanizacji**, o czym świadczy intensywnie rozwijająca się zabudowa jedno- i wielorodzinna przy jednoczesnym stopniowym zatracaniu rolniczego charakteru na rzecz rozwoju usług pozarolniczych. Obszar Gminy Kobyłanka uznawany jest za **teren podmiejski Szczecina** służący jako miejsce zamieszkania osób pracujących w Szczecinie i większych ośrodkach miejskich. O randze i istocie Gminy Kobyłanka w ramach obszaru funkcjonalnego świadczą kluczowe inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, które mają miejsce na jej terenie. Wśród zadań mających znaczenie dla rozwoju SOM i rozwoju lokalnego ujęte zostały:

- S10 Szczecin-Piła,
- Budowa II jezdni obwodnicy Kobyłanki, Morzyczyna, Zieleniewa w ciągu drogi krajowej S10,
- Modernizacja linii kolejowej E59 na odcinku Poznań Główny – Szczecin - Dąbie.

Kobyłanka jest też obszarem włączonym do Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, w ramach którego ustalone zostały kluczowe inwestycje uwzględniające obszar Gminy Kobyłanka, w tym:

- Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej w Szczecinie z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351,
- Budowa punktu przesiadkowego wraz z zapleczem parkingowym przy stacji kolejowej w miejscowości Reptowo.

Podsumowując, pomimo wiejskiego charakteru Gminy Kobyłanka jej głównym przeznaczeniem w coraz mniejszym stopniu jest rolnictwo. Kobyłanka uznawana jest za ośrodek podmiejski względem Szczecina, a tym samym ośrodek z dobrze przygotowaną ofertą usług publicznych, jak również silnie rozwijający się pod względem urbanizacji i zasiedlania przez osoby wyprowadzające się z większych miast, w tym ze Szczecina. Z uwagi na dogodną lokalizację, wysoki stopień skomunikowania oraz dostępność inwestycyjną, charakteryzuje się wysokim stopniem atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej, jak również rekreacyjno-wypoczynkowej.

Rzeźba terenu i zasoby naturalne, w tym zasoby wodne

Gmina Kobylanka jest obszarem charakteryzującym się **różnorodnością powierzchniową**. Północną i środkową część stanowią płaskie i piaszczyste tereny towarzyszące rozległym i płytkim torfowiskom, które są przedmiotem działalności antropopresyjnej i wymagają szczególnej ostrożności przy planowaniu przestrzennym. Część południowo-wschodnia Gminy bezpośrednio otoczona jest tarasem jeziornym i styka się z głęboką rynną jeziorną. Jest to teren bagnisty i podmokły, co znacząco utrudnia i ogranicza możliwość jego zagospodarowania. Z kolei część południowo-zachodnia Gminy Kobylanka charakteryzuje się falistą i jednocześnie płaską wysoczyzną, którą od jeziora Miedwie oddziela wysoka krawędź i płaski, piaszczysty taras, sprzyjając tym samym tworzeniu warunków i zagospodarowaniu terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Na obszarze Gminy odnotowuje się **złoża kopalin**, czego przykładem jest złożo torfów w Reptowie, podlegające eksploatacji. Dostrzega się także konieczność przeprowadzania działań rekultywacyjnych na obszarach, w których prowadzono wydobywanie.

Istotnym zasobem, determinującym walory wypoczynkowo-rekreacyjne Gminy Kobylanka jest **dostępność do wód powierzchniowych**. Obszar Gminy znajduje się w dorzeczu Odry i w regionie wodnym Dolnej Odry. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry wskazuje, że obszar Gminy pokrywa się z jednolitymi częściami wód powierzchniowych, w tym:

- Chelszcząca (RW6000101974349),
- Kanał Opaskowy (RW60001519743929),
- Płonia od jez. Płonno do ujścia (RW60001119743299),
- Ina od Krąpieli do Strugi Goleniowskiej (RW60001119897),
- Płonia od jez. Płoń do jez. Żelewko (RW6000181974329119),
- Struga Sowno (RW600010198949)
- Miedwie (LW11034).

Wszystkie ze wskazanych jednolitych części wód powierzchniowych, ujęte są jako **zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych**. Jednolite części wód powierzchniowych obejmują rzeki: Miedwinka, Chelszcząca, Rów Kunowski, liczne strumienie oraz jezioro Miedwie, będące głównym zbiornikiem wodnym Gminy, a także piątym co do wielkości jeziorem w kraju. Jezioro charakteryzuje się rozwiniętą i jedynie częściowo dostępną linią brzegową. Na odcinku pomiędzy Morzyczynem a Zieleniewem nabrzeże jest silnie zmienione w wyniku działań dostosowujących do przeznaczenia rekreacyjno-wypoczynkowego, z kolei pomiędzy Zieleniewem a Kunowem dostęp do jeziora jest znacząco utrudniony, co wynika z naturalnego charakteru i podmokłego terenu.

Dla poszczególnych JCWP, w II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjętej Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 roku, sformułowano katalogi zadań podstawowych i uzupełniających mających na celu ochronę i poprawę stanu wód, w tym dla JCWP Płonia od jez. Płonno do ujścia (RW60001119743299) ujęto zadanie RW60001119743299_RWP_09.01_CH_32148, tj. Aktualizacja programu ochrony środowiska. Jego realizacja ma na celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP, będące również zadaniem uzupełniającym o numerze identyfikacyjnych LW11034_LWP_06.03_JE_0322 dla JCWP Miedwie (LW11034). Ponadto dla jednolitej części wód jeziornych, jako zadanie podstawowe ustalono zadanie LW11034_LWP_07.01_JE_0322 dotyczące uporządkowania i poprawy infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza

aglomeracjami, w tym m.in. poprzez budowę/ modernizację oczyszczalni ścieków, budowę/ modernizację sieci kanalizacyjnej, programy wsparcia finansowego budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, programy wsparcia finansowego budowy i remontu bezodpływowych zbiorników na ścieki. Również dla JCWP Płonia od jez. Płoń do jez. Żelewko (RW6000181974329119) wyznaczono zadanie RW6000181974329119_RWP_01.05_FC_06486, obejmujące przeprowadzenie i przygotowanie analizy techniczno-ekonomicznej gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń komunalnych do wód.

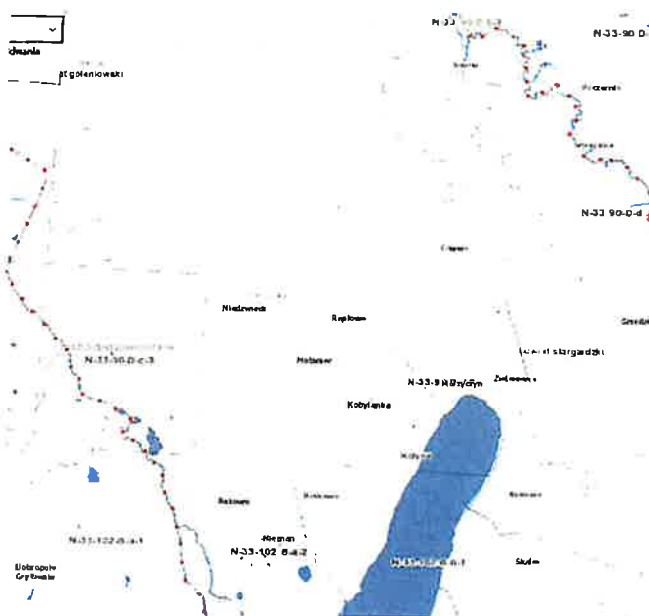
Obszar Gminy zlokalizowany jest również w obrębie dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych, w tym PLGW60007 i PLGW600024 – w obu przypadkach stan chemiczny i ilościowy oceniane są jako dobre, a **jednolite części wód podziemnych nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.**

Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego zalicza obszar **Gminy Kobylanka do obszarów zagrożonych suszą** meteorologiczną i rolniczą w stopniu umiarkowanym i suszą hydrologiczną w stopniu znacznym. Pod względem oceny hydrogeologicznej oceniono, iż największe zagrożenie obejmuje część środkową. Zgodnie z dostrzeżonym zagrożeniem, na terenie Gminy prowadzone są **aktywne działania związane z regulowaniem stosunków wodnych, przeciwdziałaniem skutkom suszy.**

Zgodnie z Mapami zagrożenia powodziowego na obszarze gminy Kobylanka wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1%) i wysokie (10%). Na obszarach tych występują ograniczenia wynikające z ustawy Prawo wodne. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią nie powinien być zabudowywany aby nie zwiększać ryzyka powodziowego.

Zgodnie z Mapami wstępnej oceny ryzyka powodziowego, Gmina Kobylanka jest obszarem narażonym na zagrożenie powodzi rzecznej. Obszar zagrożenia niebezpieczeństwa powodzi rzecznej dotyczy rzeki Chełszcząca, jak również obszarem zagrożenia powodziowego jest obszar nabrzeży jeziora Miedwie.

Rycina 2. Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Kobylanka

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzaw/?apmap=qpMZP

Podsumowując, Gmina Kobylanka charakteryzuje się zasobami surowców naturalnych, czego przejawem są wydobycia torfów w okolicach Reptowa. Charakterystycznym są również zasoby wodne, w tym rzeki i jezioro Miedwie, będące głównym przyczółkiem dla rozwoju usług wypoczynkowych, rekreacyjnych i turystycznych. Na obszarze Gminy, zgodnie z dokumentami planistycznymi, znajdują się różnorodne jednolite części wód powierzchniowych, spośród których jedynie dwie nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych oraz dwie jednolite części wód podziemnych, których zagrożenie nie dotyczy. Obszar Gminy objęty jest ryzykiem suszy, co powoduje potrzebę kontynuacji aktualnych działań na rzecz retencji i regulacji stosunków wodnych, jak też w bezpośredniej bliskości rzeki Chelszcząca odnotowuje się zagrożenie powodzią rzeczną, zaś obszar nabrzeżny jeziora Miedwie objęty jest zagrożeniem powodzi jeziornej.

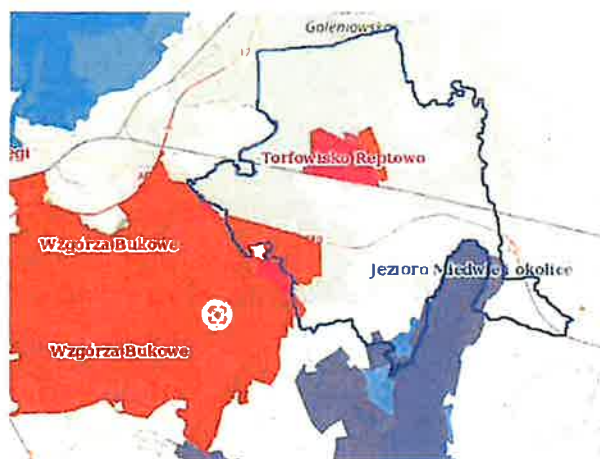
Walory środowiska przyrodniczego

Charakterystyczny dla Gminy, a zarazem wyróżniający ją spośród okolicznych samorządów jest **wskaźnik lesistości na poziomie niemal 60%**. Przestrzeń zalesioną stanowią lasy publiczne stanowiące ponad 98% ogólnej powierzchni gruntów leśnych i lasy prywatne, które pomimo corocznego przyrostu stanowią niespełna 1,5% zasobu leśnego. Północno-zachodnią część Gminy porastają obszary Puszczy Goleniowskiej, będące siedliskiem boru świeżego z dominacją sosny, a także dębu, buka, brzozy i świerka. Niewielkie powierzchnie leśne znajdują się również w południowej części Gminy, pomiędzy Kobylanką a Bielkowem oraz w strefie nabrzeżnej jeziora Miedwie. Lasy publiczne zarządzane są przez Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Kliniska. Co również istotne, **lasy na terenie Gminy mają charakter lasów ochronnych**, które zgodnie z kategoriami dzielą się na lasy wodochronne w tym znajdujące się w pasie nabrzeża jeziora Miedwie w paśmie Jęczydół–Morzyczyn oraz lasy w miastach i wokół miast, do których zaliczane są pozostałe obszary leśne na terenie Gminy. Cała powierzchnia lasów Gminy Kobylanka znajduje się w granicach Kompleksu Promocyjnego „Puszcze Szczecińskie”.

Obszar Gminy Kobylanka pokrywa się również z **obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo**, w tym z obszarami:

- Natura 2000 Torfowisko Reptowo (PLH320056),
- Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie (PLH320006),
- Natura 2000 Wzgórza Bukowe (PLH320020),
- Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice (PLB320005),
- Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Torfowisko Reptowo (PL.ZIPOP.1393.ZPK.300),
- Użytków ekologicznych

Rycina 3. Obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo na terenie Gminy Kobylanka

Źródło: <https://geoserwis.qdos.gov.pl/mapy/>

Podsumowując, Gmina Kobyłanka jest obszarem charakteryzującym się znacznym poziomem zalesienia, tworząc tym samym sprzyjające warunki do ich zagospodarowania i wykorzystywania na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Ponadto obszar Gminy pokrywa się z powierzchniowymi formami ochrony przyrody, w tym obszarami siedliskowymi, co znacząco determinuje możliwości ich wykorzystywania i rozwoju planistycznego. Niewątpliwie jednak wysokie walory przyrodnicze są elementem sprzyjającym rozwojowi oraz promocji lokalnej i regionalnej.

Klimat i jakość powietrza

Gmina Kobyłanka znajduje się w strefie umiarkowanego ciepłego klimatu, dla którego charakterystyczna jest obecność znacznych opadów nawet w najsuchszych miesiącach roku. Największa wilgotność odczuwana jest w listopadzie (86,99%), zaś najniższą charakteryzuje się miesiąc czerwiec. Największą liczbę dni deszczowych odnotowuje się w lipcu (12,40 dnia), zaś najmniejsze opady zauważa się w lutym (9,53 dnia). Najwyższa średnia temperatura powietrza odnotowywana jest w lipcu (19,2°C), zaś najniższa w styczniu, kiedy to termometry wskazują średnio 0°C.

Gmina Kobyłanka terytorialnie włączona jest do strefy zachodniopomorskiej, dla której głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja powierzchniowa pochodząca z sektora komunalno-bytowego, emisje liniowe pochodzące z transportu i emisje punktowe, związane z bieżącą działalnością gospodarczą. Zgodnie z wynikami „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raportem wojewódzkim za rok 2021”, Gmina Kobyłanka charakteryzuje się względnie **dobrą jakością powietrza**. Zarówno ocena pod względem ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin ukazała, iż dla **Gminy Kobyłanka odnotowano jedynie przekroczenie celu długoterminowego ozonu**.

Gmina podejmuje **działania z zakresu modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, wymiany źródeł ciepła, instalacji odnawialnych źródeł energii**, jak również wspomaga w podobnych działaniach mieszkańców, co bezpośrednio oddziałuje na dobrą jakość powietrza. Istotnym zadaniem, jakie podejmuje Gmina Kobyłanka, jest zachęcanie mieszkańców do korzystania z możliwości dofinansowania działań związanych z termomodernizacją domów jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej, szeregowej i bliźniaczej w ramach programu „Czyste Powietrze”. W Kobyłance funkcjonuje też Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny udzielający mieszkańcom wsparcia doradczego i informacyjnego o możliwościach skorzystania z Programu.

Na jakość powietrza bezpośredni wpływ ma **zwiększający się udział odnawialnych źródeł energii**. Moc zainstalowana instalacji OZE w województwie zachodniopomorskim wynosi 10 495,640 MW, z czego w powiecie stargardzkim 6 225,502 MW. Gmina Kobyłanka należy do obszarów o największym wskaźniku wykorzystania instalacji fotowoltaicznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Na terenie Gminy **działa inteligentny system monitorowania jakości powietrza** w oparciu o sieć sensorów, które w czasie rzeczywistym – 24 godzin na dobę, prowadzą monitoring. Sensory jakości powietrza zamieszczone są na budynku szkół podstawowych w Reptowie i w Kunowie oraz na budynku Urzędu Gminy w Kobyłance.

Reasumując, dobra jakość powietrza w Gminie Kobyłanka jest wynikiem podejmowanych działań związanych z wdrażaniem rozwiązań ekologicznych i energooszczędnych przyczyniających się do zmniejszenia emisji powierzchniowej. Z rozwiązań ekologicznych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii, korzysta zarówno sektor publiczny, jak i prywatny, w tym gospodarstwa

domowe i przedsiębiorcy. Dobra jakość powietrza jest też wynikiem bieżących działań świadomościowych bazujących na edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży.

1.2. SPOŁECZEŃSTWO GMINY KOBYLANKA

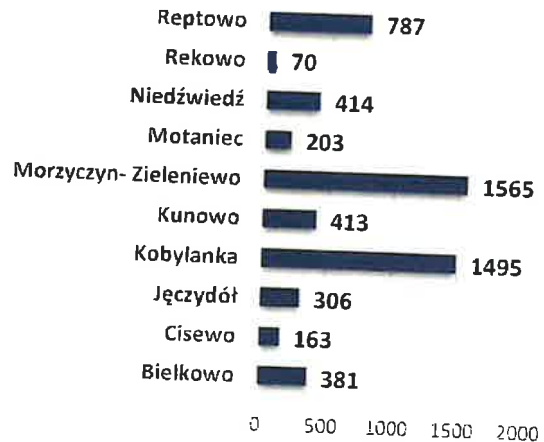
Demografia

Tendencją demograficzną dla Gminy Kobylanka jest **rosnąca liczba mieszkańców**, czego przejawem jest wzrost niemal o 800 osób w stosunku do roku 2016.

Obecnie Gminę zamieszkuje 5 797 osób, z czego największy przyrost liczby mieszkańców odnotowuje się w sołectwach Morzyczyn-Zieleniewo (283 os.) i Kobylanka (276 os.), zaś spadek liczby ludności odnotowano jedynie w sołectwie Reptowo (-55 os.).

Wzrastająca liczba mieszkańców jest pozytywnym zjawiskiem, na co z pewnością wpływa jej **atrakcyjność osiedleńcza**.

Rycina 4. Liczba mieszkańców Gminy Kobylanka w 2022 r.

Źródło: dane Urzędu Gminy w Kobylance

Wzrastająca liczba mieszkańców Gminy Kobylanka determinowana jest:

- **dodatnim saldem migracji**, co wskazuje na wyższą liczbę zameldowań niż wymeldowań z terenu Gminy, przy czym wśród zameldowań dominują zameldowania osób z miast,
- **dodatnim przyrostem naturalnym** – jedynie w roku 2021 odnotowano przyrost naturalny na poziomie 0, co mogło być bezpośrednią konsekwencją rozprzestrzeniającego się wirusa COVID-19.

Gęstość zaludnienia w Gminie Kobylanka wskazuje na 47osób/km², co jest wartością najwyższą spośród sąsiednich jednostek samorządowych o charakterystyce wiejskiej i miejsko-wiejskiej.

Istotnym ujęciem struktury demograficznej Gminy Kobylanka jest wskazanie na biologiczne grupy wieku i odwołujące się do nich wskaźniki obciążenia demograficznego.

Rycina 5. Porównanie struktury demograficznej wg biologicznych grup wieku w roku 2016 i 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Wśród mieszkańców Gminy Kobylanka corocznie przybywa zarówno osób młodych, do 17 roku życia, jak również osób pracujących (tworzących grupę wieku produkcyjnego) oraz seniorów. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2021 jest większa o 2,49% od wartości prezentowanej w roku 2016, tj. o 281 osoby. Tożsamą tendencję prezentuje wartość opisująca grupę osób w wieku poprodukcyjnym, która liczebnie jest większa o 2,57%, tj. o 363 osoby. W grupie osób w wieku produkcyjnym dostrzegany jest wzrost liczebny, jednak udział tej grupy jest mniejszy w ogólnym ujęciu demograficznym o 2,77%. **Obecnie społeczeństwo Gminy Kobylanka charakteryzowane jest jako społeczeństwo dojrzałe z wysoką liczbą ludzi młodych.**

Również **prognoza demograficzna ukazuje wzrastającą liczbę mieszkańców**, przy czym średnioroczny wzrost do roku 2030 wskazuje 122 nowych mieszkańców. Prognozuje się również postępujący wzrost liczby osób starszych, co znacząco może wpływać na zwiększenie popytu na szczególne usługi publiczne. W kontekście postępowania struktury demograficznej w kierunku starzejącego się społeczeństwa, interwencją jaką Gmina może wdrożyć jest dostosowanie zakresu usług publicznych do aktualnego zapotrzebowania, w tym zwiększenia dostępności i podniesienia jakości ochrony zdrowia, opieki dziennej i całodobowej, dostępu do kultury czy też aktywizacji i integracji społecznej.

Podsumowując, zarówno obecna struktura demograficzna, jak i jej prognoza ukazują pozytywne trendy dla Gminy Kobylanka. Liczba mieszkańców w dalszym ciągu będzie się zwiększała. Prognozuje się wzrastającą liczbę mieszkańców, w tym też seniorów, co wskazuje, że istotne będzie dostosowanie sfery publicznej do pojawiających się potrzeb społecznych. Z uwagi na wzrastającą liczbę dzieci ważne będzie zabezpieczenie opieki nad najmłodszymi, zaś w przypadku osób dorosłych wśród najbardziej istotnych aspektów determinujących jakość życia jest dostęp do miejsc pracy i możliwości zatrudnienia i zapewnienia warunków mieszkaniowych. W przypadku osób starszych kluczowe pozostaje zapewnienie oferty integracyjno-aktywizacyjnej, opiekuńczej i zdrowotnej. Pozytywne tendencje demograficzne kształtowane są na bazie dodatniego salda migracji, co wskazuje na wzrastającą atrakcyjność osiedleńczą Gminy, jak również dodatniego przyrostu naturalnego, co z kolei wskazywać może na wysoki poziom bezpieczeństwa i jakości życia na terenie Gminy Kobylanka.

Ochrona zdrowia

Ochroną zdrowia mieszkańców Gminy zajmuje się Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Kobylance, świadczący usługi podstawowej opieki zdrowotnej w ramach umowy zawartej z NFZ. Ośrodek Zdrowia dysponuje **wykwalifikowaną kadrą medyczną** posiadającą specjalizacje chorób wewnętrznych, lekarza medycyny rodzinnej czy pediatrii. Skład osobowy personelu medycznego zasadniczo nie zmienił się w ostatnich latach, pozwalając na zapewnienie ciągłej i spójnej oferty medycznej. Zakres świadczeń medycznych obejmuje wizyty domowe, teleporady, porady dla dzieci chorych i zdrowych, porady dla osób powyżej 65 roku życia, badania EKG oraz porady udzielane pacjentom przewlekle chorym.

Wśród najczęściej rejestrowanych i występujących schorzeń przewlekłych mieszkańców Gminy Kobylanka występują nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, choroby tarczycy oraz nowotwory. Liczba udzielanych świadczeń medycznych w latach 2019-2021 pozostawała na zbliżonym poziomie. Wprowadzenie stanu pandemii związane było ze wzmożoną zachorowalnością i koniecznością wprowadzenia zmian w dotychczasowej opiece zdrowotnej. Do zakresu opieki medycznej wdrożono teleporady będące możliwością pierwszego kontaktu i pomocy lekarskiej oraz etapem poprzedzającym decyzję o skierowaniu na testy w związku z ryzykiem rozprzestrzeniania się wirusa, jak i podejrzeniem

zarażenia. Do zakresu opieki medycznej wdrożone zostały również działania związane ze szczepieniami przeciwko COVID-19, które odbywały się w świetlicy wiejskiej w Morzyczynie.

Obecna opieka medyczna pomimo utrzymującej się stałej liczby udzielanych świadczeń medycznych nie jest w stanie sprostać aktualnym potrzebom społecznym. Na placówkę przypada limit pacjentów, który obejmuje jedynie niewielką część społeczności lokalnej, czego wyrazem jest znacznie ograniczona możliwość zapisu na wizytę lekarską. Wzrastająca liczba mieszkańców Gminy Kobylanka realnie jest wyższa aniżeli ta, o której informują publiczne statystyki, gdyż w Gminie zamieszkują też osoby nieposiadające formalnego meldunku. Zmiany ludnościowe uwypuklają barierę w dostępności do opieki medycznej. Również istniejąca oferta medyczna charakteryzuje się znaczącym ograniczeniem, czego przykładem jest m.in. brak miejscowego laboratorium czy dostępności do podstawowej diagnostyki (poza EKG).

Dostrzeżoną potrzebą jest też konieczność dostosowania zaplecza infrastrukturalnego do obecnych standardów, w tym modernizacja obiektu wraz z przeprowadzeniem gruntownego remontu elewacji zewnętrznej, zaś wartym przemyślenia aspektem jest potrzeba zlokalizowania drugiego punktu medycznego poprzez adaptację istniejących obiektów gminnych, zwiększając i wyrównując tym samym dostępność do opieki medycznej mieszkańców Gminy Kobylanka.

Edukacja

Obecna sieć placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kobylanka obejmuje:

- Szkołę Podstawową w Kobylance,
- Szkołę Podstawową im. Jana Brzechwy w Kunowie,
- Szkołę Podstawową w Reptowie.

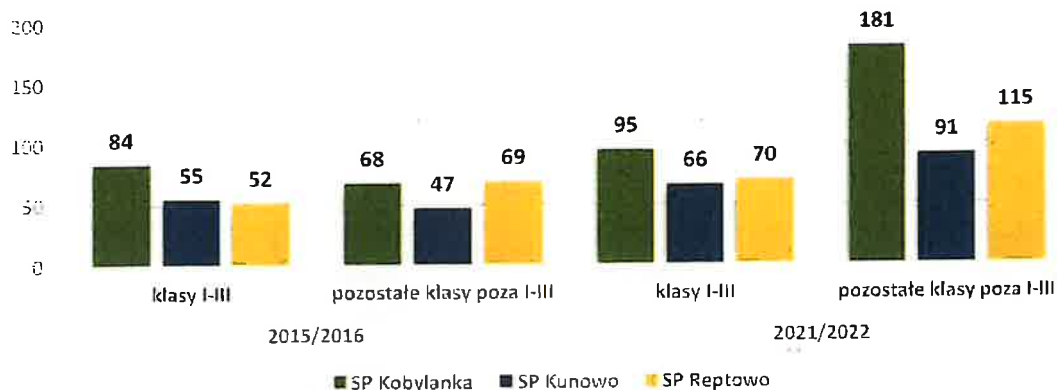
Każda z placówek w swojej strukturze obejmuje **oddziały przedszkolne, wczesnoszkolne i klasy IV-VIII**. Na terenie Gminy nie funkcjonują szkoły ponadpodstawowe, jak również żłobki czy inne zinstytucjonalizowane formy opieki nad dziećmi do 3 roku życia. Gmina nie prowadzi także przedszkola publicznego, co wskazuje, iż samorząd generalnie nie ma wpływu na jakość edukacji przedszkolnej i opieki żłobkowej.

Z kolei Rejestr szkół i placówek edukacyjnych prowadzonych na terenie Gminy wskazuje placówki przedszkolne działające poza strukturami szkół podstawowych, w tym:

- Przedszkole Niepubliczne „Małe Talenty” w Kobylance,
- Przedszkole Niepubliczne „Nutka” prowadzone przez Fundację Harmonia w Kobylance,
- Przedszkole Publiczne Fundacji „Szczecińska” prowadzone w Reptowie,
- Punkt Przedszkolny „Wesoły Domek” w Morzyczynie (placówka nie rozpoczęła swojej działalności po dokonaniu wpisu do RSPO).

Corocznie obserwuje się **wzrastającą liczbę uczniów placówek szkolnych**, z czego największą grupę uczniowską tworzą uczniowie Szkoły Podstawowej w Kobylance.

Rycina 6. Porównanie liczby uczniów w Szkołach Podstawowych w latach 2015-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kobylanka

Znaczący **wzrost liczby uczniów** wynika zarówno z utrzymującego się trendu wzrastającej liczby ludności w Gminie, jak również jest bezpośrednim efektem likwidacji gimnazjów i rozszerzenia edukacji na poziomie szkoły podstawowej do poziomu VIII klasy. Zestawienie nie obejmuje również podopiecznych przedszkoli spoza publicznej oferty kształcenia, z której w roku szkolnym 2021/2022 skorzystało ponad 150 dzieci.

Oferta edukacyjna Szkół Podstawowych w Gminie Kobylanka obejmuje **zajęcia szkolne i pozaszkolne**, w tym rozwijające i wyrównawcze, pozwalające na zdobywanie i utrwalanie wiedzy. Każda ze szkół podstawowych prowadzi naukę dwóch języków obcych, dysponuje bogatym zasobem czytelniczym, pracownią komputerową, świetlicą, salą gimnastyczną, a także boiskiem, umożliwiając tym samym rozwój aktywności fizycznej.

Oferta edukacyjna placówek szkolnych obejmuje działania z zakresu podstawy programowej i wspierającej ucznia. Obserwowanym zjawiskiem jest kierowanie dzieci i młodzieży na zajęcia rozwijające realizowane poza środowiskiem szkolnym, w tym często na zasadzie dowożenia dzieci na zajęcia dodatkowe do pobliskich miast, w tym do Stargardu czy nawet do Szczecina, gdyż obecna oferta programowa nie obejmuje zajęć adekwatnych do pasji i zainteresowań uczniów. Istotne zatem będzie podejmowanie działań na rzecz rozszerzenia obecnej oferty dydaktyczno-rozwijającej, realizowanej w oparciu o placówki szkolne oraz Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance.

Dostrzegane są braki w zakresie wyposażenia pracowni komputerowych, pracowni środowiskowych (chemicznych, biologicznych, przyrodniczych), jak również potrzeby zmian funkcjonalnych, polegających na wydzieleniu pracowni, dostosowaniu zaplecza szkolnego do realizacji oferty dydaktycznej. Zauważalna jest też potrzeba dostosowania środowiska szkolnego w Reptowie do potrzeb osób o szczególnych potrzebach. Szkole Podstawowej w Reptowie nadawane jest też szczególne znaczenie z uwagi na potencjał lokalowy, jakim się charakteryzuje. Szkoła w wyniku przeprowadzonej przebudowy oraz zmian adaptacyjnych i funkcjonalnych mogłaby z powodzeniem obejmować dotychczas prowadzoną szkołę podstawową oraz nowoutworzone przedszkole publiczne, tworząc Zespół Szkolno-Przedszkolny.

O wysokiej jakości edukacji na terenie Gminy Kobyłanka świadczą wyniki uzyskiwane przez uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Kobyłanka. Statystyka wskazuje, że są one wyższe aniżeli średnia powiatowa i wojewódzka, jak również nieznacznie wyższe do wyników jakie odnotowywane są dla średniej krajowej.

Struktura wyników egzaminu ósmoklasisty w porównaniu z poprzednimi latami, ukazuje również, że w przypadku każdego z przedmiotów nastąpił wzrost, co z kolei może wskazywać na bieżące dostosowywanie oferty dydaktycznej adekwatnie do obserwowanych potrzeb uczniów.

Rycina 7. Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2021/2022

Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

Reasumując, edukacja w Gminie Kobyłanka oceniana jest na wysokim poziomie. Oferta edukacyjna zawiera elementy wspierające pracę i rozwój ucznia, w tym również ucznia z dysfunkcjami poznawczymi, jednak wymaga znaczącego uzupełnienia i podniesienia atrakcyjności. Kluczowym dla prowadzenia statutowej działalności edukacyjnej jest zapewnienie zasobów lokalnych i odpowiedniego zaplecza. Szczególnym potencjałem charakteryzuje się budynek szkoły w Reptowie, który w wyniku przebudowy i adaptacji mógłby z powodzeniem służyć jako miejsce prowadzenia szkoły podstawowej i przedszkola publicznego. Utworzenie gminnego przedszkola publicznego byłoby bezpośrednią odpowiedzią na istniejący popyt na opiekę przedszkolną. Ponadto Gmina jako organ prowadzący miałaby realny wpływ na kształtowanie jakości edukacji przedszkolnej, w tym również racjonalizację gospodarki finansowej w dziale oświata i edukacja. Istotne pozostaje też bieżące doposażanie placówek edukacyjnych w sprzęt i pomoce dydaktyczne. Dostrzegana jest też potrzeba poszerzenia i rozwoju oferty zajęć dodatkowych, w tym zarówno szkolnych, jak i pozaszkolnych pozwalających na tworzenie warunków do rozwoju pasji i zainteresowań dzieci i młodzieży, zastępując konieczność dowozu do większych ośrodków miejskich na planowane zajęcia rozwijające. Istotnym zauważalnym deficytem jest brak opieki żłobkowej na terenie Gminy. Zgodnie z danymi statystycznymi na terenie Gminy Kobyłanka w roku 2019 pozostawało 162 dzieci w wieku do 3 lat, zaś rok później 169. W ostatnim z analizowanych lat Gminę Kobyłanka zamieszkiwało 155 dzieci w wieku do lat 3, co potwierdza, że zapotrzebowanie na miejsca żłobkowe jest rzeczywiste.

Kapitał społeczny mieszkańców

Zgodnie z danymi ujawnionymi w KRS, jak również na bazie ewidencji prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie, na obszarze Gminy działają 23 podmioty wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, oraz fundacje i organizacje, których profil wskazuje na promocję i rozwój społeczno-gospodarczy poszczególnych sołectw oraz całej Gminy, promocję i upowszechnienie edukacji, kultury i turystyki, jak również działalności wspomagającej i wspierającej środowiska społeczne, w tym rodzinne, młodzieżowe czy senioralne. Istotnym profilem działalności statutowej stowarzyszeń jest też m.in. wsparcie i propagowanie sportów jeździeckich oraz wykorzystywania hipoterapii, jako efektywnego

sposobu aktywizacji dzieci niepełnosprawnych. Na obszarze Gminy działają Ochotnicze Straże Pożarne, zapewniające bezpieczeństwo mieszkańców, Koła Gospodyń Wiejskich, będące podstawowym reprezentantem organizacji prowadzących działalność na terenach wiejskich, jak również inicjatywy sportowe oraz stowarzyszenia objęte patronatem Starostwa Powiatowego w Stargardzie. Szczególne znaczenie dla tworzenia wysokiej jakości kapitału społecznego ma również działalność podmiotów ekonomii społecznej, takich jak Spółdzielnia Socjalna Miedwie – organizacja społeczna skupiająca się na działalności wspomagającej osoby zagrożone wykluczeniem społecznym w dostosowaniu do warunków życia i aktywności na rynku pracy. Podmioty takie stanowią istotną wartość dla rozwoju gminy z powodu wielopoziomowego oddziaływania na gminę.

Poziom zaangażowania i partycypacji społecznej mieszkańców Gminy wskazuje na tendencję malejącą, co ukazuje wskaźnik liczby organizacji społecznych na 1000 mieszkańców. Zgodnie z wcześniejszymi danymi demograficznymi, liczba mieszkańców corocznie wzrasta, zaś sam wskaźnik przyjmuje wartości malejące. Takie uwarunkowanie pozwala wskazać, iż mieszkańcy Gminy Kobylanka charakteryzują się względnie niską aktywnością społeczną.

Wobec powyższego dostrzegalne jest podejmowanie współpracy samorządu gminnego z istniejącymi i aktywnie działającymi stowarzyszeniami i podmiotami społeczno-gospodarczymi, angażującymi mieszkańców Gminy Kobylanka. Organizacja wspólnych inicjatyw i wydarzeń może wspomóc pobudzenie aktywności mieszkańców i zwrócenie ich uwagi na możliwość aktywnego uczestnictwa w lokalnych organizacjach oraz realnego wpływu na kształtowanie warunków i jakości życia. Istotnym aspektem kapitału społecznego Gminy Kobylanka są również podmioty ekonomii społecznej, które z uwagi na swoją wieloaspektową działalność wymagają dalszego wspierania ze strony Gminy. Ich działalność przyczynia się do budowy wysokiej jakości kapitału społecznego, likwidacji wykluczenia społecznego, generowania miejsc pracy oraz wzmocnienia partycypacji społecznej i solidarności. Poprzez wspieranie tych organizacji, gmina może realnie przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego i podniesienia jakości życia mieszkańców.

1.3. BEZPIECZEŃSTWO SOCJALNE I PUBLICZNE

Bezpieczeństwo socjalne

Zadania gminne z zakresu pomocy społecznej podejmowane są przez jednostki organizacyjne Gminy, w tym przede wszystkim przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance. Pomocą społeczną w 2021 roku objętych zostało 81 gospodarstw domowych i 142 mieszkańców Gminy, tj. o 102 gospodarstwa i 243 mieszkańców mniej aniżeli w roku 2016. Obserwowana zatem jest **tendencja wzrastającej samodzielności i zaradności życiowej mieszkańców** Gminy Kobylanka oraz coroczny **spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej**.

Tabela 1. Dane prezentujące poziom korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

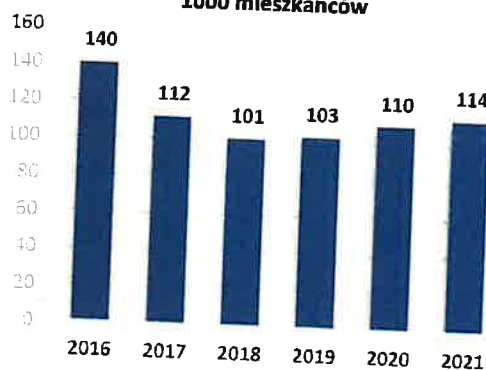
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gospodarstwa domowe	183	165	140	107	97	81
Osoby w gospodarstwach domowych	385	341	304	210	174	142

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawowymi powodami pobierania świadczeń społecznych jest długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezrobocie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca mieszkańcom zasiłki stałe, zasiłki okresowe, celowe i specjalne, adekwatnie do rozpoznanej sytuacji danego mieszkańca. Polityka społeczna Gminy Kobylanka opiera się również na działaniach wspierających i wspomagających rodziny i jej poszczególnych członków w trudnych sytuacjach życiowych, z którymi nie są w stanie poradzić sobie samodzielnie. Podejmowanych jest wiele inicjatyw pomocowych, w tym m.in. program „Posiłek w szkole i w domu 2019-2023”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, jak też działań związanych z kierowaniem i ponoszeniem częściowej odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, czy inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Działania GOPS obejmują też zadania dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Szczególne znaczenie nadawane jest działaniom z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, należące do kompetencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika Wójta Gminy Kobylanka ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Analizując poziom uzależnienia społeczności lokalnej od publicznej pomocy społecznej w Gminie dostrzega się, iż wskaźnik opisujący liczbę osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 1000 mieszkańców charakteryzuje się najniższą wartością, co potwierdza, iż poziom uzależnienia codziennego bytu od pomocy społecznej wśród mieszkańców Kobylanki jest corocznie niższy, a tym samym mieszkańcy wykazują coraz **wyższą aktywność i samodzielność społeczną i ekonomiczną.**

Rycina 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Źródło: dane Urzędu Gminy w Kobylance

Corocznie niższa wartość wskaźnika opisującego poziom uzależnienia bytu mieszkańców od pobierania świadczeń społecznych jest bezpośrednim wynikiem podejmowanych i z sukcesem realizowanych inicjatyw i projektów mających na celu podniesienie jakości życia mieszkańców, obejmujących zakres wsparcia w zwiększaniu samodzielności, aktywności, profilaktyki oraz przeciwdziałaniu przemocy i uzależnieniom, jak również inicjatyw i wydarzeń przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu. Bezpośrednim efektem podejmowanych działań jest **wzrastająca aktywność społeczności lokalnej, czego efektem jest corocznie zmniejszający się poziom uzależnienia swojego bytu od świadczeń pomocy społecznej.** W grupie beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej są osoby długotrwałe lub ciężko chore i osoby niepełnosprawne, niemające fizycznej możliwości pracować i pozostawać niezależnymi ekonomicznie, ale również osoby w pełni sprawne fizycznie, których bierność wynikać może z powielania zastanych wzorców.

Wobec powyższego dostrzegana jest potrzeba kontynuacji obecnie prowadzonej polityki społecznej wraz z aktywizowaniem poszczególnych grup społecznych i włączaniem ich w życie lokalne. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako podstawowa samorządowa jednostka realizująca zakres zabezpieczenia społecznego mieszkańców prowadzi aktywne i efektywne działania reintegracyjne, wspomagające potrzebujących mieszkańców w trudnych dla nich sytuacjach codziennych, oferując pomoc materialną i niematerialną, w tym również psychologiczną.

Zjawisko bezrobocia

Osoby bezrobotne stanowią jedynie marginalną część społeczności lokalnej Gminy Kobylanka, co wskazuje, że nie jest to znaczący problem społeczny. W latach 2016-2021 odnotowano **spadek liczby osób bezrobotnych**, z jedynie incydentalnym wzrostem w roku 2020, co wywołane było pandemią COVID-19 i jej bezpośrednimi następstwami, w tym ograniczeniem działalności gospodarczych, obniżoną rentownością, zwolnieniami oraz zawieszaniem i zamykaniem lokalnych działalności gospodarczych.

Rycina 9. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Kobylanka

Źródło: dane Urzędu Gminy w Kobylance

Przeważającą grupą wśród bezrobotnych są **kobiety, stanowiące niemal 60% ogólnej liczby osób pozostających bez pracy**. Struktura taka typowa jest dla obszarów wiejskich, w tym mających charakter gmin popegeerowskich, w których kobietę utożsamiano z rolą opiekuńczą oraz niższymi kompetencjami zawodowymi. Ponadto pomimo stopniowo zanikającej roli rolnictwa, jest ono nadal istotnym sektorem gospodarczym, jednak i tutaj zatrudnienie znajdują głównie mężczyźni. Znacznie częściej to kobiety poświęcają swój rozwój zawodowy na rzecz opieki i wychowania dzieci, na co wpływ może mieć również brak dostępności do form skierowanych na opiekę nad dziećmi do 3 roku życia.

W grupie osób bezrobotnych, największą grupą są osoby w wieku pomiędzy 25 a 44 rokiem życia, co uwarunkowane może być m.in. powielaniem stereotypów i tendencji społecznych. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Kobylanka stanowią jedynie **2,03% ogólnej liczby mieszkańców oraz 3,13% ogólnej liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym**, zaś stopa bezrobocia na poziomie 6,10% ukazuje wartość niższą aniżeli wartość wskaźnika dla powiatu stargardzkiego (7,50%) i województwa zachodniopomorskiego (7,10%).

Działania wspierające dla osób bezrobotnych prowadzi Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie, który wspólnie z Gminą podejmuje inicjatywy i projekty, do których angażuje mieszkańców powiatu stargardzkiego.

Podsumowując, bezrobocie w Gminie Kobylanka dotyczy jedynie marginalnej części społeczności lokalnej, co wskazuje, że nie jest to istotny problem społeczny. Mieszkańcy Gminy wykazują się zasadniczo wysoką aktywnością przedsiębiorczą i zawodową, co pozwala na kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy. Przywołana statystyka pokazuje, że Gmina charakteryzuje się ustabilizowanym i spadkowym ujęciem liczby osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób zdolnych do pracy, wskazując jednocześnie na jedne z niższych wartości wśród sąsiednich samorządów.

Bezpieczeństwo publiczne

Utrzymaniem bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Kobylanka zajmują strażacy ochotnicy, jak również dwuosobowa Straż Gminna. Na terenie Gminy funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, spośród których dwie włączone są do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w tym:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylance (włączona do KSRG),

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kunowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bielkowie (włączona do KSRG),
- Ochotnicza Straż Pożarna w Niedźwiedziu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Reptowie.

W zasobach OSP na terenie Gminy pozostaje 114 druhów, zaś **corocznie odnotowuje się nowych chętnych**, co wskazuje, iż Ochotnicze Straże Pożarne są formami stowarzyszeń, które cieszą się zainteresowaniem, jak również wieloletnią tradycją.

Ochotnicze Straże Pożarne, z uwagi na swoją rolę jaką pełnią w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, zajmują w hierarchii gminnej szczególne miejsce i są podmiotami, względem których podejmowane są liczne inwestycje na rzecz wyposażenia jednostek, zakupu instalacji OZE dla remiz (OSP Bielkowo), zakupu radiostacji i środków ochrony osobistej służących w walce przeciwko COVID-19.

Za bezpieczeństwo publiczne odpowiada też **Straż Gminna, współpracująca z Policją i innymi organami publicznymi realizującymi działalność z zakresu bezpieczeństwa publicznego**. Na terenie Gminy corocznie odnotowuje się wzrastającą liczbę interwencji zgłaszanych przez mieszkańców, co może świadczyć o zaufaniu i dostępności pomocy ze strony służb publicznych.

Dla zapewnienia poczucia bezpieczeństwa w centralnych miejscach **lokalizowane jest oświetlenie uliczne**. Ponadto na terenie Gminy podejmowane są też **działania na rzecz rozbudowy systemu monitoringu**, który obecnie obejmuje:

- promenadę oraz kąpielisko nad jeziorem Miedwie,
- cmentarz komunalny w Kobylance,
- świetlicę w Reptowie,
- punkt przesiadkowy w Reptowie,
- tereny szkolne, w tym przy Szkole Podstawowej w Kobylance i w Reptowie,
- tereny przy Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance.

Reasumując, poziom bezpieczeństwa publicznego oceniany jest jako dobry. Na terenie Gminy funkcjonują służby publiczne działające w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony mieszkańców oraz ich mienia. Dostrzega się również potrzebę podejmowania i kontynuacji działań z zakresu profilaktyki bezpieczeństwa, w tym również bezpieczeństwa drogowego.

1.4. GOSPODARKA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I ROLNICTWO

Podmioty gospodarcze i przedsiębiorczość

Na terenie Gminy Kobylanka zarejestrowanych jest 9 podmiotów w sektorze publicznym oraz 963 podmioty w sektorze prywatnym. W porównaniu z rokiem 2016 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 247, co wskazuje na wzrost o 32,89%, przy czym wzrost odnotowano wyłącznie w sektorze prywatnym. Dominującą formą prowadzonych działalności gospodarczych w Gminie są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące niemal 87% wszystkich podmiotów gospodarczych.

Podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy Kobyłanka stanowią jednocześnie 7,35% wszystkich podmiotów gospodarczych znajdujących się na terenie powiatu stargardzkiego, jak również 0,42% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych w całym województwie zachodniopomorskim.

Gmina Kobyłanka ma charakter gminy wiejskiej, ze znacznymi uwarunkowaniami gminy podmiejskiej, co wskazuje, że **przedsiębiorczość i działalność gospodarcza są dla Gminy istotnymi czynnikami tworzącymi klimat i atrakcyjność społeczno-gospodarczą**. Liczba lokowanych nowych przedsiębiorstw świadczy o **atrakcyjności gminy dla prowadzenia działalności gospodarczych**.

Profil działalności gospodarczych na terenie Gminy jest różnorodny, jednak dominujące znaczenie nadawane jest branży handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodów i motocykli, w ramach której działające podmioty stanowią ponad 20% wszystkich działalności. Drugą co do najczęściej występujących sekcji są podmioty działające w budownictwie (15,63%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 9,52% i podmioty gospodarcze specjalizujące się w przetwórstwie przemysłowym, stanowiące 9,12% wszystkich podmiotów na terenie Gminy. Pod względem wielkości działających przedsiębiorstw **dominującą rolę pełnią małe firmy, zatrudniające do 9 pracowników średniorocznie (982 szt.)**. Na terenie Gminy działa też 15 średnich przedsiębiorstw, w których zatrudnienie znajduje do 49 pracowników średniorocznie oraz jedno przedsiębiorstwo zatrudniające do 250 pracowników. Taka struktura podmiotów gospodarczych zapewnia Gminie stabilizację wpływów do budżetu z działalności tego sektora, jak również mniejsze ryzyko wzrostu bezrobocia z powodu zamknięcia większego zakładu pracy. Przedsiębiorstwa jednoosobowe bądź firmy o statusie małych lub średnich lepiej reagują na zmiany rynku pracy i zmiany wywołane kryzysami krajowymi, jak też potrafią łatwiej adaptować się do zachodzących zmian

Mieszkańcy Gminy Kobyłanka wykazują się **wysoką aktywnością gospodarczą**, co znajduje swoje odzwierciedlenie we wskaźniku nasycenia przedsiębiorczością tj. liczbie podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, osiągającym najwyższą wartość w grupie sąsiednich samorządów, jak również względem wskaźnika dla powiatu stargardzkiego. Rosnąca tendencja ukazuje, iż **mieszkańcy Gminy zainteresowani są rozwijaniem przedsiębiorczości**, w tym jej podejmowaniem i dywersyfikacją, tworząc tym samym wysoki kapitał przedsiębiorczy i efektywną gospodarkę lokalną.

Rycina 10. Porównanie wskaźnika nasycenia przedsiębiorczości dla Gminy Kobyłanka i powiatu stargardzkiego

Źródło: dane GUS BDL

Podsumowując, mieszkańcy Gminy Kobyłanka wykazują się wysoką aktywnością przedsiębiorczą, czego efektem jest wzrastająca liczba działalności gospodarczych, wśród których dominującą formą są jednoosobowe działalności gospodarcze. Na wysoki potencjał przedsiębiorczy regionu wpływa niewątpliwie kapitał zagraniczny lokowany również w spółkach działających na terenie Gminy Kobyłanka. Mieszkańców charakteryzuje najwyższa aktywność przedsiębiorcza, co przy atrakcyjnych uwarunkowaniach przestrzennych, politycznych i fiskalnych wpływa na rozbudowę gospodarki

lokalnej, w oparciu o coraz wyższą specjalizację, działalność profesjonalną, naukową i techniczną. Wśród pozostałych dominujących branż na terenie Gminy wyróżniono też handel hurtowy i detaliczny wraz z przetwórstwem przemysłowym, budownictwo oraz mechanikę pojazdów. Dla utrzymania obecnego kierunku, jak również zapewnienia dalszych szans rozwojowych dla lokalnych przedsiębiorców oraz zewnętrznych inwestorów, potrzebna jest ścisła współpraca ze Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym, dla którego rozwój gospodarki lokalnej i regionalnej jest jednym z priorytetów. Ponadto na szczeblu lokalnym możliwe są działania skierowane na zwiększenie dostępności dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez sprzyjanie rozwojowi działalności gospodarczej, stosowanie zachęt czy rozbudowę atrakcyjnej oferty inwestycyjnej.

Tereny inwestycyjne

Strefa przemysłowa Kobylanki lokalizuje takie firmy jak:

- Netto,
- JCB Interhandler – Oddział Szczecin,
- GSC Serwis Iveco&Man,
- Celco Communications,
- Blachy Pruszyński,
- Szalunki Pietrucha,
- Galan Logistics,
- Forma Design,
- Aura,
- Pro tech Service,
- Rotal.

Obecna oferta inwestycyjna Gminy Kobylanka nie obejmuje terenów przeznaczonych pod inwestycje, będących we władztwie gminnym. Istotnym zasobem są prywatne tereny, podlegające sprzedaży lub dzierżawie pod inwestycje. Analiza dostępnych ogłoszeń związanych ze sprzedażą działek prywatnych ukazuje, że istnieje realna możliwość zakupu działek budowlanych, działek rolnych, przemysłowych oraz typowych działek inwestycyjnych. Część z nich jest uzbrojona, z dostępem do drogi asfaltowej i podłączeniem do podstawowych mediów, w tym linii energetycznej, wodociągu, kanalizacji oraz gazyfikacji.

Do obecnej oferty terenów inwestycyjnych w Gminie Kobylanka zaliczyć można również tereny sklepów wielkopowierzchniowych, w tym obszar, gdzie zlokalizowana jest Biedronka, Netto czy Dino oraz skwer handlowy – Kobylanka Park, w ramach której zlokalizowane zostały usługi handlowe, sklepy, cukiernia, czy myjnia samochodowa. Ponadto, zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wśród terenów gminnych pozostają również tereny mieszkalno-usługowe, na których lokalizowane mogą być małe i nieuciążliwe usługi.

Reasumując, Gmina Kobylanka dysponuje ofertą prywatnych terenów i nieruchomości, które przeznaczone są na cele inwestycyjne i przedsiębiorcze, stwarzając atrakcyjne warunki do rozwoju gospodarczego, jednak nie posiada oferty inwestycyjnej, która podlegałaby władztwu samorządowemu. Dostrzega się zatem potrzebę rozwijania bieżącej oferty inwestycyjnej, lokowania nowych przedsiębiorstw i miejsc produkcyjnych tworzących atrakcyjne warunki dla rozwoju

społeczno-gospodarczego, w tym miejsc pracy dla społeczności lokalnej Gminy Kobylanka oraz jej najbliższego sąsiedztwa oraz uzbrajanie dostępnych już obszarów inwestycyjnych.

Rolnictwo

Pomimo wiejskiego charakteru Gminy Kobylanka rozwój rolnictwa nie jest jej głównym przeznaczeniem. Pełniąc funkcję ośrodka podmiejskiego względem Szczecina i Stargardu, rolnictwo jest działem stopniowo zanikającym, zaś dziedziną rozwijającą się pozostaje przedsiębiorczość skierowana na tworzenie i obsługę zaplecza rekreacyjno-wypoczynkowego i turystycznego.

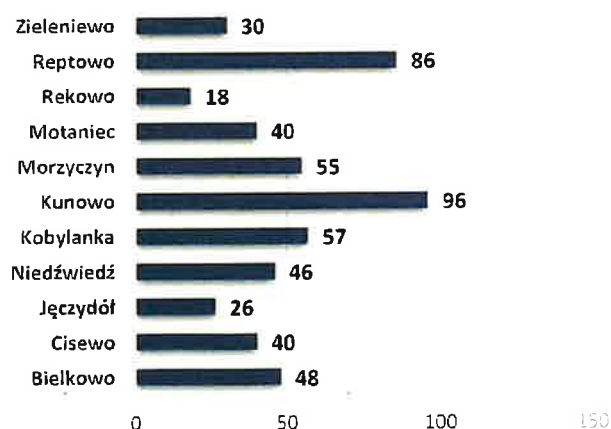
Na stopniowe zanikanie działalności rolniczej wpływa ogólny charakter Gminy, w tym małe połacie gleb dobrych i bardzo dobrych, znajdujących się jedynie na wschód od Kunowa, a także pomiędzy Bielkowem i Rekowem. Gleby średnio korzystne w klasie IV stanowią 52,69% ogólnej powierzchni gruntów ornych (tj. 2 617,50 ha) i występują głównie w okolicach Rekowa, w paśmie Bielkowo-Kobylanka. *Przeważający jest udział gleb średnich i gleb najsłabszych.* Największe ich obszary znajdują się w paśmie Morzyczyn-Reptowo-Niedźwiedź oraz w okolicy niemal wszystkich miejscowości, w tym Kobylanki, Jęczydółu, Bielkowa, Cisewa i Wielichówka.

Struktura gospodarstw rolnych jest zróżnicowana, jednakże *dominują gospodarstwa rolne małe od 1 do 2 ha* – obecnie jest ich 209 i stanowią 38,56% wszystkich gospodarstw na terenie Gminy oraz 185 gospodarstw do 5 ha, tj. 34,13% ogółu dla całej Gminy.

Dostrzeganym trendem jest wzrost liczby gospodarstw rolnych, jednak są to gospodarstwa małe, zasadniczo nieprzekraczające 10 ha, zaś w przypadku gospodarstw większych, w tym 30-50-hektarowych, zauważa się znaczący spadek, co może wskazywać na *znaczne rozdrobnienie w strukturze gospodarstw rolnych.*

Największą liczbę gospodarstw dostrzega się w sołectwie Kunowo – 96, zaś najmniejszą w Rekowie – 18 gospodarstw.

Rycina 11. Liczba gospodarstw rolnych w poszczególnych sołectwach

Źródło: dane Urzędu Gminy w Kobylance

Podsumowując, pomimo odnotowanego wzrostu liczby gospodarstw rolnych na terenie Gminy, rolnictwo nie jest sektorem dominującym dla kobyłańskiej gospodarki. Zasadniczo zwiększa się liczba małych, niskoprodukcyjnych gospodarstw, zaś gospodarstwa duże - wysokospecjalistyczne, zmechanizowane stanowią jedynie 1,66% ogólnej liczby. Brak znaczącego rozwoju rolnictwa i możliwości wskazania działalności rolniczej jako jednej z głównych branż gospodarczych determinują niewątpliwie warunki glebowe zdominowane przez gleby klasy V i VI, stanowiące łącznie 38,69% oraz gleby klas średnich w klasie IV stanowiące 52,69% ogólnej powierzchni gruntów rolnych. Rolnictwo zatem jest sektorem odnotowującym rozwój w znacznej mierze jedynie w przypadku gospodarstw o małych powierzchniach, a niewielkie arealy prowadzone są często

równoległe z pracą w sektorze pozarolniczym. Z uwagi na rozwijający się charakter podmiejski Gminy Kobyłanka rolnictwo jest sektorem stopniowo zanikającym.

1.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastruktura mieszkaniowa

Na terenie Gminy Kobyłanka obecnie znajdują się 1 893 budynki mieszkalne i 1 724 mieszkania, wyposażone w znaczącym stopniu w podstawowe media. Zarówno w przypadku budynków mieszkalnych, jak i mieszkań odnotowuje się tendencję wzrostową, co wskazuje na ***wzrastające zapotrzebowanie społeczności lokalnej***. Gmina Kobyłanka, pełniąc funkcję podmiejską względem większych ośrodków miejskich, w tym dla Szczecina i Stargardu, jest obszarem zamieszkiwanym przez ludność przeprowadzającą się na tereny pozamiejskie, posiadającym sprzyjające warunki komunikacyjne, lokalizacyjne i bytowe.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w Gminie Kobyłanka przeciętna liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie wyniosła w 2021 roku 2,83 osoby, co wskazuje na wynik wyższy aniżeli średnia dla powiatu stargardzkiego (2,61), województwa zachodniopomorskiego (2,37) i kraju (2,47). Ponadto Gminę Kobyłanka wyróżnia najwyższy wskaźnik dotyczący powierzchni użytkowej mieszkania w przeliczeniu na osobę, wynoszący średnio 42,5 m², podczas gdy wskaźniki zarówno w gminach sąsiednich, jak i dla powiatu, województwa i kraju przyjmują wartości znacząco niższe. Świadczy to o ***dostępności, jak również sprzyjających warunkach do zamieszkania na terenie Gminy Kobyłanka***.

Mieszkania i budynki mieszkalne na terenie Gminy w ***znacznej większości wyposażone są w podstawowe media***, w tym w centralne ogrzewanie (88,1%), gaz (57,4%), wodociąg (98,7%). Corocznie odnotowywane są również zmiany wskaźników, ukazujące postępujące podnoszenie standardu wyposażenia mieszkań i budynków mieszkalnych, zapewniając godne i optymalne warunki mieszkaniowe.

Podsumowując, Gmina Kobyłanka charakteryzuje się stosunkowo wysokim standardem wyposażenia mieszkań w podstawową infrastrukturę techniczno-sanitarną, jak również ponadprzeciętnym metrażem przypadającym na 1 mieszkańca, co wskazuje na komfortowe warunki życia mieszkańców gminy. O postrzeganiu obszaru jako dobrego do osiedlania się świadczy rosnąca liczba budynków mieszkalnych i mieszkań, odpowiadająca wzrastającemu zapotrzebowaniu na miejsca osiedlania się obecnych i nowych mieszkańców. Dostrzega się zatem potrzebę utrzymania obecnego kierunku opisującego zapewnienie właściwych warunków mieszkaniowych, w tym dostępności do mieszkań, jak i ich wyposażenia w niezbędną infrastrukturę techniczno-sanitarną.

Gospodarka wodno-ściekowa

Mieszkańcy Gminy Kobyłanka korzystają z ujęć wody znajdujących się w miejscowościach:

- **Bielkowo** – zaopatruje w wodę miejscowości: Bielkowo i Rekowo,
- **Lipnik (gmina Stargard)** – zaopatruje miejscowości z obszaru gminy: Kobyłanka, Niedźwiedź, Kałęga, Zagość, Kunowo, Morzyczyn, Zieleniewo, Miedwiecko, Jęczydół, Motaniec, Reptowo, Wielichówko, jak również miejscowości w gminie Stargard: Lipnik, Skalin, Wierzchład, Golczewo, Koszewo, Koszewko,
- **Zieleniewo** – woda z ujęcia dostarczana jest do Przedszkola Niepublicznego „Małe Talenty”.

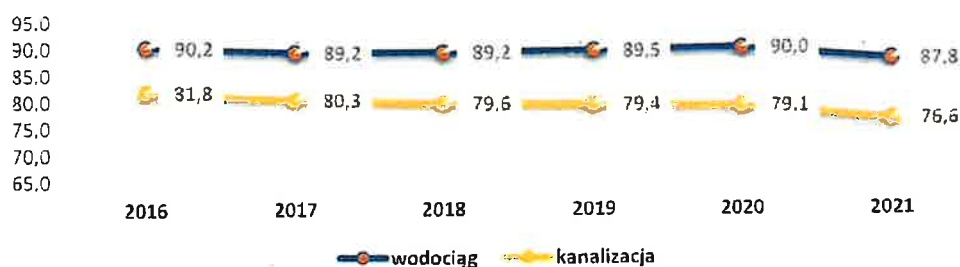
Zgodnie z danymi statystycznymi za rok 2021, długość *sieci wodociągowej* na terenie Gminy wynosi 107,2 km, co wskazuje, że w ciągu ostatnich 5 lat *nastąpiła rozbudowa sieci o 4,7 km*, tj. o 4,59%, przy czym liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania spadła o 178 szt. Spadła również ilość wody dostarczanej gospodarstwom domowym o 42,7 dam³, co jest pochodną malejącego zużycia przypadającego na 1 mieszkańca.

Z kolei *właściwości rozwoju sieci kanalizacyjnej Gminy Kobylanka determinowane są przynależnością do Aglomeracji Stargard*, do której należy wraz z Gminą Miastem Stargard i Gminą Stargard. Równoważna liczba mieszkańców Aglomeracji wynosi 86 238 RLM, a w jej obszarze pozostają tereny gminne, w tym Kunowo, Reptowo, Bielkowo, Jęczydół, Morzyczyn, Zieleniewo, Zagość i Motaniec. Ścieki odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków Stargard, zlokalizowanej przy ul. Michała Drzymały, będącej oczyszczalnią biologiczną z podwyższonym usuwaniem związków biogenych, spełniającą standardy odprowadzanych ścieków.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego ukazują, że długość czynnej sieci kanalizacyjnej jest stopniowo zwiększana i obecnie wynosi 94,3 km, obejmując tym samym 3 670 mieszkańców. Odnotowuje się też systematyczny wzrost liczby przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w tym na poziomie 29 sztuk na przestrzeni ostatnich 5 lat. Wzrasta również ilość ścieków odprowadzanych oczyszczonych. *Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy i rosnąca liczba przyłączy powoduje, że zwiększa się grupa mieszkańców korzystających z tej infrastruktury.*

Stopień zaopatrzenia budynków mieszkalnych w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną ukazuje nie tylko *dysproporcję pomiędzy korzystającymi z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, ale także spadek względem roku poprzedniego*. W 2021 roku 87,8% budynków mieszkalnych podłączonych było do sieci wodociągowej, a 76,6% do kanalizacji, co wskazuje na spadek procentowy budynków podłączonych do ww. infrastruktury sieciowej, który może wynikać z rosnącej liczby nowo powstałych budynków mieszkalnych i potrzeby dalszego rozwoju infrastruktury sieciowej. Tuż obok sieciowej infrastruktury kanalizacyjnej, na obszarach gminnych charakteryzujących się stosunkowo dużym rozproszeniem zabudowy i idącą za tym niską efektywnością ekonomiczną rozbudowy sieci kanalizacyjnej, *gospodarstwa domowe wykorzystują indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe*, których liczba jest niezmienna i wynosi 532 szt.

Rycina 12. Udział budynków podłączonych do infrastruktury technicznej: kanalizacyjnej i wodociągowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Podsumowując, pomimo systematycznie podejmowanych działań na rzecz rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wciąż dostrzegana jest potrzeba rozwoju infrastruktury. Rozwijające się budownictwo mieszkaniowe i lokalizowanie nowych budynków na terenie Gminy, jak również zwiększająca się liczba mieszkańców determinują konieczność podejmowania dalszych działań

na rzecz rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Z uwagi na przynależność Gminy Kobylanka i jej poszczególnych obszarów do Aglomeracji Stargard konieczna jest systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej, zgodnie z założonym planem rozwoju sieci, zaś na obszarach położonych poza aglomeracją, charakteryzujących się niższą opłacalnością ekonomiczną i znacznym rozproszeniem zabudowy, postulowanym rozwiązaniem jest kontynuacja działań w zakresie wyposażania gospodarstw w indywidualne systemy oczyszczania ścieków.

Sieć gazowa i zaopatrzenie w ciepło

Gmina Kobylanka znajduje się na obszarze podlegającym Zakładowi Gazowniczemu w Szczecinie, dla którego jednostką terenową jest Gazownia w Stargardzie. Obecnie spółka świadczy usługę dystrybucji paliwa gazowego w miejscowościach Bielkowo, Cisewo, Jęczydół, Kałęga, Kobylanka, Kunowo, Morzyczyn, Motaniec, Niedźwiedź, Nowa Kobylanka, Reptowo i Zieleniewo. Długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy wynosi 143 683 m i obejmuje 1 302 gospodarstwa domowe. W analizowanym okresie obserwowana jest rosnąca długość sieci gazowej o blisko 26 km i 295 sztuk przyłączy, co wskazuje również na wzrost zużycia gazu w gospodarstwach domowych, w tym również do celów grzewczych – na poziomie 83,74 % więcej aniżeli w roku 2016. Co również istotne, zgodnie z oficjalnym komunikatem PSG, w latach 2022-2023 spółka nie prowadzi działań związanych z podłączeniem nowych inwestorów do sieci gazowej, co odczuli również mieszkańcy Gminy Kobylanka.

Tabela 2. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Kobylanka

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	zmiana
długość czynnej sieci ogółem w m	117 780	117 115	117 702	118 734	122 832	143 683	25 903
długość czynnej sieci dystrybucyjnej w m	73 982	73 317	73 904	74 936	79 034	99 885	25 903
czynne przyłącza do budynków ogółem	1 485	1 520	1 552	1 604	1 703	1 780	295
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe)	925	977	1 033	1 124	1 207	1 302	377
ludność korzystająca z sieci gazowej	3 025	3 175	3 399	3 777	4 092	4 440	1 415

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na terenie Gminy Kobylanka nie występują scentralizowane systemy ciepłownicze. Przeważa system źródeł lokalnych ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. W końcowym zużyciu energii dla budynków mieszkalnych dominuje węgiel oraz gaz ziemny, zaś w mniejszym stopniu olej opałowy i drewno.

Podsumowując, Gmina Kobylanka charakteryzuje się stosunkowo wysoką dostępnością do infrastruktury sieciowej gazu, realizując tym samym dywersyfikację w zakresie stosowanych źródeł grzewczych, prowadząc do wykorzystywania rozwiązań coraz bardziej ekologicznych i niskoemisyjnych. Gaz sieciowy wykorzystywany jest przez mieszkańców również na inne cele mieszkaniowe, zapewniając dostępność podstawowych mediów i optymalizując warunki bytowe. Zgodnie z publicznie dostępnymi planami, w latach 2022-2023 Spółka PSG nie będzie prowadziła działań inwestycyjnych związanych z podłączeniem do sieci nowych inwestorów.

Infrastruktura drogowa i kolejowa

Sieć dróg na terenie Gminy Kobylanka tworzą:

- droga ekspresowa S10 – należąca do sieci TEN-T,
- drogi wojewódzkie nr 120 (koniec województwa – Motaniec) i nr 142 (Szczecin – Lisowo),
- drogi powiatowe¹:
  - 1701Z - Stacja PKP Reptowo – Kobylanka, ul. Chrobrego – 3,252 km,
  - 1702Z - od przejazdu kolejowego w m. Reptowo do TPM Cisewo – 1,663 km,
  - 1703Z - Zieleniewo – Kunowo – Skalin - rondo Golczewo,
  - 1704Z - od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 120 – Kobylanka, ul. Szczecińska – Morzyczyn, ul. Szczecińska – Zieleniewo, ul. Szczecińska – Lipnik, ul. Stargardzka - Stargard (Rondo 15 Południk - ul. Szczecińska - do Placu Zgody - Pierwszej Brygady - M. Konopickiej - S. Żeromskiego - Brzozowa - S. Okrzei – J. Kochanowskiego - Nadbrzeźna - Świętopelka do skrzyżowania z DK nr 20),
- drogi gminne (ok. 38 km),
- drogi wewnętrzne (ok. 55 km).

Stan infrastruktury drogowej oceniany jest jako niewystarczający. Pomimo bieżących napraw i remontów drogi są jednym z elementów infrastruktury technicznej poddawanej ciągłej eksploatacji. Corocznie na drogach przybywa samochodów, a z uwagi na charakter wiejski Gminy, również i maszyn rolniczych, co znacząco wpływa na konieczność dążenia do realizacji zadań publicznych z zakresu remontów, modernizacji i przebudowy dróg gminnych wraz ze zwiększaniem potencjału drogowego. Istotnym uwarunkowaniem sprzyjającym zapewnieniu mobilności i komunikacji regionalnej jest trasa S10 przebiegająca przez Gminę, przy której bezpośrednio tworzy się i rozwija strefa przemysłowa.

Poza dostępnością dróg publicznych, przez obszar Gminy **przebiega linia kolejowa nr 351 relacji Poznań Główny – Szczecin Główny**, którą w dni powszednie realizowanych jest około 20 połączeń do Stargardu i Szczecina. W miejscowości Reptowo znajduje się stacja z dworcem kolejowym, zaś w Miedwiecku przystanek osobowy. Z uwagi na strategiczny charakter linii kolejowej nr 351, poddana została ona modernizacji, zaś prace na odcinku pomiędzy Stargardem, a Szczecinem, w tym na obszarze obejmującym przystanki gminne, wskazują na:

- przebudowę 2 stacji kolejowych (Stargard i Reptowo) oraz 3 przystanków (Grzędzice, Miedwiecko i Szczecin Zdunowo),
- przebudowę 11 peronów wraz z małą architekturą oraz dostosowaniu ich do osób o ograniczonej możliwości poruszania się,
- przebudowę 6 mostów oraz wiaduktów kolejowych i drogowych,
- przebudowę 3 przejść pod torami: Stargard, Reptowo i Szczecin Zdunowo,
- modernizację 6 przejazdów kolejowo-drogowych².

Dostrzega się, iż koniecznymi pozostają dalsze działania na rzecz podniesienia standardu dróg gminnych i powiatowych na terenie Gminy Kobylanka. Remonty i przebudowy dróg uwzględniać powinny również uzupełnienie infrastruktury towarzyszącej, w tym uzupełnienie sieci chodników,

¹ Źródło: https://zdp.stargard.pl/files/file/mapy_pdf/2021_12_28%20mapa%20powiatu.pdf, dostęp 19.10.2022

² Źródło: <http://poznan-szczecin.pl/o-inwestycji/>

regulowania i zabezpieczenia poboczy, budowy oświetlenia ulicznego wraz z optymalizacją bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Kierunkiem zasadnym do wdrożenia w ramach działań rozwojowych jest dalsze inwestowanie w standard komunikacyjny, w tym drogowy i kolejowy, zapewniając mobilność mieszkańców w relacjach wewnątrzgminnych, jak i w relacjach zewnętrznych.

Komunikacja publiczna

Na terenie Gminy funkcjonuje komunikacja obsługiwana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Stargardzie, realizująca przewozy transportu zbiorowego na 2 trasach:

- linia nr 34 na trasie: Zieleniewo – Kunowo - Morzyczyn – Jęczydół – Bielkowo – Kobylanka – Motaniec – Niedźwiedź - Reptowo,
- linia nr 35 na trasie: Zieleniewo – Kunowo.

Ponadto, kursują busy, które zapewniają połączenia komunikacyjne na trasie: Stargard – Zieleniewo - Morzyczyn – Kobylanka – Szczecin, zaś od 2022 r. funkcjonują przewozy w ramach środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, prowadzone obecnie na 4 trasach:

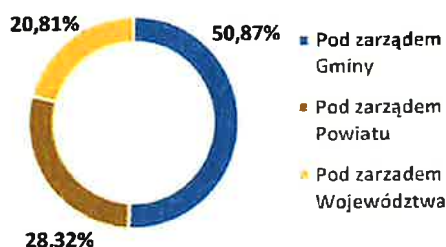
- Stargard – Zieleniewo – Morzyczyn – Jęczydół – Bielkowo – Kobylanka – Motaniec – Niedźwiedź – Szczecin,
- Stargard – Zieleniewo – Cisewo – Reptowo – Niedźwiedź – Szczecin,
- Stargard – Zieleniewo – Morzyczyn – Kobylanka – Motaniec – Niedźwiedź- Szczecin,
- Stargard – Kunowo – Morzyczyn – Kobylanka – Motaniec – Niedźwiedź – Szczecin

Podsumowując, za pośrednictwem dostępnej komunikacji publicznej mieszkańcy poszczególnych obszarów Gminy Kobylanka mogą przemieszczać się w obrębie Gminy, jak również za pośrednictwem ruchu pasażerskiego obsługiwanego przez linie spoza Gminy mają możliwość podróżowania i przemieszczania się także w relacjach zewnętrznych. Bieżące działania na rzecz rozwijania i dostosowywania przebiegu linii komunikacyjnych opierają się o dostrzegane zapotrzebowanie mieszkańców, co wskazuje, iż konieczne pozostaje utrzymanie aktualnego kierunku, przy czym zwraca uwagę perspektywa uruchomienia Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej i związana z tym potrzeba komunikacji wewnątrzgminnej umożliwiającej dotarcie do punktu przesiadkowego w Reptowie, a także poprawa jakości dróg i budowa ścieżek rowerowych w celu zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego.

Ścieżki rowerowe

Przez obszar Gminy Kobyłanka przebiegają ścieżki i trasy rowerowe, których długość jest sukcesywnie zwiększana. Sieć ścieżek rowerowych w Gminie składa się z dróg dla rowerów będących pod zarządkiem gminy (8,8 km), dróg pod zarządkiem powiatu (4,9 km) oraz dróg rowerowych będących pod zarządkiem województwa (3,6 km). Całkowita długość dróg rowerowych w Gminie Kobyłanka to 17,3 km. Porównując Gminę z ościennymi samorządami, Kobyłanka charakteryzuje się niemal najwyższą zmianą w zakresie ich długości – wyższą wartość notuje jedynie miasto Stargard

Rycina 13. Struktura dróg dla rowerów na terenie Gminy Kobyłanka ze względu na podmiot zarządzający

Źródło: dane GUS BDL

Podsumowując, pomimo wzrastającego poziomu wyposażenia Gminy w sieć ścieżek rowerowych, Kobyłanka planuje dalsze działania mające na celu zintensyfikowanie ruchu rowerowego i tworzenie nowych ścieżek rowerowych. W ostatnich latach wybudowany został m.in. ciąg pieszo-rowerowy łączący Kobyłankę i Bielkowo wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 120, ułatwiający dojazd do jeziora Miedwie i pozostałości po torpedowni z okresu II wojny światowej. W wyniku przebudowy drogi gminnej 450017Z na trasie Reptowo – Morzyczyn, jak i w Jęczydole również powstanie ścieżka pieszo-rowerowa. Planowana jest również budowa ścieżki rowerowej do Kołbacza.

1.6. KULTURA, TURYSTYKA I REKREACJA

Działalność kulturalna

Podmiotami organizującymi działalność kulturalną są przede wszystkim *Centrum Kultury i Rekreacji w Kobyłance, Gminna Biblioteka Publiczna oraz placówki edukacyjne*. W Centrum Kultury prężnie działają zespoły folklorystyczne, taneczne, kluby sportowe i sekcje artystyczne, jak również teren Gminy znany jest z lokalnych twórców ludowych.

Działalność kulturalna prowadzona przez Centrum Kultury i Rekreacji w Kobyłance obejmuje organizację imprez tematycznych, okolicznościowych wraz z prowadzeniem atrakcyjnej oferty rozwijającej, pozwalającej na aktywne włączenie wszystkich grup społecznych. *Centrum Kultury i Rekreacji w Kobyłance jest też miejscem organizacji zajęć cyklicznych*, w tym również prowadzonych przez podmioty zewnętrzne, np. zajęć tanecznych dla dzieci i dorosłych, zajęć jogi dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, zajęć indywidualnej nauki gry na pianinie i akordeonie, fitness, Kangoo Jumps oraz warsztatów kulinarnych. Przy Centrum Kultury i Rekreacji działają m.in. Koła Gospodyń Wiejskich, Zespół Ludowy Kalina czy Gminny Klub Krótkofalowców PZK „Miedwie”.

Pod względem dostępności do kultury, w tym możliwości uczestnictwa w wydarzeniach teatralnych, kinowych, czy organizowanych przez opery, oferta kulturalna Gminy Kobyłanka wspomagana jest zasobami regionalnymi na bazie oferty kulturalnej Stargardu i Szczecina, które położone są w bliskiej odległości od Kobyłanki. Zasoby kulturalne i wydarzenia aktywizujące społeczność lokalną oparte są o walory, inicjatywy i zasoby gminne, wskazując na budowanie kapitału społecznego. Centrum

Kultury i Rekreacji w Kobylance jest nie tylko organizatorem licznych wydarzeń, ale również współorganizuje inicjatywy, zawierając tym samym liczne współprace z organizacjami samorządowymi oraz podmiotami społecznymi, w tym gminnymi oraz z innymi samorządami. Pomimo starań Centrum Kultury i placówek szkolnych oferta edukacyjno-kulturalna skierowana do dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych jest ograniczona, co powoduje, iż znacząca liczba odbiorców korzysta z zajęć i możliwości rozwoju pasji i zainteresowań w oparciu o szczebińską czy stargardzką ofertę kulturalną, dojeżdżając do tych miejsc. Gmina Kobylanka jest miejscem charakteryzującym się wysokim potencjałem społecznym, w tym znaczącą liczbą dzieci i młodzieży, którzy przy dostępności atrakcyjnej i dostosowanej oferty spędzania wolnego czasu, w tym również rozwoju językowego, czy rozwoju pasji i zainteresowań tworzą przyszły kapitał społeczny - warto więc zadbać o to, aby istniejąca dysproporcja pomiędzy dostępną ofertą rozwijającą realizowaną w Gminie Kobylanka i w obszarach miejskich została wyrównana.

Istotnym zadaniem nawiązującym do tworzenia sfery kulturalnej w Gminie Kobylanka, powierzonej Centrum Kultury i Rekreacji jest **bezpośredni zarząd nad Amfiteatrem w Morzycynie**, będącym główną sceną plenerową wykorzystywaną do organizacji wydarzeń lokalnych i regionalnych, w tym licznych koncertów.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kobylance jest instytucją prowadzącą działalność edukacyjno-kulturalną, dostosowaną do wieku i potrzeb jej odbiorców. Corocznie obserwuje się **zwiększenie zasobu czytelniczego**, stwarzając tym samym lepsze warunki do rozwoju i promocji czytelniczego. Uzupełnienie zbioru czytelniczego podyktowane jest też **wzrastającą liczbą czytelników i wypożyczeń książek w obrocie zewnętrznym**. Biblioteka jest na bieżąco doposażana w nowe pozycje książkowe, **zwiększając tym samym atrakcyjność oferty czytelniczego**. Poza tradycyjnymi książkami inwestuje się również w audiobooki - coraz częściej wykorzystywane jako alternatywa dla tradycyjnej, papierowej książki. Gminna Biblioteka Publiczna organizuje i prowadzi wydarzenia, takie jak „Mała książka – wielki człowiek”, jak również bierze udział w wydarzeniach współorganizowanych. Corocznie aktywnie uczestniczy w ogólnopolskim programie Narodowego Czytania, promując i popularyzując czytelnictwo.

Pod względem infrastrukturalnym Biblioteka dysponuje wyłącznie jednym pomieszczeniem bibliotecznym o metrażu 39 m². Z uwagi na mały metraż oraz brak wentylacji i pomieszczenia socjalnego nie jest ono przystosowane do prowadzenia edukacji czytelniczego, co znacząco ogranicza możliwości Biblioteki. Ponadto „Program działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Kobylance na lata 2022-2027” wskazuje, iż znaczącym ograniczeniem dla działalności bibliotecznej jest zaciekaający dach budynku, w którym zlokalizowana jest Biblioteka Publiczna. Również przestrzeń wykorzystywana przez Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance nie jest przestrzenią, która umożliwiłaby realizację zadań z zakresu rozwoju edukacyjno-kulturalnego mieszkańców i osób odwiedzających region Gminy. Zasoby lokalowe, w tym główna sala i pozostałe pomieszczenia, wymagają remontu, przebudowy, czy też rozbudowy, zyskując tym samym przestrzeń odpowiadającą gminnym potrzebom kulturalnym. Plac zlokalizowany za budynkiem, wykorzystywany do wydarzeń plenerowych również nie posiada odpowiedniego układu przestrzenno-funkcjonalnego, co wskazuje, że powinien podlegać zagospodarowaniu i aranżacji służącej możliwości wykorzystania jego potencjału, tworząc strefę sprzyjającą rekreacji i organizacji wydarzeń lokalnych.

Podsumowując, w wyniku ograniczeń wynikających z zasobów lokalowych placówki kulturalne nie dysponują atrakcyjną ofertą rozwijającą i wspierającą rozwój pasji mieszkańców. Dostrzega się potrzebę zapewnienia odpowiednich warunków lokalowych dla prowadzenia działalności

kulturalnej, w tym przede wszystkim poprzez zmiany funkcjonalne (przebudowę, rozbudowę, remont) obiektu, w którym zlokalizowane jest Centrum Kultury i Rekreacji, Gminna Biblioteka Publiczna oraz OSP w Kobylance wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego do celów organizacji wydarzeń plenerowych, odpoczynku i rekreacji, czy też zwiększeniem dostępności do obiektu poprzez utworzenie parkingu. Obecne rozwiązania są niewystarczające, co powoduje również znaczące ograniczenie w zakresie możliwości rozwoju oferty kulturalnej, służącej mieszkańcom w każdym wieku, jak i turystom odwiedzającym region Gminy Kobylanka.

Poza Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance działalność aktywizująca oraz lokalna odbywa się przy wykorzystywaniu świetlic wiejskich oraz obiektów i przestrzeni zlokalizowanej w poszczególnych sołectwach, którymi dysponują niemal wszystkie sołectwa. Stan techniczny istniejących świetlic wymaga bieżących działań remontowych, w tym zwiększających funkcjonalność ich wykorzystywania oraz podnoszących ich efektywność eksploatacyjną, w tym poprzez montaż OZE czy docieplenia przegród zewnętrznych.

Dziedzictwo kulturowe

Obszar Gminy Kobylanka dysponuje bogatym zasobem walorów świadczących o historii regionu, czego przykładem są nie tylko licznie zachowane zabytki nieruchome, ale także tradycje i zwyczaje lokalne. Zachowane zasoby zabytkowe reprezentowane są przez kościoły, w tym m.in. kościoły w Bielkowie i Kunowie, pochodzące z przełomu XV i XVI wieku oraz kościołów w Kobylance pochodzący z XX wieku. Inną formą zachowanego dziedzictwa są przykłady budynków użyteczności publicznej, np. budynku szkolnego z początku XX wieku w Kunowie. Z uwagi na to, iż obszar Gminy Kobylanka jest obszarem wiejskim, typową dla tego regionu jest zabudowa chłopska o mała i średniorolnym charakterze, z dużymi zagrodami, obejmującymi zabudowania mieszkalne i gospodarsko-inwentarskie. W Gminie występują też liczne cmentarze przykościelne (Bielkowo, Kunowo, Rekowo), zabytki archeologiczne mające postać 129 osad, punktów i śladów osadniczych z okresu od starożytności do średniowiecza. W Wielichówku znajduje się zachowany park dworski.

Na terenie Gminy występują obiekty i zespoły obiektów objęte ochroną konserwatorską, w tym m.in.:

- architektura sakralna: kościoły w Bielkowie, Kunowie i Reptowie oraz Sanktuarium im. Stefana Wyszyńskiego w Kobylance,
- Lapidarium w Kobylance,
- historyczny układ wsi Bielkowo, Kunowo, Niedźwiedź, Rekowo i Kobylanka,
- zespoły tradycyjnej zabudowy wsi Kunowo, Rekowo, Bielkowo, Niedźwiedź,
- budynki mieszkalne i gospodarcze występujące we wszystkich prawie wsiach, oprócz Zieleniewa. Największe walory przestrzenne i ilościowe dostrzega się w miejscowościach Bielkowo, Kunowo, Niedźwiedź, Rekowo, Kobylanka.

Wobec powyższego Gmina Kobylanka jest obszarem dysponującym wysokim kapitałem kulturowym, co niewątpliwie wpływa na atrakcyjność rekreacyjną i turystyczną. Dostrzega się konieczność dalszego zagospodarowywania obszaru gminnego w otoczeniu istniejących zabytków, tworząc miejsca otwarte dla osób odwiedzających i chcących poznać historię regionu. Obserwuje się także wzmocnienie ochrony względem zachowanych zasobów dziedzictwa kulturalnego i wykorzystywania ich w sposób racjonalny niezagrażający substancji zabytkowej.

Turystyka i rekreacja

Gmina Kobylanka, zarówno z uwagi na swoje położenie, walory przyrodnicze oraz kulturowe, jest miejscem chętnie odwiedzanym przez turystów, w tym głównie przez mieszkańców Szczecina i pobliskich miast. Centralnym miejscem turystyczno-rekreacyjnym jest niewątpliwie jezioro Miedwie, którego nabrzeże zagospodarowane zostało na cele społecznie użyteczne. Rekreacyjny charakter jeziora Miedwie zdeterminował nie tylko obecną turystykę gminną, ujmowaną przede wszystkim jako turystykę weekendową, czy ekoturystykę, ale również możliwości rozwoju potencjału turystycznego, wokół którego zbudowana została najważniejsza część oferty lokalnej Gminy Kobylanka.

Dostęp do jeziora Miedwie poza Gminą Kobylanka mają również Gmina Stargard, Gmina Stare Czarnowo, Gmina Pyrzyce i Gmina Warnice, przy czym ograniczeniem dla rekreacyjnego i turystycznego wykorzystania jeziora przez gminy Pyrzyce i Stare Czarnowo jest brak terenów gminnych nad jeziorem. Gmina Warnice wykorzystuje pod rekreację dostępne połacie nabrzeża, w tym m.in. poprzez plac biwakowy w miejscowości Wierzbnio czy plażę. Istotnie znacznie wyższą dostępnością do połaci nadjeziornych charakteryzują się Gmina Kobylanka i Gmina Stargard, które to wspólnie podejmują inicjatywy na rzecz zacieśnienia współpracy i budowy potencjału turystycznego jeziora Miedwie, także we współpracy z miastem Stargard.

Od strony zachodniej do wsi Rekowo i do jeziora przylega otulina Puszczy Bukowej. Część wschodnia ma brzegi strome lub bagniste porośnięte trzcina, mniej dostępne dla rekreacji, gdyż znajdują się tu siedliska ptactwa wodnego. Działalność rekreacyjna skupia się głównie na północnym krańcu jeziora, od strony Zieleniewa, gdzie brzegi są płaskie i osłonięte zadrzewieniami. Wzdłuż jeziora wytyczona została:

- Promenada, której głównym punktem jest Amfiteatr w Morzyczynie - częściowo wybudowany na wodach jeziora,
- ścieżki spacerowe i rowerowe,
- plac zabaw i skatepark,
- plaża miejska wraz z urokliwymi zakątkami zieleni, będąca częścią kąpieliska strzeżonego wraz z punktami gastronomicznymi
- molo, na którym ustawiona została zadaszona altana.

W otoczeniu Promenady mieści się też Park Przyrody, mający charakter ścieżki przyrodniczej, zbudowanej z licznych drewnianych pomostów, wijących się nad brzegiem i nad taflą wodną. Ścieżkę uzupełniają tablice edukacyjne prezentujące ciekawostki na temat wartości przyrodniczych jeziora. Z kolei w sąsiedztwie kąpieliska na terenie zarządzanym przez Gminę znajduje się pole campingowe, dwa place zabaw, boisko do gry w piłkę siatkową oraz przystań. Z uwagi na bogate walory jeziora Miedwie i wzrastające zainteresowanie sportami i rekreacją wodną, obserwowane jest niewystarczające zagospodarowanie nabrzeża, w tym bezpośrednio zauważalnym brakiem jest brak specjalistycznego i w pełni wyposażonego ośrodka żeglarskiego z mariną, który zapewniłby w znaczący sposób możliwości rozwoju żeglarstwa rekreacyjnego i sportowego na jeziorze Miedwie. Jednym z często obserwowanych sposobów spędzania czasu wolnego przez mieszkańców i osoby przyjezdne jest wędkarstwo, dlatego aby zapewnić optymalne warunki dostępowe do tego rodzaju rekreacji i wypoczynku, dostrzega się, iż wartym rozważenia byłoby zlokalizowanie miejsca przystosowanego do predyspozycji osób z niepełnosprawnościami, w tym. m.in. pomostu dla wędkarzy niepełnosprawnych.

Jeziro zapewnia dobre warunki do uprawiania sportów wodnych, w tym nurkowania, żeglarstwa, windsurfingu oraz kitesurfingu. Wokół jeziora panują dobre warunki do uprawiania innych sportów, w tym nordic walking, przejażdżek konnych, biegania czy też wycieczek pieszych i rowerowych. Dostrzega się zatem potrzebę rozwoju obecnej sieci infrastrukturalnej nabrzeża jeziora, w tym jego zagospodarowanie i wyposażenie do celów rekreacyjno-wypoczynkowych. Pomysłem, a jednocześnie aspiracją Gminy Kobylanka jest dążenie do współpracy międzygminnej na rzecz rozwoju potencjału jeziora Miedwie, jego wykorzystania oraz promocji walorów środowiskowych wynikających z tego potencjału. Istotną wydaje się realizacja działań partnerskich ze wszystkimi gminami posiadającymi dostęp do jeziora oraz wspólna inicjatywa na rzecz realizacji inwestycji i działań mogących wspomóc promocję potencjału. Jednym z najważniejszych punktów, jakie obecnie dostrzega się w aspekcie rozwoju potencjału jeziora Miedwie jest realizacja ścieżek rowerowych otaczających akwen, w tym m.in. ścieżka rowerowa dookoła jeziora realizowana w porozumieniu w poszczególnymi samorządami, a także miastem Stargard.

Istotne znaczenie dla mieszkańców Gminy Kobylanka, w tym mieszkańców poszczególnych sołectw, mają przestrzenie publiczne lokalizowane na ich terenach, skupiające się głównie wokół placów zabaw i siłowni zewnętrznych oraz niejednokrotnie boisk, zapewniających możliwość aktywizacji i aktywnego spędzania czasu. Jest to również przestrzeń, która niewątpliwie służy najmłodszym odbiorcom, jednak zarówno dysproporcja, jaką charakteryzują się poszczególne sołectwa, jak i obecny stan placów zabaw i siłowni wymagają bieżących remontów i wyposażania.

Ponadto do innych obiektów i miejsc, będących częstymi destynacjami turystycznymi w Gminie Kobylanka, należą licznie zachowane zasoby dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty sakralne, m.in. późnogotycki kościół pw. MP Królowej Polski w Kunowie.

Przez obszar Gminy przebiegają liczne trasy turystyczne, pozwalające poznać wartości i walory regionu, w tym szlak kajakowy rzeki Płoni, przebiegający przez Morzyczyn oraz:

- **Szlak Miedwiecki (czarny)** o długości 3,6 km, przebiegający w całości przez Gminę Kobylanka, pozwalający na dotarcie do szlaku Anny Jagiellonki do miejscowości Morzyczyn. Rozpoczyna się we wsi Cisewo na Równinie Pyrzycko-Stargardzkiej, następnie kieruje się na południe, mija miejscowość Miedwiecko. Dalej biegnie wśród łąk do Zieleniewa i Morzyczyna. W Morzyczynie spotyka się ze szlakami im. Bolesława Czwójdzińskiego oraz Szlakiem Ziemi Pyrzyckiej im. Stanisława Jansona. Jest to trasa piesza lub rowerowa, prowadzona drogami gruntowymi.
- **Szlak im. Stanisława Jansona (czerwony)** o długości 19,3 km, rozpoczynający swój bieg na terenie Morzyczyna, a następnie po pokonaniu 3,7 km biegnie przez Kunowo, Koszewo, Grędziec, Lubatowo, Przelewice, Brzesko, Obromino i Pyrzyce.
- **Szlak im. Bolesława Czwójdzińskiego (zielony)** o długości 31,3 km, biegnący przez Morzyczyn i łączący się ze szlakiem czarnym Miedwieckim, a dalej biegnie przez Jęczydół, Rekowo, Kołbacz, Dobropole, Gliniec, Kołowo i Szczecin Klęskowo.

Zasobem niewątpliwie mającym znaczenie dla budowania wizerunku Gminy jako destynacji turystycznej i rekreacyjnej jest przebieg ścieżek rowerowych wchodzących w ramy koncepcji Sieci Tras Pomorza Zachodniego. Przez obszar Gminy Kobylanka przebiega **Trasa Dolnej Płoni**, biegnąca zachodnim brzegiem Jeziora Miedwie.

Z uwagi na istniejące uwarunkowania przestrzenne, zasoby przyrodnicze i kulturowe oraz bieżące wyposażenie terenu Gminy w infrastrukturę służącą rozwojowi turystyki i rekreacji, podstawowym potencjałem rozwojowym Gminy jest wskazana turystyka, w tym turystyka aktywna. Zasobem, bez

którego niemożliwy jest rozwój funkcji turystycznej, jest rozbudowana i atrakcyjna oferta noclegowa i obsługująca ruch turystyczny. Na terenie Gminy działalność noclegową prowadzą w przeważającej części hotele oraz hostele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne i pola namiotowe. Baza noclegowa Gminy Kobylanka opiera się na działalności takich obiektów jak:

- Hotel FENIX, zlokalizowany nad jeziorem Miedwie (Morzyczyn),
- Drewniany domek nad Miedwiem (Morzyczyn),
- Lawendula domek nad Miedwiem (Morzyczyn),
- Weranda Apartments (Morzyczyn),
- Motel Polonus (Morzyczyn),
- Zakątek (Zieleniewo),
- Dom Wakacyjny ODSAPKA (Zieleniewo),
- Camping Hania (Morzyczyn),
- Miedwiańska Ostoja (Zieleniewo),
- Agroturystyka Santa Monica (Morzyczyn),
- Hotel Wenus (Kobylanka)
- Hotel i restauracja „Pod arkadami” (Kobylanka),
- Grey House Miedwie – kwatera prywatna (Morzyczyn),
- Noclegi na Sosnowej (Morzyczyn),
- Pod Palmą – ośrodek wypoczynkowy (Morzyczyn),
- B & B Miedwie – noclegi, bistro (Morzyczyn).

Istotnym zasobem miejsc noclegowych oraz usług gastronomicznych na terenach wiejskich i podmiejskich, cieszącym się coraz wyższym zainteresowaniem, jest agroturystyka prowadzona w znacznej większości przez gospodarstwa nastawione również na żywność i produkcję ekologiczną, dążąc tym samym do promocji rolnictwa ekologicznego. Niewątpliwie również w Kobylance zainteresowanie korzystaniem i dostępnością do agroturystyki jest zauważalne, co wskazuje, iż kierunek związany z jej rozwojem powinien być ujmowany jako jeden z priorytetów.

Gmina Kobylanka dysponuje potencjałem niezbędnym dla obsługi ruchu turystycznego, co znacząco wpływa na budowę pozycji wśród samorządów ościennych jako ośrodka podmiejskiego oraz destynacji turystycznej i wypoczynkowej.

Podsumowując, działalność turystyczna i rekreacyjna Gminy Kobylanka jest jednym z nadrzędnych czynników budujących jej kapitał. Bazując na licznie zachowanych walorach historycznych oraz sprzyjających uwarunkowaniach środowiskowych i kulturalnych, Gmina Kobylanka posiada potencjał do budowy produktu lokalnego nawiązującego do rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku, w tym również ich aktywnych form. Głównym przeznaczeniem jest turystyka weekendowa, jednak z uwagi na sprzyjającą lokalizację stanowi też dogodny punkt wypadowy dla wycieczek do większych miast, w tym m.in. do Szczecina i Stargardu. Konieczne zatem pozostaje wdrażanie dalszych działań na rzecz tworzenia oferty i sprzyjających warunków do rozwoju działalności obsługującej ruch turystyczny, w tym lokowania nowych działalności noclegowych, gastronomicznych oraz zagospodarowania przestrzeni publicznej pod cele turystyczne i rekreacyjne. Rozwój działalności korespondować będzie też z tworzeniem nowych miejsc pracy dla mieszkańców Gminy i jej najbliższego sąsiedztwa.

1.7. SYSTEM ZARZĄDZANIA I GOSPODARKA FINANSOWA GMINY

Gmina Kobylanka jest wspólnotą samorządową, realizującą zadania własne i zlecone, organizując życie społeczności lokalnej oraz zabezpieczając interes społeczno-gospodarczy mieszkańców wraz z zapewnieniem realizacji ich podstawowych potrzeb. Gmina realizuje zadania samodzielnie lub przez wyodrębnione podmioty, w tym gminne jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze, działające w formie sołectw.

Tabela 3. Jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy Kobylanka

Jednostki organizacyjne Gminy Kobylanka	Jednostki pomocnicze Gminy Kobylanka
— Szkoła Podstawowa w Reptowie,	— Bielkowo,
— Szkoła Podstawowa w Kobylance,	— Cisewo,
— Szkoła Podstawowa w Kunowie,	— Jęczydół,
— Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance,	— Kobylanka,
— Gminna Biblioteka Publiczna w Kobylance,	— Morzyczyn-Zieleniewo,
— Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	— Niedźwiedź,
	— Reptowo,
	— Motaniec,
	— Rekowo,
	— Kunowo

Źródło: opracowanie własne

Zadania Gminy Kobylanka, tak jak każdego samorządu gminnego, określa ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz. U. 2023 poz. 40 t.j.). Nadrzednym celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Instytucją zajmującą się bezpośrednią obsługą mieszkańców jest Urząd Gminy Kobylanka. Zakres zadań powierzanych samorządom gminnym jest coraz szerszy, co wskazuje także na potrzebę wyższej specjalizacji pracowników samorządowych, jak również większą ich dostępność. Obecny czas, zdeterminowany skutkami okresu pandemicznego i niepokoju, jaki rodzi konflikt przy wschodniej granicy kraju, wysoką inflacją i postępującym kryzysem gospodarczym, jest okresem, w którym na samorząd gminny nałożone zostały kolejne, dodatkowe obowiązki, czego efektem są przesunięcia między stanowiskowe i dodatkowe obowiązki dla pracowników samorządowych. W przypadku Gminy Kobylanka istotne znaczenie ma także systematycznie wzrastająca liczba mieszkańców i prognozowana kontynuacja tego trendu w bliższej i dalszej przyszłości. Rozwiązaniem, które znacząco wpłynęłoby na komfort i jakość pracy Urzędu byłoby zwiększenie zatrudnienia, jednak przy obecnym zapleczu lokalowym Urząd nie dysponuje już wolnymi miejscami dla nowych pracowników. Wobec tego dostrzega się **potrzebę rozbudowy budynku Urzędu Gminy, co znacząco podniosłoby komfort pracy oraz jakość obsługi mieszkańców.**

Analiza założeń zarządzania i kooperacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi wskazała na brak jednolitego podejścia do obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej, co powoduje wiele niespójności w podsumowaniach prac poszczególnych komórek. Każda z placówek szkolnych i pozostałych jednostek organizacyjnych posiada odrębną księgowość i administrację, jednak ostatecznym rozliczeniem i finansowaniem działalności zajmuje się Gmina. Dla zapewnienia klarownego, efektywnego i w pełni transparentnego systemu zarządzania i obsługi w Gminie Kobylanka dostrzega się również potrzebę **utworzenia i powołania Centrum Usług Wspólnych – jednostki**

organizacyjnej, pełniące bieżący nadzór i obsługę wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Kobylanka, zwiększając tym samym efektywność finansową Gminy.

Jednym z głównych zadań Gminy jako samorządu dbającego o zaspokajanie potrzeb mieszkańców obszaru jest zakres gospodarki komunalnej, realizowany przez pracowników samorządowych. Dążąc do zrównoważonego rozwoju, a tym samym efektywnego gospodarowania środkami publicznymi obserwuje się, iż zadania z zakresu gospodarki komunalnej opatrzone są wyższym stopniem skomplikowania i specjalizacji, dlatego zasadnym zdaniem Gminy będzie utworzenie Gminnego Zakładu Komunalnego, który objąłby zadania związane m.in. z gospodarką wodną, gospodarką energetyczną, gospodarką odpadami czy gospodarowaniem terenami zielonymi.

Badanie gospodarki finansowej wskazało, że Gmina Kobylanka corocznie odnotowuje wyższy poziom dochodów przy jednoczesnym wzroście wydatków w roku 2021. Gminę charakteryzuje pozytywne bilansowanie finansowe, wskazujące, iż poziom dochodów przekracza poziom wydatków, pozwalając tym samym na utrzymanie stabilnej sytuacji gospodarczej i finansowej oraz realizację dalszych zadań inwestycyjnych na rzecz rozwoju lokalnego. Poziom dochodów na jednego mieszkańca przyjmuje corocznie wartości wzrostowe. Średnia wartość dochodu na 1 mieszkańca jest wyższa niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego i powiatu stargardzkiego. Z kolei średnie wydatki na jednego mieszkańca w Kobylance są niższe niż średnia dla województwa, ale znacznie wyższe niż w powiecie stargardzkim.

Podsumowując, zarówno system zarządzania Gminy Kobylanka, jak i jej dostępne zaplecze lokalowe wymagają wdrożenia zmian i interwencji, których efektem będzie wyższa jakość usług publicznych i efektywne gospodarowanie środkami publicznymi. Rozbudowa budynku Urzędu Gminy pozwoli na zwiększenie komfortu i jakości pracy pracowników samorządowych oraz zatrudnienie nowych osób, co znacząco wpłynie na optymalizację pracy. Z kolei powołanie nowych struktur organizacyjnych w ramach struktur samorządowych niewątpliwie wpłynie na zwiększenie efektywności i transparentności procedur zarządzania i realizacji zadań własnych Gminy, podnosząc tym samym dostępność do pomocy samorządowej, jak i bezpośredniego oddziaływania Gminy na jakość życia mieszkańców. Ponadto Gmina charakteryzuje się stabilną sytuacją finansową, zdolną do sfinansowania realizowanych inwestycji, jak również podjęcia kolejnych kroków inwestycyjnych. Jest aktywnym podmiotem ubiegającym się o środki zewnętrzne na wszelkiego rodzaju działania wspomagające jakość życia i spójność regionalną, co pozwala również sądzić, że Gmina jest znaczącym i konkurencyjnym sąsiadem dla pobliskich samorządów.

2. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywanym instrumentem podczas wskazywania silnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego, wspierając się również o szanse (potencjały i korzystne tendencje) i zagrożenia płynące z otoczenia zewnętrznego. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów. Szczegółowo analiza SWOT polega na rozważeniu:

- *Sił (Strengths) – mocnych stron* – czynników wewnątrznie pozytywnych – atutów, które w sposób pozytywny wyróżniają z otoczenia, tworzących podstawy dla rozwoju, podnoszących atrakcyjność i konkurencyjność w oczach mieszkańców, inwestorów, osób odwiedzających,

- *Słabości (Weaknesses)* – **słabych stron** – czynników wewnętrznie negatywnych – konsekwencji ograniczeń zasobów, mających negatywny wpływ na rozwój jednostki lub utrudniających realizację zamierzeń, obniżających pozycje zarówno w oczach mieszkańców, jak i inwestorów zewnętrznych,
- *Szans (Opportunities)* – **czynników zewnętrznie pozytywnych** – zjawisk i tendencji w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem do rozwoju, cechy makrootoczenia, które sprzyjają rozwojowi Gminy,
- *Zagrożeń (Threats)* – **czynników zewnętrznie negatywnych** – wszystkich czynników zewnętrznych, które postrzegane są jako bariery rozwoju, cechy makrootoczenia, które mogą spowolnić rozwój Gminy.

Czynniki usystematyzowane, jako mocne i słabe strony Gminy Kobylanka traktowane są jako wewnętrzne uwarunkowania odnoszące się bezpośrednio do zasobów i problemów istniejących na jej obszarze. Szanse i zagrożenia traktowane są jako uwarunkowania zewnętrzne, których zaistnienie w otoczeniu Gminy może na nie oddziaływać, przyczyniając się do wzmocnienia silnych stron, bądź też do ograniczenia lub wyeliminowania słabych stron.

Opracowana Analiza SWOT została sporządzona na podstawie

- przeprowadzonej diagnozy strategicznej Gminy i jej podsumowania,
- danych statystycznych i publicznie udostępnianych przez Gminę Kobylanka oraz jej jednostki organizacyjne.

Tabela 4. Analiza SWOT

Mocne Strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> — wysokie pokrycie terenu gminnego miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, — dostępność zasobów kruszyw naturalnych – torfów, — aktywne działania Gminy na rzecz przeciwdziałania skutkom suszy i podnoszenia jakości wody przeznaczonej do celów spożywczych, — wysoki wskaźnik lesistości, — położenie w obrębie lasów ochronnych, — bogate walory przyrodnicze, w tym pokrycie obszaru Gminy formami ochrony przyrody, — bieżące zagospodarowywanie i oczyszczanie lasów, — podnoszone standardy cieplne i coraz wyższa efektywność energetyczna budynków publicznych i mieszkalnych, — zmniejszające się zanieczyszczanie powietrza w wyniku ograniczania w stosowaniu nieefektywnych rozwiązań cieplnych, — dostępna gazyfikacja Gminy, — wzrastająca liczba mieszkańców, — pozytywne prognozy demograficzne, — dodatni przyrost naturalny, — dodatnie saldo migracji, — sieć placówek edukacyjnych, zapewniających dostęp do opieki przedszkolnej i szkoły podstawowej, 	<ul style="list-style-type: none"> — niska przydatność rolnicza obszarów gminnych, — postępujące rozdrobnienie gospodarstw rolnych, — słaby stan ilościowy i chemiczny wód powierzchniowych wraz z zagrożoną oceną nieosiągnięcia celów środowiskowych, — zagrożenie suszą rolniczą, meteorologiczną i hydrologiczną, — zanieczyszczenie powietrza powodowane przekroczeniem dopuszczalnego poziomu ozonu, — wzrastająca liczba seniorów, — brak żłobków, klubów dziecięcych i form opieki nad dzieckiem do 3 roku życia oraz przedszkoli publicznych, — ograniczona oferta opieki medycznej w Gminie, w tym brak miejscowego laboratorium i podstawowej diagnostyki, — niedostosowana przestrzeń dla celów opieki medycznej, — limitowana dostępność do opieki medycznej w Gminie, — niedostosowana oferta zajęć wspierających i rozwijających skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu Gminy, — niewystarczające dostosowanie środowiska szkolnego do potrzeb rozwojowych dzieci,

- oferta edukacyjna uwzględniająca dzieci i młodzież niepełnosprawną intelektualnie i ruchowo,
- wyniki egzaminu ósmoklasisty przekraczające średni poziom dla powiatu stargardzkiego i województwa zachodniopomorskiego,
- zaangażowanie mieszkańców w działalność organizacji pozarządowych,
- systematyczny spadek liczby osób pobierających świadczenia środowiskowej pomocy społecznej,
- działania gminne na rzecz aktywizacji i reintegracji zawodowej,
- wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych,
- dominująca liczba mikroprzedsiębiorstw,
- potencjał do rozbudowy przedsiębiorczości w skali lokalnej i regionalnej,
- sprzyjający klimat przedsiębiorczy, o czym świadczy coroczna nadwyżka podmiotów rejestrowanych nad zawieszanymi i zamykanymi,
- obecność przedsiębiorstw zapewniających zatrudnienie na terenie Gminy,
- rozwój mieszkalnictwa,
- optymalne i dostosowywane wyposażenie mieszkań w podstawowe media,
- znaczący poziom zwodociągowania Gminy,
- bieżące działania na rzecz modernizacji infrastruktury drogowej,
- dostępność do trasy ekspresowej – S10,
- dostępność transportu kolejowego łączącego Gminę z Poznaniem Głównym i Szczecinem,
- bieżące prace modernizacyjne linii kolejowej nr 351 i przystanków kolejowych na terenie Gminy,
- autobusowa komunikacja zbiorowa na terenie Gminy, zapewniająca mobilność mieszkańców,
- oferta kulturalna i edukacyjna Centrum Kultury i Rekreacji,
- wzrastająca liczba uczestników wydarzeń kulturalnych,
- wzrastająca liczba czytelników w Gminie,
- bogate walory kulturowe i historyczne Gminy,
- Gmina pod względem lokalizacji stanowi dobre miejsce dla planowanych dalszych podróży,
- promocja gminy i tworzenie marki regionu na bazie dostępnych produktów, w tym głównie turystyki i rekreacji w oparciu o zagospodarowanie jeziora Miedwie,
- potencjał do promocji i tworzenia marki mikroregionów, rozwoju turystyki i rekreacji w ujęciu sezonowym i całorocznym, w tym:
  - w sołectwach Morzyczyn/ Zieleniewo i Jęczydół, w rejonie Jeziora Miedwie, plaży i promenady w okresie letnim i wakacyjnym,
- niska aktywność społeczna mieszkańców Gminy,
- brak oferty terenów inwestycyjnych będących we władztwie gminnym,
- dysproporcja w aspekcie podłączenia budynków do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
- niska opłacalność ekonomiczna budowy sieci kanalizacyjnej na obszarach poza aglomeracją,
- niewystarczająco rozwinięta sieć ścieżek rowerowych,
- niewystarczająca komunikacja miejscowości na terenie Gminy z Reptowem, gdzie znajduje się dworzec kolejowy,
- niewystarczająca komunikacja z ośrodkami miejskimi, szczególnie w dni wolne od pracy, późne popołudnia czy w porach wieczornych,
- niewystarczający stan infrastruktury drogowej i towarzyszącej,
- stan techniczny budynków publicznych wymagający remontu/ przebudowy, w tym obiektu przychodni, Centrum Kultury i Rekreacji, Gminnej Biblioteki Publicznej, amfiteatru,
- niedostosowana przestrzeń publiczna do realizacji zadań statutowych,
- brak konsolidacji procedur w wyniku odrębnych systemów zarządzania w ramach jednostek organizacyjnych Gminy,
- ograniczone zasoby lokalowe Urzędu uniemożliwiające zwiększenie zatrudnienia.

- w sołectwach Niedźwiedź, Reptowo, Cisewo i Motaniec położonych na skraju Puszczy Goleniowskiej – rozwój turystyki skumulowanej wokół lasu i przyrody w okresie wiosennym, letnim i jesiennym,
- w sołectwach Kobylanka, Bielkowo i Rekowo – rozwój produktu turystycznego w oparciu o dziedzictwo cysterskie – cały rok.
- dostępna infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa i turystyczna,
- przebieg tras rowerowych Pomorza Zachodniego przez obszar Gminy Kobylanka,
- dostępna oferta bazy noclegowej i obsługującej ruch turystyczny,
- aktywne pozyskiwanie źródeł zewnętrznych dla kolejnych inwestycji,
- wzrastający udział OZE w ogólnej produkcji energii – w tym w sektorze publicznym i prywatnym,
- rozwijanie postaw proekologicznych i wzmacnianie świadomości ekologicznej,
- charakter podmiejski ośrodka lokalnego,

Szanse

- przynależność do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
- przynależność Gminy do Aglomeracji Stargard,
- zacieśniona współpraca ze Stargardem w obszarach gospodarczych i turystycznych oraz w realizacji zadań samorządowych,
- współpraca z niemiecką gminą partnerską,
- współpraca z granicznym krajem – Niemcami (wydarzenia kulturalne, imprezy, szanse na pozyskiwanie środków,
- pozytywne prognozy demograficzne i spowolniona tendencja starzenia się społeczeństwa,
- potencjał do rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej,
- potencjał turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania jeziora Miedwie,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego i udział mieszkańców w życiu społecznym w oparciu o ww. mikroregiony gminne,
- rozwój usług hotelarskich i gastronomicznych dostosowanych do potrzeb mikroregionu
- rozwój i wzrastające zainteresowanie agroturystyką,
- możliwość pozyskania i wykorzystania środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027,
- rozwój współpracy sektora publicznego, prywatnego oraz społecznego, w tym z organizacjami pozarządowymi,

Zagrożenia

- zmniejszanie się opłacalności prowadzenia działalności rolniczej,
- ograniczenie środków finansowych na realizację zadań publicznych,
- niekorzystne zmiany w polityce podatkowej kraju, zmniejszające się dochody Gminy lub zwiększające ponoszone koszty,
- postępująca inflacja,
- postępujący kryzys gospodarczy kraju,
- brak zainteresowania przyszłych inwestorów lokowaniem działalności na terenie Gminy,
- ryzyko reemisji epidemii koronawirusa COVID-19 i jej wielopoziomowych konsekwencji dla społeczności lokalnej oraz gospodarki Gminy,
- ograniczenie dostępności do środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027,
- postępujące zmiany klimatu oraz degradacja środowiska naturalnego i przyrodniczego przez działalność człowieka

- wykorzystanie nowych i innowacyjnych technologii,
- nawiązanie trwałej współpracy z innymi ośrodkami samorządowymi w regionie, w Polsce oraz poza nią,
- rozwój świadomości i aktywności społecznej,
- prowadzenie aktywnej polityki proekologicznej,
- wykorzystywanie doświadczeń i dobrych praktyk wdrażanych przez inne samorzady zarówno w Polsce, jak i w Europie,
- aktywna promocja Gminy i zbudowanie jej silnej pozycji konkurencyjnej w regionie i poza nim.

Źródło: opracowanie własne

3. ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE DLA ROZWOJU GMINY NA LATA 2023-2032

3.1. MISJA I WIZJA GMINY KOBYLANKA

Wizja rozwoju jest opisem pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie do 2032 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota samorządowa, w tym władze gminne, mieszkańcy oraz pozostałe grupy interesu, wykorzystując przy tym dostępne możliwości oparte na potencjałach, atutach i szansach pojawiających się dla rozwoju lokalnego. Wyrazem wizji jest prognostyczne spojrzenie na Gminę, określające cel, do którego zmierza wraz ze wskazaniem zasadniczych kierunków działania, niezbędnych dla rozwoju lokalnego Gminy.

Określając wizję Gminy Kobylanka wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- uwarunkowania wewnętrzne określone jako mocne i słabe strony, ujęte w Analizie SWOT,
- uwarunkowania zewnętrzne, ujęte w formie szans i zagrożeń zdefiniowanych w Analizie SWOT,
- założenia strategiczne wynikające z obowiązujących dokumentów wyższego rzędu, w tym przede wszystkim założenia wynikające ze strategii wojewódzkiej,
- dostępne instrumenty i programy pozwalające na finansowanie działań podejmowanych w trosce o zrównoważony rozwój lokalny.

Wobec powyższego wizja Gminy Kobylanka brzmi:

Gmina Kobylanka to miejsce atrakcyjne i przyjazne mieszkańcom, przedsiębiorcom i inwestorom, opierające swój rozwój na potencjałach determinujących przedsiębiorczość i turystykę, wykorzystujące zasoby przyrodnicze i kulturowe do budowania i promocji produktu lokalnego. Kobylanka jest gminą, w której rozwój opiera się o zrównoważone działania infrastrukturalne, społeczne i środowiskowe, sprzyjające tworzeniu potencjału do lokalnej konkurencyjności, wysokiej jakości życia i zadowolenia mieszkańców.

Strategia Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023–2032 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną, zwracając uwagę zarówno na atuty i walory obszaru, jak również na obszary wymagające interwencji i poprawy. Proces tworzenia, a następnie

realizacji założeń Strategii, jest procesem zmierzającym do osiągnięcia stanu pożądanego - docelowego, w którym zarówno obszar społeczny, gospodarczy, jak i przestrzenny charakteryzują się wysoką jakością, spójnością i kompleksowym, wzajemnym oddziaływaniem. Proces dojścia do takiego stanu opisuje misja, skoncentrowana na podstawowych wartościach i działaniach, poprzez realizację których możliwe będzie osiągnięcie ustalonej wizji. W związku z tym:

Misją Gminy Kobylanka jest bieżące i systematyczne podejmowanie zadań publicznych na rzecz zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców, tworzenia sprzyjających warunków do rozwoju społecznego i gospodarczego, w tym zwiększenia efektywności turystycznej i przedsiębiorczej wraz z rozbudową infrastruktury technicznej sprzyjającej spójności lokalnej i regionalnej.

3.2. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Na bazie przeprowadzonej diagnozy strategicznej, opartej o analizę obszarową oraz w oparciu o rozpatrywane uwarunkowania zewnętrzne i zidentyfikowane sfery wymagające interwencji, ustalono cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne i kierunki działań, dla których ustalone zostały również wskaźniki i rezultaty. Układ celów strategicznych i przyporządkowanych im celów operacyjnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Układ celów strategicznych i operacyjnych

Cele strategiczne				
Cel strategiczny I. Spójne i zintegrowane społeczeństwo	Cel strategiczny II. Racjonalnie wykorzystywany potencjał endogeniczny gminy	Cel strategiczny III. Wzmocniony potencjał gospodarczy Gminy	Cel strategiczny IV. Dostępna przestrzeń, kompleksowa infrastruktura i czyste środowisko naturalne	Cel strategiczny V. Nowoczesny i dostępny samorząd
Cele operacyjne				
Cel operacyjny I.I. Wysoka jakość kapitału społecznego	Cel operacyjny II.I. Atrakcyjna oferta turystyczna i rekreacyjna	Cel operacyjny III.I. Konkurencyjna oferta przedsiębiorcza	Cel operacyjny IV.I. Zrównoważona polityka planistyczna	Cel operacyjny V.I. Profesjonalizacja świadczenia usług publicznych
Cel operacyjny I.II. Aktywna polityka senioralna	Cel operacyjny II.II. Zagospodarowana przestrzeń kulturalno-rekreacyjna	Cel operacyjny III.II. Wysokoprodukcyjne i specjalistyczne rolnictwo	Cel operacyjny IV.II. Uporządkowana przestrzeń publiczna	Cel operacyjny V.II. Kształtowanie wizerunku i wzrost rozpoznawalności Gminy
Cel operacyjny I.III. Zdrowe społeczeństwo		Cel operacyjny III.III. Efektywna współpraca międzysektorowa	Cel operacyjny IV.III. Spójny i bezpieczny system transportowy i komunikacyjny	
Cel operacyjny I.IV. Włączenie społeczne osób zagrożonych			Cel operacyjny IV.IV. Kompleksowa infrastruktura komunalna	

wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny IV.V.
Zintensyfikowana polityka klimatyczna i niskoemisyjna Gminy

Cel operacyjny IV.VI.
Ochrona środowiska i bogactwa naturalnego Gminy

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny I. Spójne i zintegrowane społeczeństwo

Realizacja celu strategicznego obejmuje szeroko zakreślone działania na rzecz zwiększenia jakości życia mieszkańców Gminy Kobylanka, w tym dążenia do wysokiej jakości kapitału społecznego, dostosowanej i atrakcyjnej oferty edukacyjnej realizowanej w oparciu o wysoki standard infrastruktury szkolnej wraz z zapewnieniem publicznej opieki żłobkowej i przedszkolnej. Szczególne znaczenie nadane zostało realizacji działaniom na rzecz seniorów i zapewnieniu możliwości dla ich integracji społecznej oraz partycypacji w życiu lokalnym. Pomimo względnie młodego społeczeństwa Gminy Kobylanka seniorów corocznie przybywa, co wskazuje, iż kluczowym jest zwrócenie uwagi na osoby starsze i włączenie ich w decydowanie o rozwoju lokalnym. Istotnym walorem spójnego i zintegrowanego społeczeństwa jest również zdrowie mieszkańców oraz powszechna dostępność do opieki medycznej. Dla osiągnięcia przedstawionego celu do grupy bezpośrednich odbiorców działań rozwojowych włączono grupę mieszkańców borykających się z poczuciem wykluczenia społecznego, w tym osoby niesamodzielne, niepełnosprawne oraz borykające się z trudnościami i bezradnością w codziennych obowiązkach.

Tabela 6. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego I

Cel operacyjny I.I. Wysoka jakość kapitału społecznego

Kierunek działań I.I.1.
Zabezpieczenie opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym

Realizacja kierunku dotyczy zapewnienia warunków pobytu i opieki przedszkolnej i żłobkowej, realizowanej w formule placówek publicznych. Podjęcie interwencji obejmuje realizację działań infrastrukturalnych związanych z utworzeniem, w tym budową, przebudową, adaptacją obiektu na placówki żłobkową i przedszkolną. Utworzenie przedszkola publicznego ujmowane jest również jako wyraz wpływu na jakość oferty przedszkolnej.

Zadania:

- Budowa i funkcjonowanie żłobka publicznego na terenie Gminy Kobylanka,
- Utworzenie i funkcjonowanie przedszkola publicznego, dla którego organem prowadzącym będzie Gmina Kobylanka.

Kierunek działań I.I.2.
Rozwój kompleksowej oferty edukacyjnej

Priorytet wskazuje na działania infrastrukturalne związane z zapewnieniem odpowiedniego standardu placówek szkolnych i infrastruktury sportowej przynależącej do szkół podstawowych wraz z wyposażeniem placówek edukacyjnych w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne oraz technologie odpowiadające optymalizacji procesu kształcenia i tworzenia atrakcyjnej oferty

edukacyjnej. Ponadto kierunek wskazuje na różnorodne działania z zakresu rozbudowy i zwiększenia atrakcyjności dostępnej dla dzieci i młodzieży oferty dydaktycznej realizowanej w formule zajęć szkolnych i pozaszkolnych, adekwatnych do pasji i zainteresowań uczniów.

Zadania:

- Dostosowywanie infrastruktury edukacyjnej do zmieniającej się demografii,
- Dopuszanie i modernizacja placówek szkolnych adekwatnie do rozpoznanych potrzeb i trendów w edukacji,
- Atrakcyjna oferta zajęć szkolnych i pozaszkolnych, uwzględniająca rozwój pasji i zainteresowań dzieci i młodzieży,
- Rozwój zaplecza sportowego przy placówkach szkolnych, w tym m.in. budowa boiska sportowego w Kunowie.

Cel operacyjny I.II. Aktywna polityka senioralna

Kierunek I.II.1.
Rozwój infrastruktury i oferty dedykowanej osobom starszym

Realizacja kierunku skupia się na wzmocnieniu i dostosowaniu polityki senioralnej do wzrastających potrzeb tej grupy społecznej. Dostrzeganą potrzebą jest nie tylko stworzenie odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego do integracji i aktywizacji seniorów, ale również dążenie do włączenia seniorów w proces aktywnej partycypacji społecznej. Kluczowym pozostaje również dążenie do realizacji działań wspierających seniorów oraz ich opiekunów, wraz ze stwarzaniem możliwości do wspólnej między i wielopokoleniowej integracji społecznej.

Zadania:

- Utworzenie dziennego/ całodobowego Domu Pobytu dla seniorów;
- Aktywne działania z zakresu organizacji czasu wolnego i integracji seniorów,
- Realizacja programów społecznych wspierających osoby starsze i ich opiekunów.

Cel operacyjny I.III. Zdrowe społeczeństwo

Kierunek działań I.III.1.
Zachowanie wysokiej jakości opieki zdrowotnej

Niezbędnym dla budowy spójnego i silnego społeczeństwa jest powszechna dostępność do opieki zdrowotnej i świadczeń medycznych, wspomagających mieszkańców Gminy w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia. Wskazanie kierunku uzasadnione jest obecną sytuacją społeczną, determinowaną znaczącym ograniczeniem w dostępności do lokalnego ośrodka zdrowia i wzrastającą dysproporcją pomiędzy ogólną liczbą osób zamieszkujących teren Gminy, a liczbą mogących otrzymywać faktyczną pomoc w ramach podstawowej opieki medycznej.

Zadania:

- Dostosowywanie dostępności do opieki medycznej względem zwiększających się potrzeb społecznych,
- Rozszerzenie zakresu usług medycznych, w tym m.in. dostępności do miejscowego laboratorium, podstawowej diagnostyki,
- Profilaktyka i promocja zdrowego trybu życia.

Cel operacyjny I.IV. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Kierunek działań I.IV.1.
Eliminacja barier dostępowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do oferty wspierającej i rozwijającej

Kierunek działań I.IV.2.
Skuteczna polityka społeczna przeciwdziałająca bierności mieszkańców i marginalizacji społecznej

Istotnym założeniem budowania społeczeństwa spójnego i zintegrowanego jest eliminowanie oraz minimalizowanie barier i przeszkód, które mogłyby zagrażać pełnemu włączeniu społecznemu. Zakres realizacji wskazanego kierunku dotyczy wszystkich sfer, w tym sfery infrastrukturalnej poprzez dążenie do zwiększenia dostępności architektonicznej do budynków i przestrzeni publicznych, jak również sfery społecznej, w tym dostosowanej oferty kulturalnej, rekreacyjnej i wypoczynkowej, umożliwiającej pełne wykorzystanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Kluczowym jest przeprowadzenie stosownej analizy tzw. audytu dostępności dla optymalnego zaplanowania działań i inwestycji.

Zadania:

- Zapewnienie dostępności do infrastruktury i oferty wspierającej osoby niesamodzielne, niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem społecznym,
- Rozwój oferty wypoczynkowej i rekreacyjnej dla osób o szczególnych potrzebach, w tym np. pomosty dla wędkarzy niepełnosprawnych, wydarzenia dostosowane do możliwości partycypacji osób z niepełnosprawnościami.

Właściwością charakteryzującą społeczeństwo zintegrowane i obywatelskie jest zaangażowanie i aktywna postawa, dlatego jako jedno z kluczowych wyzwań uznaje się dążenie do zwiększenia aktywności społecznej, integracji i współpracy międzysektorowej. Priorytet nadawany jest też działaniom aktywizującym społeczność lokalną do większego zaangażowania w sprawy lokalne, w tym również za pośrednictwem funkcjonujących organizacji pozarządowych i sektora ekonomii społecznej.

Zadania:

- Realizacja programów z zakresu aktywizacji i reintegracji społeczno-zawodowej,
- Współpraca międzysektorowa na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny II. Racjonalnie wykorzystywany potencjał endogeniczny regionu

Zakres celu strategicznego II ukazuje istotę i potrzebę rozwoju sfery turystyczno-rekreacyjnej oraz kulturalnej w Gminie Kobylanka. Gmina dysponuje potencjałem turystycznym i rekreacyjnym, jakim jest jezioro Miedwie, wokół którego rozpoczęto już budowę oferty kulturalnej i turystycznej Gminy, jednak dostrzega się, iż ten kierunek powinien podlegać kontynuacji oraz znacznemu rozszerzeniu o współpracę międzygminną w tym aspekcie, dążąc do utworzenia nie tylko produktu lokalnego, ale również regionalnego. Jezioro i jego bezpośrednia okolica oraz ich turystyczne wykorzystanie służą zarówno aktywnemu wypoczynkowi, rekreacji i ofercie kulturalnej Gminy, ale również znacząco oddziałują na budowę sektora gospodarczego Gminy, w tym głównie poprzez rozwój zaplecza obsługującego ruch turystyczny, w tym pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, pokoje do wynajęcia czy restauracje i drobny handel.

Tabela 7. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego II

Cel operacyjny II.I. Atrakcyjna oferta turystyczna i rekreacyjna

<p>Kierunek działań II.I.1. Kompleksowe zagospodarowanie terenów nad jeziorem Miedwie dla celów turystycznych i rekreacyjnych</p>	<p>Jezioro Miedwie, nad którym położona jest Gmina, determinuje warunki rozwoju turystycznego, dlatego tak istotne jest jego racjonalne wykorzystywanie wraz z udostępnieniem zaplecza służącego turystyce, wypoczynkowi i rekreacji aktywnej. Z uwagi na dostrzegalne zainteresowanie wypoczynkiem w otoczeniu jeziora, Gmina w dalszej mierze dążyć będzie do tworzenia i udostępniania dla mieszkańców i osób odwiedzających region infrastruktury i oferty stwarzającej możliwości wypoczynku i rekreacji w otoczeniu natury i dostępu do oferty kulturalnej.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zagospodarowanie terenów nad jeziorem Miedwie, — Budowa ośrodka żeglarskiego wraz z mariną nad jeziorem Miedwie, — Budowa nowego centrum kultury przy amfiteatrze nad jeziorem Miedwie, — Modernizacja istniejącego amfiteatru w Morzyczynie, — Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy, w tym m.in. ścieżki rowerowej wokół jeziora Miedwie (w porozumieniu z gminami sąsiednimi), czy ścieżki rowerowej połączonej z Kołbaczem.
<p>Kierunek działań II.I.2. Dostosowanie zaplecza infrastrukturalnego służącego rozwojowi turystyki</p>	<p>Zadaniem atrakcyjnej oferty turystycznej i rekreacyjnej jest zwiększenie ruchu turystycznego wraz z rozszerzeniem dotychczasowych kierunków. Charakterystycznym dla Gminy Kobylanka jest rozwój turystyki weekendowej, z której korzystają w zasadniczej mierze mieszkańcy Szczecina i okolicznych miast, chcący odpocząć i zrelaksować się w otoczeniu natury, z dala od miejskiego szumu i gwaru. Wobec takiego uwarunkowania dostrzegalna jest wzrastająca potrzeba lokalizacji usług towarzyszących turystyce, w tym gastronomii, usług noclegowych oraz innej infrastruktury niezbędnej dla promowania oferty turystycznej Gminy Kobylanka.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rozwój oferty turystycznej i gastronomicznej na terenie Gminy, — Rozwój agroturystyki i ekoturystyki, — Budowa parkingów na terenie Gminy.

Cel operacyjny II.II. Zagospodarowana przestrzeń kulturalno-rekreacyjna

<p>Kierunek działań II.II.1. Poprawa warunków dla rozwoju działalności kulturalnej i integracji społecznej</p>	<p>Kluczowym zasobem Gminy Kobylanka jest kapitał ludzki, którego rozwój stanowi nadrzędne wyzwanie i cel prowadzonej polityki społeczno-gospodarczej. Elementem kształtującym świadomość społeczną, a tym samym tożsamość lokalną, jest edukacja i dostęp do różnorodnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej. Zakres oferty kulturalnej, w tym organizacja wydarzeń lokalnych, cyklicznych zajęć dla wszystkich grup społecznych oraz inicjatyw angażujących społeczność lokalną, należy do głównych kompetencji Centrum Kultury i Rekreacji oraz istniejących organizacji społecznych na terenie Gminy, jednak istotne dla możliwości rozszerzenia dotychczasowych działań jest zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i technicznych, które pozwolą na prowadzenie szerokiej i dostosowanej do aktualnych potrzeb społecznych oferty kulturalnej. Zatem realizacja wskazanego kierunku oparta jest o działania</p>
---	--

infrastrukturalne, w tym zmierzające do poprawy warunków technicznych niezbędnych do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym również czytelniczej, cieszącej się coraz większym zainteresowaniem.

Zadania:

- Modernizacja i dostosowanie budynku Centrum Kultury i Rekreacji do celów społecznie użytecznych,
- Remont i modernizacja zaplecza bibliotecznego,
- Rozwój oferty Centrum Kultury i Rekreacji adekwatnie do potrzeb społeczności lokalnej.

Zasadniczym elementem rozwoju lokalnego jest zapewnienie spójnej przestrzeni, służącej do aktywizacji i integracji społecznej, w tym lokalizowania otwartych i plenerowych stref wypoczynku, jak również zapewnienia dostępności do infrastruktury podstawowej dla terenów wiejskich, tj. do świetlic wiejskich, w których mieszkańcy poszczególnych sołectw wspólnie spędzają czas, organizują zebrania czy wydarzenia o charakterze lokalnym. Szczególnie znaczenie nadawane jest też dzieciom i młodzieży, którym należy zapewnić miejsce do rekreacji i wypoczynku, w tym również integracji z rówieśnikami, odwołując się również do wpajania i respektowania zasad społecznych. Obserwowanym deficytem jest ograniczona dostępność do punktów przestrzeni publicznej zapewniających możliwość wypoczynku i rekreacji, dostosowanych do potrzeb wielopokoleniowych, w których zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe czy starsze odnajdą miejsce i możliwość do odpoczynku i integracji.

Kierunek działań II.II.2.
Dostosowanie przestrzeni publicznej do celów integracji społecznej i rekreacji wielopokoleniowej

Zadania:

- Budowa gminnej strefy rekreacji wielopokoleniowej w Kobylance (możliwość podziału stref do potrzeb integracji wielopokoleniowej, w tym zlokalizowanie np. parku wodnego, mini parku wspinaczkowego, ścianki wspinaczkowej, miejsc odpoczynku, elementów małej architektury),
- Podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej Kobylanka – budowa skwerków, miejsc odpoczynku, pomników, tras spacerowych,
- Modernizacja placów zabaw na terenie Gminy Kobylanka,
- Remont i modernizacja świetlic wiejskich, w tym m.in. w Kunowie,
- Budowa świetlicy wiejskiej w Jęczydole i w Ciszewie.

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny III. Wzmocniony potencjał gospodarczy Gminy

Cel wskazuje, że jednym z nadrzędnych warunków dla rozwoju lokalnego jest wzmocnienie efektywności i konkurencyjności podstawowych branż gospodarczych. Gmina Kobylanka, pomimo iż jest gminą o charakterystyce rolniczej, pełni funkcje podmiejskie, w tym również jest miejscem zamieszkania osób, które w znacznej mierze znajdują zatrudnienie w Szczecinie lub w Stargardzie. Rolnictwo zatem nie jest głównym sektorem tworzącym gospodarkę lokalną, jednak w coraz większej mierze ma ono charakter wspomagający oraz zmieniający profil na gospodarstwa ekologiczne oraz gospodarstwa włączające w swoją działalność agroturystykę. Innym charakterystycznym dla Gminy aspektem jest działalność przedsiębiorcza, w której dominują mikro i małe przedsiębiorstwa – odporne i szybko adaptujące się do zachodzących zmian społeczno-gospodarczych oraz stanów kryzysowych.

Grupę odbiorców bezpośrednich w przedmiotowym celu stanowią przede wszystkim obecni przedsiębiorcy i osoby prowadzące działalności gospodarcze, rolnicy i producenci rolno-spożywczy, jak również przyszłe pokolenie pobierające wzorce z dotychczasowych doświadczeń.

Tabela 8. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego III

Cel operacyjny III.I. Konkurencyjna oferta przedsiębiorcza	
<p>Kierunek działań III.I.1. Optymalizacja i stymulowanie przedsiębiorczości lokalnej</p>	<p>Zakres działań obejmuje tworzenie i stymulowanie rozwoju strefy ekonomicznej poprzez uzbrajanie terenów pod inwestycje dla inwestorów lokalnych i obcych. Zakres polityki planistycznej Gminy uwzględnia przeznaczenie terenów pod inwestycje, jednak aby stanowiły atrakcyjną ofertę, konieczne jest ich uzbrojenie w podstawowe media (energia elektryczna, woda, kanalizacja, gaz), co należy do jednych z głównych działań, jakie Gmina zamierza podejmować. Gmina Kobylanka, z uwagi na swoje walory turystyczne i rekreacyjne bazujące na dostępnych zasobach endogenicznych, nie należy do samorządów, które stawiałyby na rozwój wielkopowierzchniowych przedsiębiorstw i zakładów produkcyjnych, wiążących się ze wzmocnionym hałasem czy zanieczyszczeniem, ale swój potencjał zamierza budować na bazie uwarunkowanych standardów i dominacji małych przedsiębiorstw, zachowując swój unikatowy charakter. Dlatego dostrzegalnym aspektem rozwoju i wsparcia lokalnej przedsiębiorczości jest bieżące wspieranie i promocja istniejących i nowych przedsiębiorstw lokalnych (w tym również lokalnych podmiotów ekonomii społecznej wpisanych do rejestru przedsiębiorców).</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uzbrojenie terenów wskazanych w studium uwarunkowań i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako inwestycyjne, — Promowanie i rozwój oferty inwestycyjnej Gminy, — Promocja przedsiębiorczości i wspomaganie warunków rozwoju i funkcjonowania przedsiębiorstw.
Cel operacyjny III.II. Zrównoważone i specjalistyczne rolnictwo	
<p>Kierunek działań III.II.1. Wzrost konkurencyjności rolnictwa</p>	<p>Rolnictwo pomimo zanikającego znaczenia w Gminie Kobylanka, charakteryzuje się znaczącym wzrostem i przeważającą liczbą małych gospodarstw rolnych. Działają również gospodarstwa większe – głównie produkcyjne, jednak ich liczba systematycznie spada. Właściwości charakterystyczne dla Gminy ukazują postępujące rozdrobnienie. Znaczna część małych działalności rolniczych prowadzi wspierającą działalność agroturystyczną, zaś inne przechodzą na rolnictwo ekologiczne, cieszące się coraz większym zainteresowaniem. Duże gospodarstwa, pomimo ich spadkowej liczby, są podmiotami oddziałującymi na gospodarkę lokalną, co determinuje też konieczność dostrzeżenia ich wkładu i możliwości rozwoju, w tym podnoszenia specjalizacji, odpowiadając tym samym transformacji i standardom wynikającym z przepisów krajowych i unijnych.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych, — Wsparcie rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie Gminy w dostosowywaniu do zmieniających się warunków rynkowych.

Cel operacyjny III.III. Efektywna współpraca międzysektorowa

Kierunek działań III.III.1. Rozwój partnerstwa międzysektorowego

Kluczowym elementem dążenia do rozwoju społeczno-gospodarczego jest współpraca podejmowana na wielu płaszczyznach, w tym również w aspekcie partnerstwa prywatnego, publicznego i mieszanego, zawiązywanego między sektorem przedsiębiorczym, rolnym i samorządowym, dążąc do kooperacji i wspólnych starań o przyszły rozwój lokalny.

Zadania:

- Współpraca samorządu terytorialnego z przedsiębiorcami i rolnikami w kreowaniu rozwiązań sprzyjających rozwojowi gospodarstwu Gminy.

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny IV. Dostępna przestrzeń, kompleksowa infrastruktura i czyste środowisko naturalne

Cel odnosi się do budowania spójności przestrzenno-funkcjonalnej Gminy Kobylanka, realizowanej poprzez dążenie do odpowiedniej infrastruktury technicznej, w tym zapewnienia podstawowych mediów niezbędnych dla codziennego funkcjonowania mieszkańców, przy jednoczesnym osiągnięciu coraz wyższych warunków życia. Kluczowym zasobem jest zachowanie ochrony środowiska naturalnego, co determinuje potrzebę podejmowania działań na rzecz jego ochrony i racjonalnego wykorzystywania, odwołując się do zasady zrównoważonego rozwoju. Aspektem nowoczesnej oraz dostępnej Gminy jest spójność drogowa i komunikacyjna, co powoduje, że zagadnienia mobilności mieszkańców i dojazdu do poszczególnych części Gminy wraz z połączeniem drogowym z ważnymi ośrodkami miejskimi staje się nadrzędnym celem rozwojowym. Założenia strategiczne ujęte w tym obszarze odwołują się także do założeń gminnej polityki niskoemisyjnej i przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, potwierdzających konieczność inwestowania w odnawialne źródła energii i rozwiązania ekologiczne sprzyjające ochronie poszczególnych komponentów środowiska naturalnego oraz dążenie do uniezależnienia się od zewnętrznych dostawców energii i zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych.

Tabela 9. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego IV

Cel operacyjny IV.I. Zrównoważone polityka planistyczna

Kierunek działań IV.I.1. Kompleksowe i równomierne gospodarowanie przestrzenią gminną

Podstawowym założeniem zrównoważonej polityki planistycznej gminy, a tym samym systematycznego rozwoju lokalnego, dającego możliwość gospodarowania przestrzenią publiczną i jej wykorzystywania, jest dążenie do standaryzacji i ustalenia właściwego przeznaczenia danych terenów. Kierunek ukazuje, iż kluczowa dla osiągnięcia pozytywnych efektów podejmowanych działań rozwojowych jest dalsza działalność planistyczna uwzględniająca walory obszaru Gminy wraz z regulowaniem właściwego przeznaczenia kolejnych terenów na mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zadania:

<p>Kierunek działań IV.I.2. Zachowanie zgodności planistycznej względem uwarunkowań wynikających z przynależności do SOM</p>	<p>— Bieżące prace na rzecz ujmowania kolejnych terenów w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Gmina Kobylanka, przynależąc do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, prowadzi rozległą współpracę ze Szczecinem oraz innymi jednostkami samorządowymi w ramach zawiązanego partnerstwa. Realizacja przedmiotowego kierunku wskazuje, iż kształtowanie polityki planistycznej Gminy powinno uwzględniać założenia wynikające z SOM, w tym funkcję Gminy, jaką pełni dla partnerstwa, jej główne przeznaczenie wraz z zapewnieniem ciągłości planistycznej korespondującej z uwarunkowaniami i kierunkami przyjętymi dla SOM, tak aby wspólnie budować spójną przestrzeń funkcjonalną, transportową czy społeczną.</p> <p>Zadania:</p> <p>— Realizacja działań na rzecz tworzenia i rozwoju zintegrowanych planów rozwoju społeczno-gospodarczego, przestrzennego i środowiskowego.</p>
---	--

Cel operacyjny IV.II. Uporządkowana przestrzeń publiczna

<p>Kierunek działań IV.II.1. Zagospodarowanie przestrzeni gminnej na cele mieszkaniowe</p>	<p>Charakterystyczną właściwością Gminy Kobylanka jest wzrastająca liczba mieszkańców, co generuje potrzebę rozwoju mieszkalnictwa. Niezbędne dla tworzenia atrakcyjnych warunków do osiedlania się na danym terenie są dostępne zasoby mieszkaniowe, na co również stawia Gmina Kobylanka. Dysponując gruntami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową, w tym zabudowę wielorodzinną, podejmować zamierza działania na rzecz zwiększania zasobu mieszkaniowego oraz preferencyjnych warunków dla ich nabywców. Realizacja kierunku działań przewiduje inwestycje z zakresu infrastruktury mieszkaniowej dotyczącej budownictwa komunalnego i socjalnego.</p> <p>Zadania:</p> <p>— Inwestycje w infrastrukturę mieszkaniową - budownictwo komunalne, socjalne.</p>
<p>Kierunek działań IV.II.2. Rewitalizacja obszarów gminnych</p>	<p>Zagadnieniem istotnym dla rozwoju społeczno-gospodarczego jest identyfikowanie obszarów, które wymagają wyprowadzenia ze stanu kryzysowego. Rewitalizacja społeczno-gospodarcza jest bezpośrednią odpowiedzią na identyfikację obszarów zdegradowanych charakteryzujących się skupieniem stanów kryzysowych wraz z dostosowaniem do nich odpowiednich działań z zakresu rewitalizacji, łączącej interwencje w sferę społeczną i uzupełniające działania inwestycyjne. Podstawą do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji będzie delimitacja obszaru Gminy.</p> <p>Zadania:</p> <p>— Rewitalizacja przestrzeni i obiektów na cele rozwoju społeczno-gospodarczego.</p>

Cel operacyjny IV.III. Spójny i bezpieczny system transportowy i komunikacyjny

<p>Kierunek działań IV.III.1. Poprawa standardu dróg na terenie Gminy Kobylanka</p>	<p>Kierunek działania obejmuje bieżące działania na rzecz podniesienia standardu technicznego dróg gminnych i infrastruktury towarzyszącej znajdującej się przy drogach gminnych. Z uwagi na to, iż drogi są jednymi z najsilnie eksploatowanych elementów infrastruktury, konieczne są bieżące działania naprawcze i modernizacyjne. Wysoki standard dróg oraz infrastruktury okołodrogowej wpływa też na zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, w tym uczestników niechronionych.</p>
--	--

<p>Kierunek działań IV.III.2. Rozwój Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej</p>	<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Budowa, przebudowa i remonty dróg gminnych, — Realizacja działań modernizacyjnych z zakresu lokowania infrastruktury okołodrogowej, w tym chodników, bezpiecznych przejść dla pieszych, regulowania poboczy, inwestowania w ścieżki rowerowe. <p>Przynależąc do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, względem poszczególnych samorządów zogniskowano kierunki inwestycyjne, niezbędne do budowy spójności terytorialnej Partnerstwa. Na terenie Gminy znajdują się ważne dla całego obszaru funkcjonalnego przebiegi dróg i kolei, co wskazuje, że konieczną do wdrożenia interwencją jest przebudowa linii kolejowej na terenie Gminy.</p> <p>Zadanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Przebudowa odcinka linii kolejowej nr 351 wraz z zapewnieniem dojazdu do przystanków SKM w Miedwiecku i Reptowie.
<p>Kierunek działań IV.III.3. Rozwój oferty komunikacyjnej Gminy Kobylanka</p>	<p>Kierunek obejmuje bieżące działania na rzecz dostosowywania możliwości połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych oraz połączeń komunikacji zbiorowej obejmujących relacje zewnętrzne, zapewniając tym samym mobilność mieszkańców i oddziałując na zwiększanie ich szans zarobkowych i edukacyjnych. Szczególne znaczenie nadawane jest usprawnieniu komunikacji gminnej, w tym zapewnienie dojazdu z każdej miejscowości do Reptowa, gdzie znajduje się stacja i istnieje możliwość skorzystania z transportu kolejowego. Kluczowe pozostaje też dostosowanie harmonogramu i rozkładu jazdy autobusów i busów kursujących do rozkładu jazdy PKP, zwiększając tym samym mobilność mieszkańców Gminy Kobylanka.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Działania na rzecz zapewnienia publicznego transportu i zapewnienia mobilności mieszkańców na linii Szczecin - Kobylanka – Stargard — Dostosowanie komunikacji wewnątrzgminnej z możliwością dotarcia do Reptowa wraz z synchronizacją rozkładów jazdy autobusów i busów z rozkładem PKP.
<p>Cel operacyjny IV.IV. Kompleksowa infrastruktura komunalna</p>	
<p>Kierunek działań IV.IV.1. Rozbudowa sieci wodociągowej</p>	<p>Pomimo znacznego stopnia zwodociągowania Gmina Kobylanka dostrzega istotę bieżącego monitoringu oraz podnoszenia standardu istniejącej infrastruktury sieciowej wraz z jej rozbudową o kolejne miejscowości i lokalizacje w poszczególnych sołectwach. W ramach działań, jakie podejmowane będą przez Gminę w okresie obowiązywania Strategii, pozostaje modernizacja i przebudowa sieci wodociągowych.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Budowa i modernizacja sieci wodociągowych w miejscowościach Motaniec, Niedźwiedź, Miedwiecko, Cisewo, Wielichówko, Reptowo i Rekowo wraz z budową sieci uzupełniającej w pozostałych miejscowościach.
<p>Kierunek działań IV.IV.2. Racjonalizacja działań na rzecz poprawy stosunków wodnych i przeciwdziałania suszy i powodzi</p>	<p>Postępujące zmiany klimatyczne niosą za sobą coraz częściej anomalie pogodowe, których wydłużony okres prowadzi do powstawania negatywnych efektów dla środowiska naturalnego oraz wielokrotnie dla bezpieczeństwa mieszkańców danego obszaru. Gmina Kobylanka zaklasyfikowana jest do znacznego zagrożenia suszą, zaś drugi aspekt wskazuje na dostępność</p>

	<p>zasobów wodnych, w tym jeziora Miedwie czy rzeki Miedwinki, dla których wskazuje się niewielkie zagrożenie powodziowe. Wobec powyższego, zasadnym jest podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom powodzi i suszy.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Działania z zakresu małej retencji, właściwego utrzymania urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego, systemu odwodnienia dróg i melioracji gruntów gminnych, — Wdrożenie działań z zakresu instalacji systemów odzyskiwania deszczówki.
<p>Kierunek działań IV.IV.3. Rozbudowa infrastruktury i sieci kanalizacyjnej</p>	<p>Charakterystyczna dla Gminy Kobylanka jest znacząca dysproporcja pomiędzy poziomem zwodociągowania a skanalizowania, co determinuje potrzebę realizacji dalszych działań inwestycyjnych, zarówno w obrębie przynależącym do Aglomeracji Stargard, jak również w obszarach poza aglomeracją. Kluczowe jest zwiększanie dostępności do infrastruktury sieciowej wraz z lokalizowaniem indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w obszarach, gdzie rozbudowa sieci jest nieuzasadniona ekonomicznie lub niemożliwa.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Budowa i przebudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Motaniec, Niedźwiedź, Miedwiecko, Cisewo, Wielichówko i Rekowo wraz z budową sieci uzupełniającej w pozostałych miejscowościach, — Budowa indywidualnych systemów oczyszczalni ścieków.

Ciel operacyjny IV.V. Zintensyfikowana polityka klimatyczna i niskoemisyjna Gminy

<p>Kierunek działań IV.V.1. Zwiększona efektywność energetyczna budynków</p>	<p>Aspektem istotnym dla zapewnienia standardu niskoemisyjnego w budownictwie jest dążenie do racjonalizacji zużycia energii, stosowania odnawialnych źródeł i zapewnienia efektywności eksploatacyjnej. Działaniem inwestycyjnym prowadzącym do zwiększenia efektywności energetycznej budynków jest działanie z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej, obejmującej zmianę sposobu ogrzewania z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii czy dociepleniem przegród zewnętrznych.</p> <p>Istotne dla osiągnięcia wysokiego standardu energetycznego są również działania termomodernizacyjne w budynkach mieszkaniowych, dlatego dostrzega się potrzebę kontynuacji obecnych programów, w tym m.in. Programu Czyste Powietrze.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Działania z zakresu głębokiej termomodernizacji budynków publicznych i mieszkalnych wraz z wymianą źródeł ciepła, dociepleniem przegród zewnętrznych i instalacją OZE.
<p>Kierunek działań IV.V.2. Racjonalizacja produkcji i wykorzystywania energii, w tym zwiększenie udziału OZE</p>	<p>Odpowiedzią na postępujące zmiany klimatyczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na racjonalizację wykorzystywania zasobów nieodnawialnych i zwiększenia wykorzystywania zasobów odnawialnych. Realizacja kierunku obejmuje działania inwestycyjne dotyczące bezpośredniego stosowania odnawialnych źródeł energii, w tym instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła czy kolektorów słonecznych w budynkach, prowadząc tym samym do uniezależnienia się od zewnętrznego dostawcy energii. Racjonalizacja produkcji i wykorzystania energii i paliw obejmować będzie też realizację zadań</p>

związanych z zastosowaniem ekologicznych pojazdów publicznych wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego.

Zadania:

- Działania na rzecz budowy własnej elektrowni fotowoltaicznej z magazynem energii na potrzeby pokrycia zapotrzebowania energii dla oświetlenia ulicznego i obiektów gminnych,
- Instalacja źródeł OZE w budynkach mieszkalnych i gospodarstwach domowych,
- Zakup elektrycznego autobusu szkolnego,
- Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego wraz z modernizacją istniejącego oświetlenia (wymiana źródeł na energooszczędne).

Cel operacyjny IV.VI. Ochrona środowiska i bogactwa naturalnego Gminy

Kierunek działań IV.VI.1.
Ochrona przyrody
i różnorodności biologicznej

Na obszarze Gminy występują liczne powierzchniowe formy ochrony przyrody, jak również liczne przestrzenie publiczne mające zagospodarowanie z przeznaczeniem na obszary zieleni, parków, skwerów, dlatego istotnym kierunkiem przy kolejnych zadaniach inwestycyjnych jest zachowanie walorów przyrodniczych w możliwie najbardziej nienaruszonym stanie wraz ze szczególną ich ochroną. Zachowanie zasobów endogenicznych, jak również ich racjonalne wykorzystanie wpłynie również na atrakcyjność regionu, zaś ich odpowiednie zagospodarowanie wpłynie na możliwość racjonalnego wykorzystywania i ochrony.

Zadania:

- Odnowa i rozwój terenów parkowych, stawów i elementów środowiska naturalnego.

Kierunek działań IV.VI.2.
Edukacja ekologiczna

Wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców jest coraz częściej wskazywanym elementem społeczeństwa obywatelskiego, zainteresowanego rozwojem lokalnym i racjonalnym wykorzystywaniem zasobów naturalnych. Edukacja ekologiczna jest przedmiotem realizowanym zarówno w ramach podstawy programowej w placówkach edukacyjnych, jak również poprzez organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy. Edukacja ekologiczna skierowana powinna być do wszystkich uczestników życia społecznego, począwszy od dzieci, przez młodzież, osoby dorosłe, a także wśród seniorów.

Zadania:

- Podejmowanie inicjatyw propagujących ekologiczne postawy,
- Współpraca międzysektorowa na rzecz kreowania i promocji zachowań ekologicznych.

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny V. Nowoczesny i dostępny samorząd

Cel V obejmuje płaszczyznę zarządzania i sprawnej administracji samorządowej wraz z zapewnieniem wysokiej jakości obsługi i pomocy mieszkańcom Gminy Kobyłanka. Zmieniające się warunki, w tym postęp technologiczny i rosnące oczekiwania co do sposobów świadczenia usług publicznych, warunkują konieczność podejmowania inicjatyw na rzecz wprowadzania rozwiązań opartych

o cyfryzację i rozwój e-usług. Ponadto bieżące wydarzenia społeczno-gospodarcze, w tym wzrastająca inflacja, postępujący kryzys gospodarczy, jak również skutki okresu pandemicznego i konflikt zbrojny za wschodnią granicą kraju, wpływają na rozbudowę zakresu obowiązków i zadań nakładanych na samorządy, determinując potrzebę zatrudniania kolejnych pracowników bądź przesunięć między stanowiskami w Urzędzie Gminy, co znacząco ograniczone jest istniejącym zasobem lokalowym. Kluczowym aspektem sprawnie zarządzanego samorządu jest też koordynacja procedur poszczególnych jednostek organizacyjnych wraz z podnoszeniem kwalifikacji kadry realizującej działania publiczne. Elementem istotnym dla każdego samorządu jest też budowanie wizerunku, w tym konkurencyjności lokalnej i regionalnej wraz z nawiązywaniem relacji partnerskich i efektywną współpracą w obszarach łączonych.

Tabela 10. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego V

Cel operacyjny V.1. Profesjonalizacja świadczenia usług publicznych	
<p>Kierunek działań V.1.1. Rozwój e-usług</p>	<p>Postępujące zmiany technologiczne wymagają wdrażania innowacyjnych rozwiązań w zakresie obsługi administracji publicznej, dlatego w ramach kierunku prowadzona będzie kontynuacja działań zmierzających do wdrażania kolejnych komponentów obsługi interesantów w sposób elektroniczny, bez konieczności bezpośrednich wizyt w Urzędzie Gminy oraz pozostałych jednostkach organizacyjnych. Planuje się dalszy rozwój e – usług w tych obszarach, gdzie tego typu cyfryzacja nie została wprowadzona. Ma to przyczynić się do usprawnienia procesów świadczenia usług, jak również zwiększenia dostępności. Ponadto postępujący rozwój nowoczesnych technologii, w tym w zarządzaniu samorządem, wymaga od Gminy podjęcia działań dostosowujących jej działania do obowiązujących standardów.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Działania na rzecz cyfryzacji usług publicznych wraz z rozszerzeniem dostępności e-usług.
<p>Kierunek działań V.1.2. Podniesienie jakości usług samorządowych, specjalizacji i rozwój kompetencji kadr samorządowych</p>	<p>Postępujący rozrost obowiązków i zadań, jakie nakładane są na samorządy, powoduje zmiany w systemie obsługi interesantów, jak również w bieżącej pracy pracowników samorządowych. Zasadne byłoby rozłożenie obowiązków na obecnych, jak i nowych pracowników Urzędu Gminy, jednak jest to znacząco ograniczone brakiem miejsc dla nowego zatrudnienia, a tym samym generuje to potrzebę łączenia obowiązków i przesunięć między stanowiskami, co jednak nie jest rozwiązaniem efektywnym. Również ze względu na zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze i oczekiwania społeczeństwa niezbędne jest zapewnienie kadry posiadającej odpowiednie kwalifikacje do efektywnego wykonywania swoich obowiązków i dalszego rozwoju Gminy. Planuje się rozwijanie kompetencji i umiejętności kadr.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dostosowywanie zaplecza usług samorządowych do wzrastających potrzeb, w tym m.in. rozbudowa budynku Urzędu Gminy w Kobylance, — Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji personelu samorządu lokalnego, w tym Urzędu Gminy w Kobylance i innych gminnych jednostek organizacyjnych (organizacja szkoleń, kursów, finansowanie studiów podyplomowych i działań rozwijających kompetencje kluczowe dla pracowników samorządowych).

Kierunek działań V.I.3.
Koordynacja systemu zarządzania
i realizacji zadań gminnych

Nowoczesny i uporządkowany samorząd charakteryzuje się transparentnością swoich działań, w tym działań jednostek organizacyjnych jak również wysoką jakością świadczonych usług publicznych, zgodnie z podziałem kompetencyjnym. Dla zapewnienia sprawności i efektywności działania Gminy dostrzeżona została potrzeba wyłonienia jednostek organizacyjnych, które w znaczący sposób usprawniłyby pracę całej Gminy.

Zadania:

- Powołanie Gminnego Zakładu Komunalnego, realizującego zadania własne Gminy,
- Powołanie Centrum Usług Wspólnych realizujących zadania gminnych jednostek organizacyjnych.

Cel operacyjny V.II. Kształtowanie wizerunku i rozpoznawalności Gminy

Kierunek działań V.II.1.
Promocja Gminy

Walorem determinującym pozycję Gminy Kobyłanka jest turystyka weekendowa oparta o potencjał jeziora Miedwie, co wskazuje, że za istotny uważany jest rozwój oferty turystycznej Gminy wraz z jej promocją oraz dostosowaniem do obecnych i zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Turystyka może być i częściowo już jest produktem lokalnym, jednak do wzrostu konkurencyjności i rozpoznawalności, konieczna jest intensyfikacja działań promujących region.

Zadania:

- Budowa produktu lokalnego na bazie walorów turystycznych,
- Podejmowanie działań promocyjnych mających na celu zwiększenie rozpoznawalności wizerunku Gminy.

Kierunek działań V.II.2.
Efektywna współpraca
i nawiązywanie partnerstw na
rzecz rozwoju lokalnego
i regionalnego

Realizacja kierunku obejmuje działania na rzecz podejmowania i zacieśniania relacji z partnerami samorządowymi, w tym m.in. ze Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym i Stargardem, dążąc do maksymalizowania efektów podejmowanych w ramach współpracy zadań. Ponadto realizacja wspólnych działań skutkuje budową spójności regionalnej, co jest jednym z nadrzędnych celów ukazanej wizji Gminy Kobyłanka. Poza współpracą samorządową kluczowa jest też współpraca i partnerstwa mieszane, w tym realizowane pomiędzy Gminą a NGO, przedsiębiorcami i grupami interesu.

Zadania:

- Wzmocnienie partnerstwa w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
- Zacieśnienie partnerstwa i współpracy ze Stargardem,
- Działania partnerskie z sąsiednimi samorządami i ich związkami na rzecz rozwoju regionalnego,
- Działania partnerskie i międzysektorowe, w tym z organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społeczno-gospodarczymi.

Źródło: opracowanie własne

Zakres przedmiotowy wskazanych celów przedstawia poniższe zestawienie, ukazując poszczególne cele operacyjne wraz z przyporządkowanymi do nich kierunkami działań i zadaniami. Zestawienia zadań w ramach poszczególnych kierunków nie stanowią katalogu zamkniętego, a jedynie wyznaczają dostrzeżoną potrzebę interwencji na moment opracowania dokumentu, zaś właściwa realizacja ustalonych założeń odbywać się będzie również za pośrednictwem realizacji innych, aktualnych

na daną chwilę zadań, zgodnych z poszczególnym kierunkiem działań, celem operacyjnym i strategicznym.

3.3. MONITOROWANIE POSTĘPU RZECZOWEGO REALIZACJI STRATEGII

Ustalone założenia strategiczne co do zasady ukazują cele strategiczne, operacyjne wraz z kierunkami działań oraz w miejscach, w których to możliwe, wskazane zostały też katalogi zadań, będące katalogami otwartymi podlegającymi bieżącemu uzupełnieniu, równoległe do pojawiających się potrzeb społeczno-gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych. Okres obowiązywania Strategii to niemal przyszłe dziesięciolecie, co też oznacza brak pełnej możliwości wskazania wszystkich inwestycji jakie podejmowane będą w tym czasie. Niemniej jednak, wyznaczając kierunkowy charakter Strategii, istotnym zadaniem będzie bieżąca, śródkresowa i końcowa analiza postępu osiągania założonych rezultatów.

W poniższej tabeli przedstawiono mierniki wraz ze wskaźnikami, niezbędnymi dla procesu monitorowania postępu rzeczowego realizacji założeń strategicznych istotnych z punktu rozwoju lokalnego Gminy Kobylanka.

Tabela 11. Matryca monitorowania postępu realizacji Strategii

Cel operacyjny	Kierunki działań	Mierniki	Rezultat	
			2028	2033
CEL STRATEGICZNY I. SPÓJNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO				
I.I. Wysoka jakość kapitału społecznego	I.I.1. Zabezpieczenie opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym	liczba utworzonych miejsc przedszkolnych w publicznych placówkach [szt.]	100	200
		liczba utworzonych miejsc w żłobkach dla dzieci do 3 roku życia [szt.]	20	100
	I.I.2. Rozwój kompleksowej oferty edukacyjnej	liczba przebudowanych, rozbudowanych/ poddanych modernizacji budynków szkolnych [szt.]	1	3
		liczba doposażonych placówek szkolnych [szt.]	3	3
I.II. Aktywna polityka senioralna	I.II.1. Rozwój infrastruktury i oferty dedykowanej osobom starszym	liczba dzieci i młodzieży biorących udział w ofercie dodatkowych zajęć szkolnych i pozaszkolnych [szt.]	200	400
		liczba nowych i modernizowanych obiektów sportowych [szt.]	2	4
	I.III. Zdrowie społeczne	liczba utworzonych miejsc dla seniorów w formule dziennej/ całodobowej opieki [szt.]	20	40
		liczba osób w wieku po 65 roku życia, włączona w działania z zakresu aktywizacji społecznej [os/rok]	20	30
I.IV. Włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	I.III.1. Zachowanie wysokiej jakości opieki zdrowotnej	liczba pacjentów korzystających z opieki medycznej w ramach lokalnej Przychodni Zdrowia [szt.]	2500	5000
		liczba wdrożonych nowych usług medycznych i z zakresu diagnostyki [szt.]	2	4
	I.IV.1. Eliminacja barier dostępowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do oferty wspierającej	liczba doposażonych obiektów, wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym [szt.]	1	2
		I.IV.2. Skuteczna polityka społeczna przeciwdziałająca bierności mieszkańców i marginalizacji społecznej	liczba wspartych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy [szt.]	20
		liczba organizowanych akcji, kampanii i wydarzeń na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej [szt.]	20	40

CEL STRATEGICZNY II. RACJONALNIE WYKORZYSTYWANY POTENCJAŁ ENDOGENICZNY REGIONU

II.I. Atrakcyjna oferta turystyczna i rekreacyjna	II.I.1. Kompleksowe zagospodarowanie terenów nad jeziorem Miedwie dla celów turystycznych i rekreacyjnych	powierzchnia zagospodarowanych terenów pod rekreację i turystykę nad jeziorem Miedwie [km ²]	1	2
		liczba nowopowstałych usług turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych nad jeziorem Miedwie [szt./rok]	10	20
II.II. Dostosowanie zaplecza infrastrukturalnego służącego rozwojowi turystyki		liczba inicjatyw partnerskich na rzecz rozwoju oferty turystycznej jeziora Miedwie [szt./rok]	1	1
		długość nowowybudowanych/ wytyczonych ścieżek rowerowych [km]	10	20
II.II.1. Poprawa warunków dla rozwoju działalności kulturalnej Integracji społecznej		liczba miejsc noclegowych na terenie Gminy Kobylanka [szt.]	50	100
		liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych [szt.]	2	2
II.II.2. Dostosowanie przestrzeni publicznej do celów integracji społecznej i rekreacji wielopokoleniowej		liczba nowowybudowanych miejsc parkingowych [szt.]	400	600
		liczba przebudowanych obiektów realizujących działalność kulturalną w Gminie [szt.]	2	3
II.II. Zagospodarowana przestrzeń kulturalno-rekreacyjna		liczba inicjatyw prowadzonych w CKIR i w Bibliotece Publicznej [szt./rok]	20	30
		powierzchnia gminnej strefy rekreacji [m ²]	6000	6000
		liczba wybudowanych lub zmodernizowanych świetlic wiejskich [szt.]	3	4
		liczba wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych placów zabaw [szt.]	10	15

CEL STRATEGICZNY III. WZMOCNIONY POTENCJAŁ GOSPODARZY GMINY

III.I. Konkurencyjna oferta przedsiębiorcza	III.I.1. Optymalizacja i stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	powierzchnia uzbrojonych terenów przeznaczonych pod inwestycje [km ²]	100	150
		liczba nowo powstałych działalności gospodarczych na obszarze Gminy [szt./rok]	40	40
III.II. Wysokoprodukcyjne i specjalistyczne rolnictwo	III.II.2. Wzrost konkurencyjności rolnictwa	liczba funkcjonujących gospodarstw rolnych na terenie Gminy [szt.]	200	250
		liczba funkcjonujących gospodarstw ekologicznych na obszarze Gminy [szt.]	50	100

III.3. Efektywna współpraca międzysektorowa	III.III.1. Rozwój partnerstwa sektorowego	liczba inicjatyw na rzecz partnerstwa międzysektorowego [szt./rok]	2	2
	CEL STRATEGICZNY IV. DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ, KOMPLEKSOWA INFRASTRUKTURA I CZYSTE ŚRODOWISKO NATURALNE			
IV.1. Zrównowazona polityka planistyczna	IV.I.1. Kompleksowe i równomierne gospodarowanie przestrzenią gminną	liczba nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego [szt.], powierzchnia obszarów gminnych objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego [ha].	2	4
	IV.I.2. Zachowanie zgodności planistycznej względem uwarunkowań wynikających z przynależności do SOM		697	898
IV.1.1. Uporządkowana przestrzeń publiczna	IV.II.1. Zagospodarowanie przestrzeni gminnej na cele mieszkaniowe	powierzchnia Gminy przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową [ha]	17	48
	IV.II.2. Rewitalizacja obszarów gminnych	liczba mieszkań socjalnych/ komunalnych oddanych do użytku [szt.] liczba podjętych działań na rzecz rewitalizacji obszarów gminnych [szt.]	6 5	10 8
IV.III. Spójny i bezpieczny system transportowy i komunikacyjny	IV.III.1. Poprawa standardu dróg na terenie Gminy Kobylanka	długość wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg [km] długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]	10 10	20 20
	IV.III.2. Rozwój Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej			
IV.IV. Kompleksowa infrastruktura komunalna	IV.III.3. Rozwój oferty komunikacyjnej Gminy Kobylanka	liczba połączeń obsługujących ruch regionalny obejmujący teren Gminy Kobylanka [szt.] liczba połączeń obsługujących ruch wewnątrzgminny [szt.]	30 15	40 25
	IV.IV.1. Rozbudowa sieci wodociągowej	długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej [km]	3	5
	IV.IV.2. Racjonalizacja działań na rzecz poprawy stosunków wodnych i przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi	liczba inicjatyw i projektów zrealizowanych na rzecz przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi [szt./rok]	2	2
	IV.IV.3. Rozwój sieci i infrastruktury kanalizacyjnej	długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej [km]	5	7

		liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	300	500
	IV.V.1. Zwiększona efektywność energetyczna budynków	liczba budynków publicznych poddanych modernizacji energetycznej [szt.]	3	6
		liczba wybudowanych/zainstalowanych instalacji OZE [szt.]	8	15
IV.V. Zintensyfikowana polityka klimatyczna i niskoemisyjna Gminy	IV.V.2. Racjonalizacja produkcji i wykorzystywania energii, w tym zwiększenie udziału OZE	liczba zakupionych pojazdów ekologicznych na użytek publiczny [szt.]	4	4
		liczba wybudowanego/przebudowanego lub zmodernizowanego oświetlenia ulicznego [szt.]	200	400
IV.VI. Ochrona środowiska i bogactwa naturalnego Gminy	IV.VI.1. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	liczba działań na rzecz ochrony przyrody i/lub bioróżnorodności [szt.]	5	5
	IV.VI.2. Edukacja ekologiczna	liczba inicjatyw na rzecz świadomości ekologicznej [szt./rok]	2	3
CEL STRATEGICZNY V. NOWOCZESNY I DOSTĘPNY SAMORZĄD				
	V.I.I. Rozwój e-usług	liczba nowych e-usług [szt.]	5	10
V.I. Profesjonalizacja świadczenia usług publicznych	V.I.2. Podniesienie jakości usług samorządowych, specjalizacji i rozwój kompetencji kadr samorządowych	powierzchnia budynku administracji publicznej oddana do użytku [m2]	300	300
		liczba pracowników objętych działaniami na rzecz podniesienia kompetencji/kwalifikacji [os.]	40	60
	V.I.3. Koordynacja systemu zarządzania i realizacji zadań gminnych	liczba nowopowstałych jednostek organizacyjnych Gminy [szt.]	1	1
	V.II.I. Promocja gminy	liczba inicjatyw na rzecz promocji lokalnej [szt./rok]	10	10
		liczba wspólnych działań zrealizowanych z SOM [szt.]	2	4
V.II. Kształtowanie wizerunku i wzrost rozpoznawalności gminy	V.II.2. Efektywna współpraca i nawiązywanie partnerstw na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego	liczba działań partnerskich zrealizowanych ze Stargardem [szt.]	2	4
		liczba działań partnerskich z gminami sąsiednimi [szt.]	2	4
		liczba działań partnerskich międzysektorowych [szt.]	2	4

Źródło: opracowanie własne

4. MODEL STRUKTURY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

4.1. OBECNA POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY KOBYLANKA – ANALIZA DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie opracowanego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz analizy uwarunkowań przestrzennych w Gminie, której dokonano na podstawie obowiązujących dokumentów wskazujących kierunki polityki rozwoju przestrzennego, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium stanowi podstawowy dokument kształtujący politykę przestrzenną Gminy. Dokument został przyjęty przez Radę Gminy Kobylanka uchwałą nr XXXV/216/13 z dnia 11 lipca 2013 roku. W roku 2018 przeprowadzono ocenę aktualności dla Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, która zakończyła się pozytywną weryfikacją prawidłowości i ustaleń względem obowiązujących przepisów planistycznych, bez konieczności poddawania obecnych rozwiązań planistycznych do aktualizacji w pełnym zakresie. Zauważono również, że w przypadku podjęcia prac nad nowym dokumentem planistycznym, w analizie powziąć należy:

- analizę ekonomiczną, środowiskową i społeczną, w tym również uwzględniającą prognozę demograficzną,
- możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- położenie na obszarze złoża wód termalnych „Stargard Szczeciński I”,
- analizę możliwości ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego kompleksu wojskowego w gminie Stargard;
- analizę w kontekście zmiany funkcji terenu w związku ze zmianą granic terenu zamkniętego w obrębie Bielkowo.

Aktami korespondującymi z obowiązującym Studium oraz tworzącymi szczegółowe rozwiązania planistyczne są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których zestawienie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 12. Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego³

Lp.	Nr uchwały	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1.	Uchwała nr XXIV/148/2000 z dnia 5 października 2000 roku	ws. zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka obejmująca tereny pod zabudowę mieszkaniową i usługi nieuciążliwe w miejscowości Kobylanka
2.	Uchwała nr XXIV/149/2000 z dnia 2 października 2000 roku	ws. zmiany planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka obejmująca tereny pod zabudowę mieszkaniową i usługi nieuciążliwe w miejscowości Bielkowo

³ Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego aktualne na dzień 20.09.2022 roku.

3.	Uchwała nr XXXII/193/2001 z dnia 29 czerwca 2001 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb geodezyjny Zieleniewo (dz. nr 148/2 i cz. dz. nr 136) – na funkcję mieszkaniową z dopuszczeniem lokalizacji nieuciążliwych usług
4.	Uchwała nr XXXII/194/2001 z dnia 29 czerwca 2001 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb geodezyjny Morzyczyn (dz. nr 108/1, 108/2, 108/4, 108/5) - na funkcję mieszkaniową z dopuszczeniem lokalizacji nieuciążliwych usług
5.	Uchwała nr XLI/273/2002 z dnia 24 maja 2002 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka, miejscowości Kunowo, pod budownictwo drogowe dla obejścia południowego miasta Stargardu Szczecińskiego w ciągu drogi ekspresowej
6.	Uchwała nr XLIV/282/2002 z dnia 20 września 2002 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb geodezyjny Kobylanka
7.	Uchwała nr VII/48/2003 z dnia 21 marca 2003 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka
8.	Uchwała nr VII/49/2003 z dnia 27 marca 2003 roku	ws. zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb geodezyjny Morzyczyn
9.	Uchwała nr XII/83/2003 z dnia 18 września 2003 roku	ws. zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka
10.	Uchwała nr XIV/91/2003 z dnia 23 października 2003 roku	ws. zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb Morzyczyn
11.	Uchwała nr XIV/92/2003 z dnia 23 października 2003 roku	ws. zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka - obręb Morzyczyn
12.	Uchwała nr XIII/71/07 z dnia 18 października 2007 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przebiegu magistralnej sieci wodociągowej przez teren działki 877/1 w obr. Niedźwiedź
13.	Uchwała nr XIII/81/11 z dnia 27 października 2011 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka obejmującego obszary ewidencyjne w części obrębu Kobylanka o nazwie "Duży plan przy GPZ-cie"
14.	Uchwała nr XXI/120/12 z dnia 10 maja 2012 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka, część obrębu Niedźwiedź
15.	Uchwała nr LVII/281/14 z dnia 30 października 2014 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla obszaru położonego pomiędzy drogą powiatową nr 1705Z, granicą obrębu Morzyczyn a jeziorem Miedwie w obrębach Morzyczyn i Jęczydół
16.	Uchwała nr XLVIII/289/14 z dnia 13 listopada 2014 roku	ws. uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Niedźwiedź, obejmującego teren działki nr 822/3
17.	Uchwała nr X/61/15 z dnia 15 lipca 2015 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka, dla strefy przemysłowo-bazowo-składowej oraz strefy usługowej w obrębach Bielkowo i Motaniec
18.	Uchwała nr XV/109/15 z dnia 30 grudnia 2015 roku	ws. uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla części miejscowości Niedźwiedź, położonej w obrębach Niedźwiedź i Reptowo

19.	Uchwała nr XVIII/120/16 z dnia 25 lutego 2016 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla przebiegu linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV w obrębach Morzyczyn i Zieleniewo
20.	Uchwała nr XIX/128/16 z dnia 31 marca 2016 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka w obrębie Zieleniewo dla terenu pomiędzy ulicami Szczecińską i Wakacyjną, a granicą gminy
21.	Uchwała nr XXV/164/16 z dnia 27 października 2016 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka obejmującego obszary ewidencyjne w części obrębu Zieleniewo
22.	Uchwała nr XXX/197/17 z dnia 30 marca 2017 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka w obrębie Bielkowo dla terenu położonego przy granicy z obrębem Kobylanka
23.	Uchwała nr XXXIII/226/17 z dnia 22 czerwca 2017 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla strefy zabudowy mieszkaniowej w obrębie Kobylanka w rejonie ulic: Szczecińskiej, Szkolnej, Kłonowej
24.	Uchwała nr XXXIV/238/17 z dnia 20 lipca 2017	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla obszaru położonego pomiędzy ulicami Szczecińską, Jeziorną a drogą powiatową nr 1705Z w obrębach Kobylanka, Morzyczyn, Jęczydół
25.	Uchwała nr XLIII/309/18 z dnia 24 maja 2018 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka dla przebiegu linii elektroenergetycznej 220kV w obrębach Morzyczyn, Kobylanka, Reptowo i Zieleniewo
26.	Uchwała nr XIX/116/20 z dnia 27 lutego 2020 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka w obrębie Morzyczyn
27.	Uchwała nr XLIII/272/22 z dnia 27 stycznia 2022 roku	ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kobylanka w obrębie Jęczydół, w rejonie ul. Jeziornej i drogi gminnej nr 450014Z

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://kobylanka.e-mapa.net/wykazplanow/>.

Na obszarach gminnych dominują obszary:

- **zachowania wiodącej funkcji administracyjno-usługowej, handlu oraz rzemiosła** – Kobylanka,
- **rozwoju funkcji osadniczej** – w każdej miejscowości sołeckiej,
- **rozwoju funkcji usługowej i usługowo-produkcyjnej** - Reptowo, Bielkowo, Miedwiecko, Motaniec, Morzyczyn, Zieleniewo i Jęczydół,
- **rozwoju funkcji rolniczej** – Motaniec, Kunowo,
- **rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej i wypoczynkowej** – Morzyczyn, Zieleniewo, Kunowo i Jęczydół,
- **rozwoju obsługi komunikacyjnej** – Reptowo i Miedwiecko.

Szczególne znaczenie dla kształtowania rozwoju polityki planistycznej, w tym ustalenia właściwego przeznaczenia terenów gminnych, mają ograniczenia wynikające z ochrony środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim dotyczące obszarowych form ochrony, jak również walory kulturowe objęte ochroną konserwatorską, a także tereny zamknięte.

Ochroną konserwatorską w postaci stref zostały objęte obszary:

a) strefa B ochrony konserwatorskiej układów przestrzennych

- Bielowo – układ ruralistyczny wraz z XV-wiecznym kościołem,
- Kobylanka – fragment ulicowo-placowego układu ruralistycznego obejmujący centralną część wsi – trójkątny plac ze strefą zabudowy, przylegających ulic Chrobrego, ks. Głogowskiego, Szczecińskiej i Jeziornej (m.in. z lapidarium i działką przykościelną),
- Kunowo – owalnicowy układ ruralistyczny,
- Niedźwiedź – okolicowy układ ruralistyczny o dużym nasyceniu wartościowej zabudowy w walorach kulturowych,
- Reptowo – fragment historycznego ulicowego założenia ruralistycznego, wtórnie nieznacznie rozbudowanego.

b) Strefa K ochrony krajobrazu:

- Bielkowo – teren XV-wiecznego cmentarza,
- Cisewo – teren XIX-wiecznego cmentarza – lapidarium,
- Jęczydół – teren XIX-wiecznego cmentarza, pomnik poległych w I wojnie światowej – lata 20-te XX wieku, aleja klonowa z końca XIX wieku,
- Kałęga – teren XIX-wiecznego cmentarza,
- Kobylanka – teren cmentarza z końca XIX wieku, teren cmentarza XVI wieku – lapidarium, aleja lipowa z początku XX wieku, lipa: „Wieniec Zgody” z XV wieku,
- Kunowo – teren XVI-wiecznego cmentarza przykościelnego, szpaler lipowy z początku XX wieku przy murze kościelnym,
- Morzyczyn – teren cmentarza z końca XIX wieku, obecnie lapidarium,
- Motaniec – teren cmentarza z końca XVIII wieku - obecnie lapidarium, aleja klonowo-lipowa z początku XX wieku,
- Niedźwiedź – aleja lipowo-klonowa wzdłuż nawisla,
- Rekowo – teren pokościelny,
- Reptowo – teren cmentarza założonego w latach 30-tych XX wieku – lapidarium, aleja jesionowa z początku XX wieku,
- Wielichówko – park dworski z końca XIX wieku, aleja dębowa z początku XX wieku, aleja kasztanowców z początku XX wieku, szpaler kasztanowców z początku XX wieku.

c) Strefa E ochrony ekspozycji

- sylweta wsi Rekowo od strony dojazdu do Bielkowa (od wschodu).

Na terenie Gminy Kobylanka wyznaczone zostały tereny zamknięte, gdzie nadzór nad zagospodarowaniem przestrzennym sprawują służby wojewody, przy jednoczesnym wyznaczeniu stref ochronnych – obszaru oddziaływania o ograniczonym sposobie zagospodarowania. Terenem zamkniętym jest obiekt wojskowy w obrębie Bielkowo, wokół którego, pismem Jednostki Wojskowej Nr 3132 z dnia 12 lutego 2007 r., zaproponowana została strefa ochronna. W strefie ochronnej ograniczonego użytkowania obowiązuje zakaz zabudowy, zaś istniejącą zabudowę zagrodową pozostawiono do dalszego użytkowania.

4.2. KLUCZOWE UWARUNKOWANIA ROZWOJOWE GMINY KOBYLANKA

Gmina Kobylanka jest średniej wielkości gminą wiejską, pełniącą rolę ośrodka podmiejskiego względem oddalonego o 25 km Szczecina i Stargardu. Centralnym ośrodkiem, w którym zlokalizowane są co do zasady najważniejsze punkty, w tym zapewniające dostęp do administracji samorządowej, opieki medycznej czy oferty kulturalnej, jest sołectwo Kobylanka. Na obszarze Gminy dominują tereny mieszkaniowo-usługowe przeznaczone pod zabudowę jednorodzinną i zagrodową, strefy rekreacyjno-wypoczynkowe, rolne i leśne.

Kluczowym uwarunkowaniem rozwojowym jest położenie Gminy, wyznaczone układem powiązań przyrodniczych i funkcjonalnych, w tym:

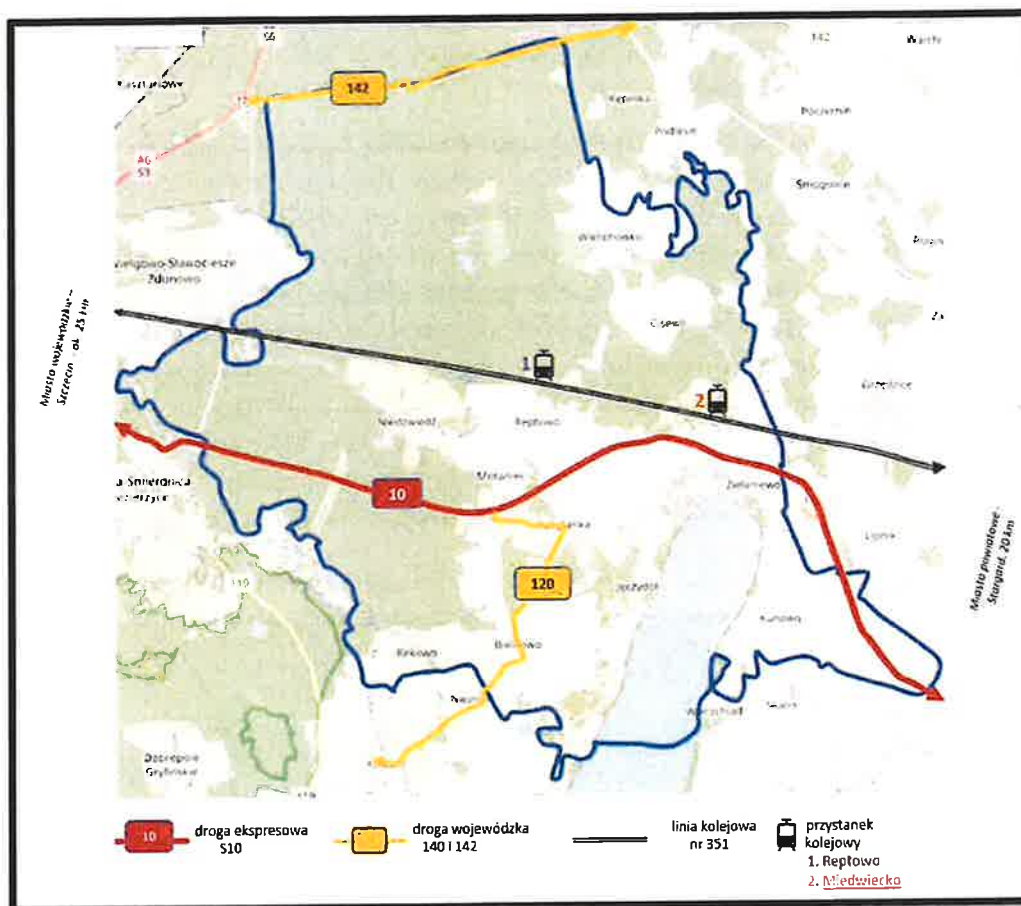
- **układem hydrograficznym** nawiązującym do położenia Gminy wokół północnej części jeziora Miedwie oraz między dolinami rzek Płoni i Iny,
- **układem leśnym** wskazującym na położenie Gminy w strefie kompleksów leśnych Puszczy Goleniowskiej (w jej południowej części) i Puszczy Bukowej,
- **układem kompleksów glebowo-rolniczych** - południowo-wschodnia część Gminy jest fragmentem obszaru o wiodącej funkcji produkcji żywności (rejon stargardzko-pyrzycki),
- **układem urbanizującego się pasma Szczecin - Stargard** - Gminy jest położona w obszarze węzłowym aglomeracji szczecińskiej w obrębie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
- **układem ponadregionalnych korytarzy infrastruktury technicznej:**
  - przez Gminę przebiega droga krajowa nr 10 i odcinkowo trasa S10,
  - Gmina ma bezpośrednią dostępność do dwutorowej zelektryfikowanej linii kolejowej Szczecin – Poznań wraz z dwoma przystankami kolejowymi – w Reptowie z dworcem kolejowym oraz w Miedwiecku z dostępnym przystankiem osobowym,
  - lokalizacja Gminy w przebiegu napowietrznej linii wysokiego napięcia Elektrowni „Dolna Odra” - Dunowo.

Szczególne znaczenie dla dalszego rozwoju Gminy ma bieżące rozwijanie linii komunikacji publicznej obsługującej ruch wewnątrz Gminy Kobylanka, obejmującej swoim przebiegiem Reptowo, gdzie podróżujący mogą zmienić środek transportu na kolej i dojechać do pobliskich miast - Szczecina lub Stargardu. Obszar Gminy objęty jest kilometrażem dróg wojewódzkich, w tym:

- drogi wojewódzkie nr 142 przebiegającej na granicy gminnej, łączącej drogę ekspresową S3 z drogą krajową nr 20,
- drogi wojewódzkiej nr 120 przebiegającej od węzła w Motańcu do granicy województwa i państwa.

Rycina 14. Kluczowe uwarunkowania drogowe Gminy Kobyłanka

Źródło: opracowanie własne

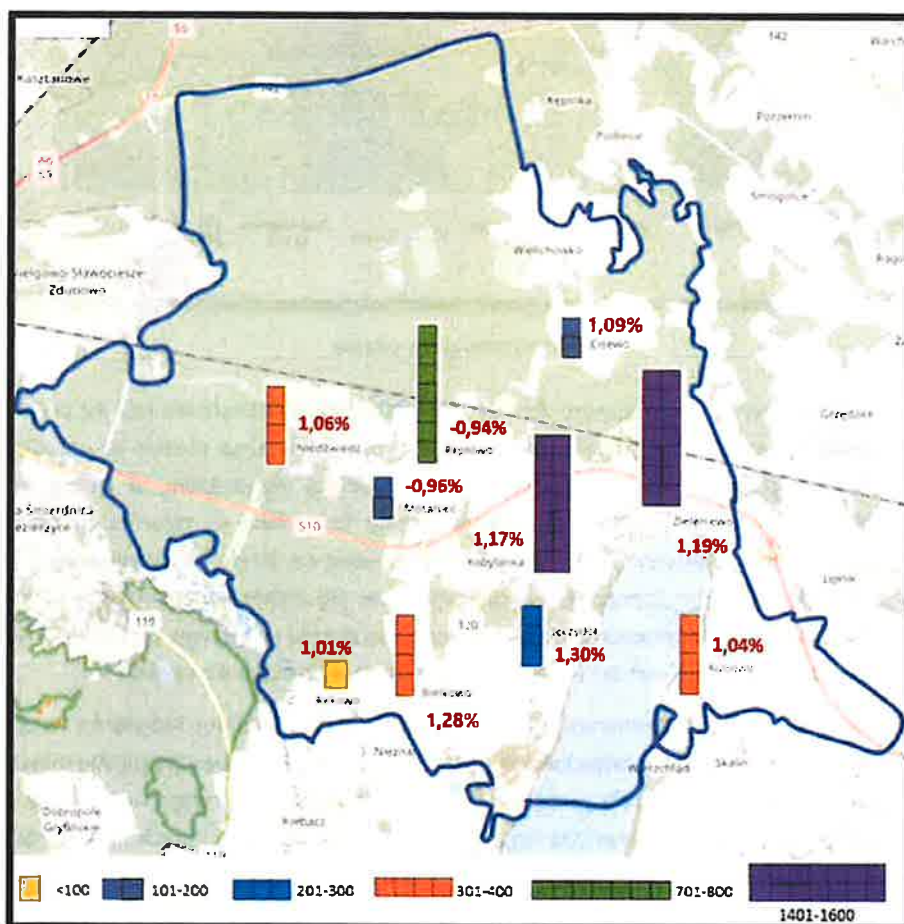
Zasadniczym elementem determinującym rozwój i potencjał Gminy Kobyłanka jest jej przynależność do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, w ramach którego uznana została za ośrodek wiejski I rzędu, tj. ośrodek gminny i wspomagający, w tym najlepiej wyposażony w usługi niezbędne do rozwoju lokalnego. Uwarunkowania rozwojowe Gminy Kobyłanka są również determinowane poprzez jej klasyfikację w ramach SOM jako gminy włączonej do strefy ekspansywnej urbanizacji, będącej terenem podmiejskim Szczecina, charakteryzującej się intensywnym rozwojem zabudowy jedno i wielorodzinnej, przy jednoczesnym, stopniowym zatracaniu rolniczego charakteru. Kobyłanka jako samorząd podmiejski ujęta jest też w grupie gmin z przeznaczeniem do zabudowy.

Znaczącym uwarunkowaniem determinującym możliwości rozwojowe Gminy Kobyłanka jest korzystna demografia i jej prognoza. Gmina zamieszkiwana jest corocznie przez coraz wyższą liczbę mieszkańców, którą tworzą nie tylko osoby na stałe zamieszkujące ten teren, ale obserwuje się również znaczący przyrost mieszkańców, którzy przeprowadzają się na teren Gminy z innych lokalizacji, w tym szczególnie z większych miast. Dodatkowo saldo migracji wraz z dodatnim przyrostem naturalnym mają kluczowe znaczenie dla kształtowania przyszłego rozwoju Gminy Kobyłanka. Ujęcie struktury demograficznej ukazuje też wzrastającą liczbę osób w wieku senioralnym, jednak powszechnie obserwowane zjawisko starzejącego się społeczeństwa w Gminie Kobyłanka ma znacznie wolniejsze tempo aniżeli w sąsiednich gminach, powiatach, czy też w skali wojewódzkiej. Analizując strukturę

demograficzną należy również mieć na uwadze, iż statystyka publiczna ujmuje mieszkańców, którzy posiadają meldunek na terenie Gminy, zaś praktyczne spojrzenie wskazuje, że w Gminie zamieszkują osoby formalnie z nią niezwiązane, co wpływa na ostateczny wynik w postaci liczby ludności zamieszkującej jednostkę terytorialną.

Gmina podzielona jest strukturalnie na 10 sołectw, spośród których najliczniej zaludnione są Kobylanka i Morzyczyn-Zieleniewo. Kobylanka, pełniąc rolę siedziby samorządu terytorialnego, zapewnia powszechną dostępność do podstawowych usług publicznych, natomiast sołectwo Morzyczyn-Zieleniewo jest obszarem, dla którego największym walorem jest potencjał turystyczno-rekreacyjny i wypoczynkowy jeziora Miedwie. Są to również sołectwa charakteryzujące się niemal najwyższą dynamiką zmian demograficznych, wskazujących na największy przyrost ludności w okresie lat 2016-2022, co wskazuje również na intensyfikację rozwoju w zakresie postępującego budownictwa i osiedlania się nowych mieszkańców oraz przeznaczenia usługowo-handlowego i rzemiosła (sołectwo Kobylanka). Z kolei najmniejsza liczba mieszkańców zamieszkuje sołectwo Rekowo, położone w południowej części Gminy, charakteryzujące się w przeważającej mierze zagospodarowaniem i przeznaczeniem osadniczym i wysoką przydatnością do rozwoju rolnictwa ekologicznego.

Rycina 15. Demografia Gminy wraz z ukazaniem dynamiki zmian demograficznych w latach 2016-2022

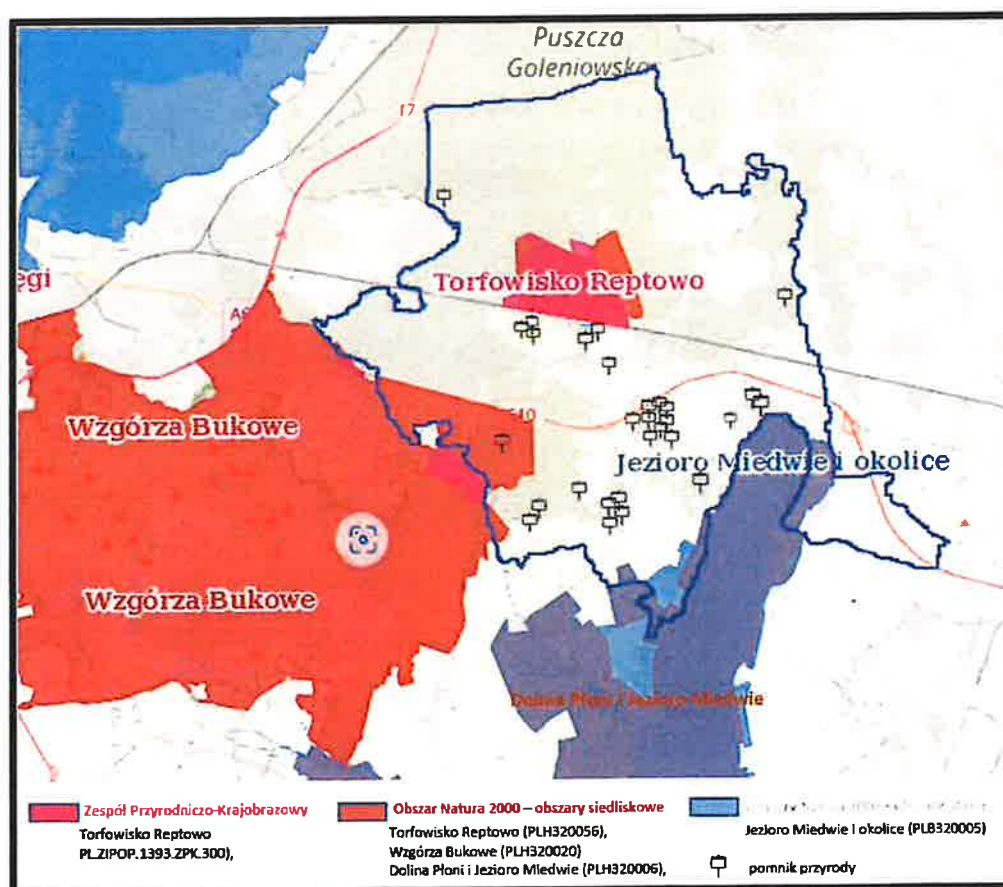

Źródło: opracowanie własne

Istotnym uwarunkowaniem jest wysoki wskaźnik lesistości – ponad 55% powierzchni gminy, w tym obszary należące do Puszczy Goleniowskiej. Wraz z wysokim poziomem lesistości znaczenie dla kształtowania dalszej polityki planistycznej ma obecność chronionych form przyrody, w tym zarówno obiektowych, jak i rozległych form obszarowych, w tym:

- Obszaru Natura 2000 Torfowisko Reptowo (PLH320056),
- Obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie (PLH320006),
- Obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe (PLH320020),
- Obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice (PLB320005),
- Zespołu Przyrodniczo-krajobrazowego Torfowisko Reptowo (PLZiPOP.1393.ZPK.300),
- Pomniki przyrody (29 szt.),
- Użytki ekologiczne.

Rycina 16. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kobyłanka

Źródło: opracowanie własne

Pomimo wiejskiego charakteru Gminy, rolnictwo nie należy do sektorów determinujących rozwój gospodarczy jednostki, gdyż jej największym potencjałem jest środowisko i dostępność do jego różnorodnych form wykorzystania rekreacyjno-turystycznego. Rolnictwo jest funkcją jedynie uzupełniającą, co uwarunkowane jest niskim udziałem użytków rolnych (ok. 33,5% jej powierzchni) oraz przeważającym udziałem gleb słabych i najstarszych. Gleby dobre to jedynie niespełna

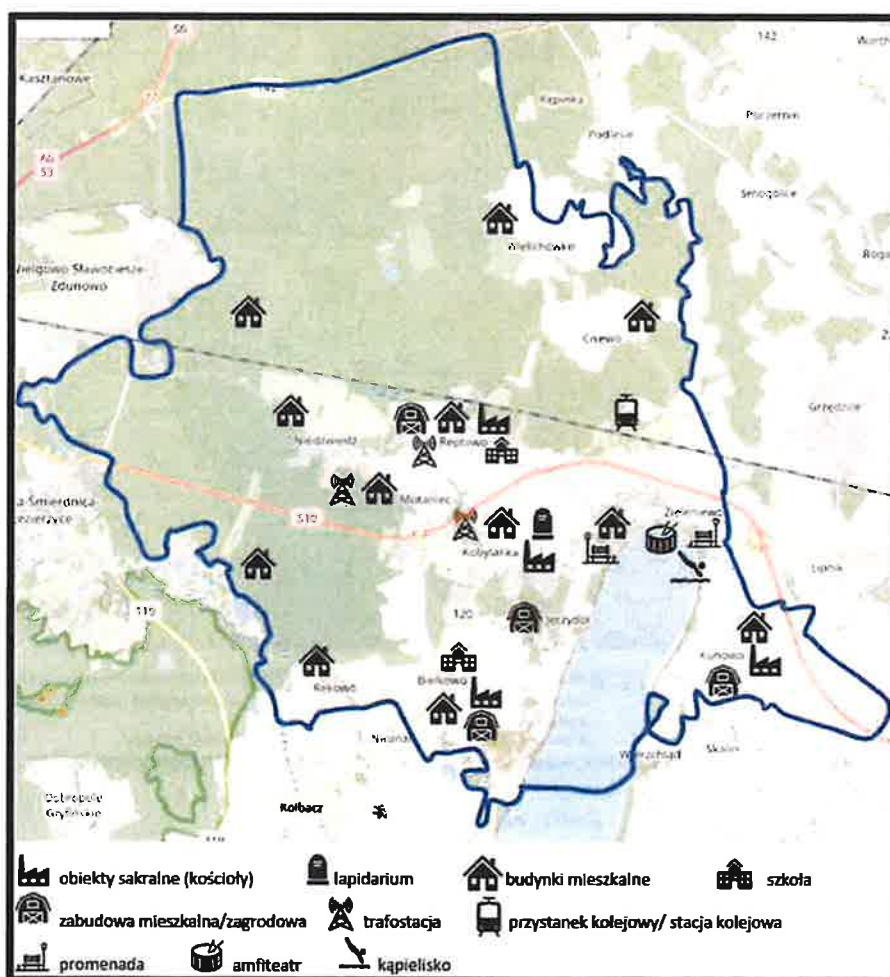
12% ogólnej powierzchni gruntów ornych, zaś ich lokalizacja to jedynie obszary na wschód od Kunowa, pomiędzy Bielkowem i Rekowem. Z uwagi na niewielkie połacie gleb dobrych podlegają one ochronie przed zabudową z uwagi na to, iż stanowią podstawową bazę do produkcji żywności.

Kluczowymi uwarunkowaniami dla turystyki i rekreacji gminnej są:

- potencjał jeziora Miedwie wraz z lokalizacją Gminy na obszarze Puszczy Goleniowskiej – zasoby środowiska naturalnego sprzyjają promocji Gminy jako miejsca cennego, pięknego i interesującego, rozwijającego ofertę aktywnej działalności w zakresie turystyki i rekreacji, podnosząc tym samym znacznie jakość życia mieszkańców,
- położenie większości wsi gminnych (z wyjątkiem Kunowa, Morzyczyna, Zieleniewa) przy lesie lub w niewielkiej od niego odległości, tworząc tym samym atrakcyjne warunki dla ruchu turystycznego (z wyjątkiem siedlisk bagiennych i wilgotnych),
- zasoby dziedzictwa kulturowego, wskazujące na historię regionu.

Poniższa mapa prezentuje najważniejsze miejsca służące turystyce i rekreacji w Gminie Kobylanka oraz zabytki charakteryzujące Gminę Kobylanka na tle poszczególnych miejscowości.

Rycina 17. Lokalizacja obiektów znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej oraz punkty służące turystyce

Źródło: opracowanie własne

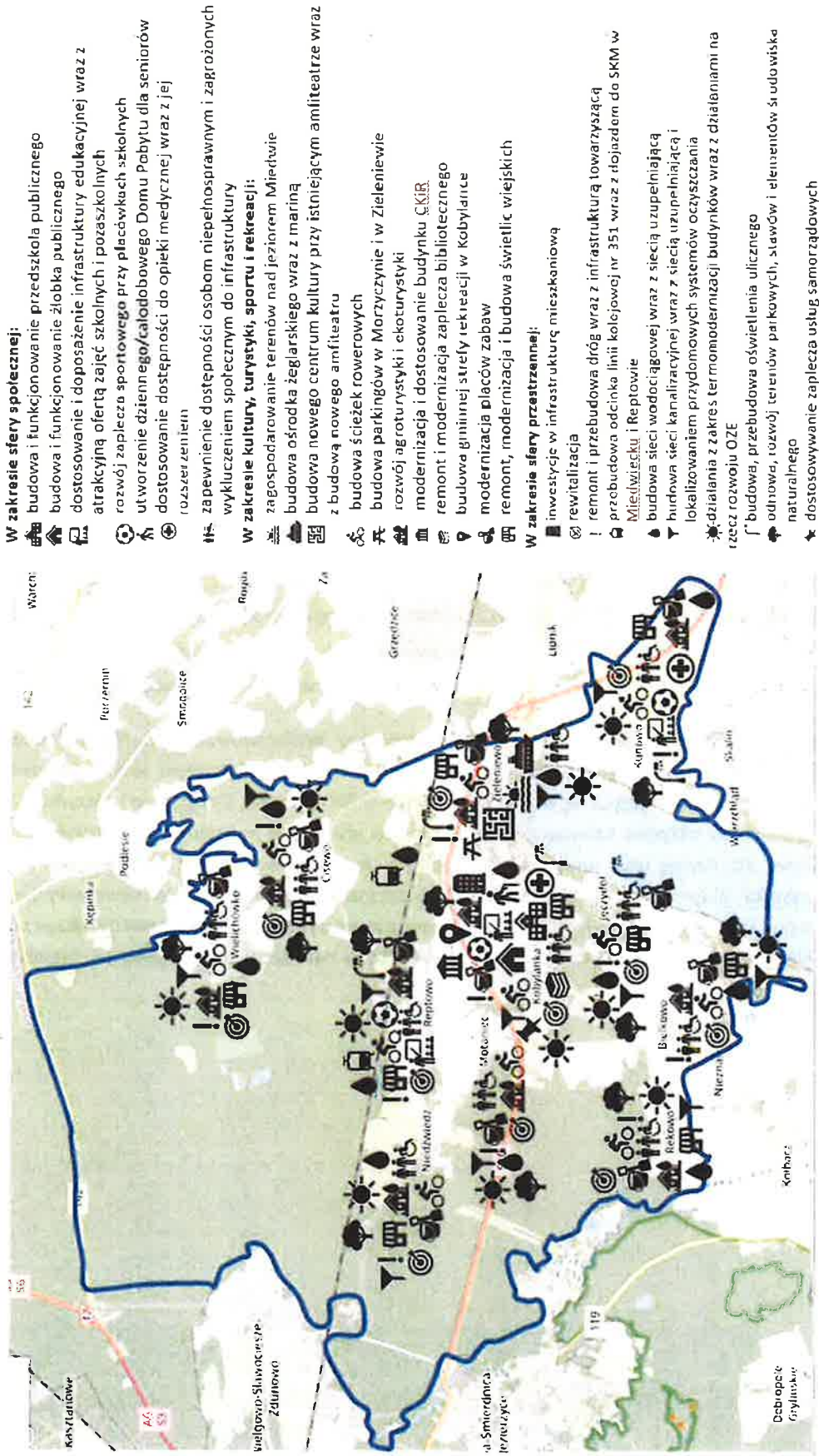
4.3. MODEL STRUKTURY PRZESTRZENNO-FUNKJONALNEJ GMINY KOBYLANKA

Zaplanowany rozwój strategiczny Gminy Kobylanka nie wpłynie na zmianę istniejącego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy. Zachowane zostaną dotychczasowe funkcje poszczególnych obszarów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego. Gmina Kobylanka jest gminą, która rozwija się przestrzennie w sposób stabilny i zrównoważony. Rozwój przestrzenny jest uporządkowany dzięki obowiązującym miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego. Planowane działania rozwojowe w perspektywie roku 2032 nie wywołają radykalnych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Zachowana zostanie funkcja Gminy jako ośrodka o charakterze lokalnym, w którym podstawowe jednostki, tj. wsie sołeckie, zachowają swoje główne funkcje:

- **Kobylanka** - rozwój osadnictwa i zachowanie wiodącej funkcji administracyjno - usługowej, handlu oraz rzemiosła,
- **Wielichówko** - rozwój funkcji osadniczej,
- **Cisewo, Rekowo, Niedźwiedź** - rozwój osadnictwa,
- **Reptowo, Bielkowo** - rozwój funkcji osadniczej, usługowej i usługowo-produkcyjnej,
- **Miedwiecko** - rozwój funkcji osadniczej i usługowo-produkcyjnej,
- **Motaniec** - rozwój funkcji osadniczej, usługowo-produkcyjnej, produkcji rolniczej, obsługi komunikacji,
- **Morzyczyn, Zieleniewo, Jęczydół** - rozwój funkcji osadniczej, usługowej i rekreacyjno-wypoczynkowej,
- **Kunowo** - rozwój funkcji osadniczej, rekreacyjno-wypoczynkowej, obsługi komunikacji.

Znaczącym aspektem rozwojowym Gminy Kobylanka, determinowanym zarówno położeniem jednostki, jak i walorami środowiskowymi, w tym znaczącym potencjałem jeziora Miedwie, jest turystyka gminna, rozwijająca się w znaczącej mierze w Morzyczynie, Zieleniewie i Jęczydole. Zmianą istotną z punktu widzenia rozwoju tych miejscowości jest dalsze inwestowanie w rozwój turystyki, określanej dla Gminy jako turystyka weekendowa, jednodniowa czy też przybierająca na sile – ekoturystyka. Główną grupą odbiorców oferty turystycznej Gminy Kobylanka są mieszkańcy Szczecina, Stargardu i innych nieodległych miast, którzy planują wypoczynek w otoczeniu natury, ciszy i z dala od miejskiego zgiełku, na co wskazuje również klasyfikacja ośrodków samorządowych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

Rycina 18. Rozmieszczenie zadań inwestycyjnych infrastrukturalnych ujętych w ramach założeń strategicznych

Źródło: opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje rozmieszczenie planowanych działań inwestycyjnych w podziale na poszczególne miejscowości gminne. Część inwestycji ma dokładnie sprecyzowaną lokalizację, zaś pozostała część została umiejscowiona w wybranych lub we wszystkich miejscowościach Gminy ze względu na świadomość konieczności podjęcia interwencji w określonych obszarach. Przedstawione działania inwestycyjne, stanowiące o kierunkach planowanych do podjęcia interwencji w wymiarze infrastrukturalnym, mają swoje uzasadnienie w diagnozie strategicznej.

Szczególnym rodzajem działań inwestycyjnych będą działania prowadzone na rzecz rewitalizacji. Pomimo iż mapa ukazuje, że mogą mieć one miejsce w każdej części Gminy, to jednak działania te bezpośrednio regulowane będą dokumentem wykonawczym – kontynuacją lub nowo uchwalonym Programem traktującym o rewitalizacji społeczno-gospodarczej, który to dotyczy zwyczajowo jedynie części miejscowości lub poszczególnego sołectwa, nigdy zaś całego obszaru Gminy. Zatem podkreślić należy, że rewitalizacja może odbywać się na terenie Gminy, jednak jej ostateczną lokalizację określi dokument wykonawczy.

4.4. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE KOBYLANKA

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy, w tym przeprowadzona diagnoza społeczno-gospodarcza oraz zidentyfikowane braki i problemy, pozwoliły przyjąć założenie, że dotychczasowy model funkcjonalno-przestrzenny Gminy nie wymaga znaczących zmian. Cel i kierunki rozwoju, jakie wyznaczono w perspektywie roku 2032, nie wymuszają konieczności wprowadzenia modyfikacji w dotychczasowej strukturze przestrzennej. Jednocześnie przy takim założeniu bardzo istotne jest zachowanie i uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju i zachowania ładu przestrzennego, w związku z planowanymi do realizacji inwestycjami.

Przestrzenny rozwój Gminy prowadzony będzie w sposób zrównoważony oraz przemyślany. Realizowane będą obowiązujące standardy i normy zarówno w ujęciu technicznym oraz funkcjonalnym, przy jednoczesnym zachowaniu spójności i estetyki zabudowy i krajobrazu. Z punktu widzenia rozwoju funkcji mieszkalno-usługowej istotne będzie utrzymanie dotychczasowej zabudowy różnego przeznaczenia, jak również kontrolowany rozwój nowej infrastruktury, co będzie zapewnione przez dostosowywanie do potrzeb obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczególnym założeniem dla kształtowania dalszego rozwoju Gminy Kobylanka jest utrzymanie obecnych przestrzeni przeznaczonych pod mieszkalnictwo, bez ich dalszego rozszerzania.

Rozwój funkcji rolniczo-ekonomicznej będzie realizowany poprzez uzbrajanie terenów inwestycyjnych, jak również podejmowanie inicjatyw zachęcających do rozwoju działalności gospodarczej i rolniczej, w tym działalności rolniczej opartej o rolnictwo ekologiczne oraz rolnictwo wysokoprodukcyjne oparte o zasoby gleb dobrych i średnio dobrych (południowa część Gminy).

Dzięki budowie i modernizacji infrastruktury technicznej, w tym drogowej, okołodrogowej oraz rozwojowi ścieżek rowerowych, możliwe będzie wzmocnienie i wykorzystanie turystyczno-rekreacyjno-wypoczynkowego charakteru Gminy. Kluczowym zasobem, oddziałującym na potencjał turystyczny i rekreacyjny Gminy, jest jezioro Miedwie, otoczone infrastrukturą tworzącą zaplecze do organizacji wydarzeń plenerowych, w tym kulturalnych, sportowych czy rekreacyjnych. Kluczowymi działaniami na rzecz podniesienia waloru turystycznego są dalsze działania w zakresie podniesienia

standardu obecnej infrastruktury wraz z budową nowej, w tym m.in. dobrze przygotowanej i wyposażonej mariny żeglarskiej, sprzyjającej sportom i rekreacji wodnej.

Zaplanowano dalszy rozwój infrastruktury technicznej dla istniejącej i planowanej zabudowy m.in. poprzez rozwijanie i unowocześnienie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz postępującej dywersyfikacji źródeł wykorzystywanych do produkcji energii z ukierunkowaniem na działania ekologiczne, oparte o stosowanie odnawialnych źródeł energii, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym oraz w gospodarstwach domowych.

Ważnym aspektem będzie także podejmowanie inicjatyw i realizacja inwestycji skierowanych bezpośrednio do mieszkańców, w tym działania na rzecz stworzenia oferty aktywizacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej. Kluczową sferą, w jakiej dostrzeżona została pilna potrzeba interwencji, jest edukacja – obecne zasoby infrastrukturalne nie odpowiadają zmianom demograficznym. Wzrastająca corocznie liczba mieszkańców, w tym również dzieci, powoduje, iż działania skupić się będą na utworzeniu i zapewnieniu funkcjonowania żłobka i przedszkola publicznego, zaś w przypadku starszych uczniów zaplanowano działania z zakresu doposażenia placówek, ich modernizacji oraz zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej. Działaniem strategicznym nazwano również zakres pomocy i wsparcia seniorów, w tym powołanie Dziennego Domu Pobytu wraz z działaniami na rzecz ich aktywizacji. W sferze społecznej istotnym pozostają też działania mające na celu dostosowanie zaplecza medycznego wraz ze zwiększeniem dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej oraz podstawowej diagnostyki.

Realizacja zaplanowanych działań inwestycyjnych odpowiadających potrzebom wspólnoty samorządowej oparta jest o zrównoważony rozwój, dbanie o jakość zabudowy, estetykę obiektów, rozwój terenów zielonych, z uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego i kulturowego, co pozwoli na zapewnienie spójnego systemu funkcjonalno-przestrzennego Gminy Kobylanka w perspektywie długoletniej.

Tabela 13. Ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej

Obszar	Kierunki rozwoju i zmiany
Sieć osadnicza	<ul style="list-style-type: none"> — dalsze umacnianie rangi ośrodka gminnego, poprzez preferencje lokalizacji we wsi Kobylanka miejsc pracy związanych z produkcją i usługami o charakterze publicznym i komercyjnym, — ujęcie wsi Zieleniewo i Reptowo jako ośrodków pomocniczych w stosunku do ośrodka gminnego ze względu na przestrzenną formę gminy, układ komunikacyjny i rangę w systemie obsługi mieszkańców gminy, — adaptacje istniejących obiektów na inne funkcje, zgodnie z warunkami ochrony środowiska, w tym również podejmowanie działań z zakresu rewitalizacji społeczno-gospodarczej, — koncentracja urzędzeń usługowych niezbędnych dla optymalizowania sieci osadniczej i warunków życia mieszkańców
Rozwój funkcji turystycznej	<ul style="list-style-type: none"> — wyznaczenie pod zainwestowanie turystyczne terenów położonych w sąsiedztwie jeziora Miedwie - w rejonie Morzyczyna i Zieleniewa, z umiejscowieniem lokalizacji bazy noclegowej o charakterze ogólnodostępnym i zabudowy rekreacji indywidualnej - letniskowej, — zachowanie ogólnej dostępności do wód jeziora,

	<ul style="list-style-type: none"> — uporządkowanie istniejących terenów rekreacyjnych w celu podniesienia standardu wypoczynku, — lokalizację zabudowy mieszkaniowej i turystycznej w sąsiedztwie jeziora Miedwie, we wsi Jęczydół, przy uwzględnieniu wymogów ochrony środowiska, — renowację i adaptację zespołu pałacowo-parkowego we wsi Kunowo, — wyznaczenie i zagospodarowanie tras turystycznych: pieszych, rowerowych i wodnych – również w partnerstwie z gminami sąsiednimi, szczególnie dążąc do rozwoju sieci ścieżek rowerowych tworzących spójny układ umożliwiający podróże pomiędzy samorządami oraz w otoczeniu jeziora Miedwie, — rozwój agroturystyki i turystyki kwalifikowanej, w tym również wędkarstwa, turystyki poznawczej, myślistwa, jeździectwa itp.
<p style="text-align: center;">Leśnictwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> — przeznaczenie pod zalesienie gleb o niskiej jakości i w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych, — działania na rzecz stopniowej przebudowy istniejącego drzewostanu na gatunki liściaste takie jak dąb i buk, — urozmaicenie gatunkowe ubogich siedlisk boru świeżego poprzez wprowadzenie tzw. domieszki biocenotycznej drzew i krzewów, — dążenie do systematycznego oczyszczania lasów, w tym również w ramach edukacji ekologicznej
<p style="text-align: center;">Rolnictwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ochrona gleb stanowiących podstawową bazę dla produkcji żywności zlokalizowanych w okolicach Kunowa, w pasie Kobyłanka – Bielkowo oraz pomiędzy Bielkowem a Rekowem, — wykorzystanie gruntów dobrych i średniodobrych wyłącznie na cele gospodarki rolnej, — racjonalne gospodarowanie gruntami rolnymi poprzez wyznaczanie na cele inwestycyjne terenów o niższych klasach bonitacyjnych, a w pierwszej kolejności terenów osiedlowych, — zachowanie wszystkich oczek wodnych i torfowisk w obrębie użytków rolnych jako naturalnych zbiorników wodnych, — prowadzenie odpowiednich zabiegów przeciwozyjnych w strefie zagrożenia gleb erozją wodną (zalesienia, zakrzewienia, zabiegi melioracyjne, mała retencja itp.), <p>Z uwagi na rozmieszczenie gleb użytkowanych rolniczo głównie w południowej części Gminy – w strefie ochronnej ujęcia wody z jeziora Miedwie, istotne będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kontynuacja w prowadzeniu rolnictwa ekstensywnego, obejmującego ograniczenia stosowania środków ochrony roślin, systemu nawożenia, technologii hodowlanych oraz zabiegów melioracyjnych przeciwozyjnych; szczególnie objęte powinny być ekstensywnym użytkowaniem nadmiedwiańskie użytki zielone, — dążenie do zintensyfikowania wprowadzania ekologicznego systemu gospodarowania, który poza podstawową funkcją produkcji żywności wysokiej jakości uwzględnia zachowanie naturalnego krajobrazu rolniczego – preferencją dla lokalizacji gospodarstw ekologicznych są okolice wsi Rekowo
<p style="text-align: center;">Strefa usług produkcyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> — lokalizacja: teren po północnej stronie drogi S10, przy granicy gminy Stargard, — działania na rzecz uzbrajania terenów przeznaczonych pod inwestycje, w tym usługi, produkcję i handel

<p>Drogi i kolej</p>	<ul style="list-style-type: none"> — planuje się wykonywanie koniecznych działań modernizacyjnych pozwalających na utrzymywanie dobrej jakości dróg i ulic, jak również w razie konieczności i zapotrzebowania możliwa będzie budowa nowych odcinków dróg i ulic; — zaplanowano rozwój istniejących ścieżek rowerowych i szlaków pieszo-jezdnych oraz budowę nowych odcinków w przypadku stwierdzenia zapotrzebowania na tego typu infrastrukturę, szczególnie w pobliżu obszarów leśnych i cennych przyrodniczo, — w razie potrzeb będzie rozważane zagospodarowanie terenów przyległych do dróg i ulic, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja infrastruktury okołodrogowej, m.in. miejsc parkingowych (głównie w Morzyczynie i w Zieleniewie) i innych elementów ułatwiających komunikację różnymi gałęziami transportu, — modernizacja odcinka linii kolejowej nr 351 na rzecz Szybkiej Kolei Metropolitalnej, łączącej Gminę Ze Szczecinem i Stargardem wraz z budową i zapewnieniem dojazdów do stacji w Miedwiecku i Reptowie, — bieżące działania na rzecz usprawnienia połączeń gminnych w Reptowie, zapewniającym punkt przesiadkowy na kolej
<p>Infrastruktura sieciowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> — planuje się rozwój infrastruktury wodociągowej oraz modernizację i przebudowę istniejącej, — działania na rzecz ochrony wód, w tym również przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi, — rozwój sieci kanalizacyjnej zarówno w granicach Aglomeracji Stargard, jak również poza nią, w tym również rozbudowę sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków, szczególnie na obszarach obecnie zwodociągowanych, ale bez wyposażenia w infrastrukturę ściekową oraz na obszarach rozwijających się pod względem mieszkalnictwa, — rozwój systemu kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych, — planuje się dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii i infrastruktury proekologicznej, z poszanowaniem zabudowy mieszkaniowej, — eliminowanie źródeł ciepła na paliwa stałe oraz stosowanie urządzeń zabezpieczających przed zanieczyszczeniem atmosfery

Źródło: opracowanie własne

5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI NA POZIOMIE KRAJOWYM

Zgodnie z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) kluczowymi obszarami problemowymi z punktu widzenia rozwoju kraju są miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, obszary zagrożone trwałą marginalizacją, Śląsk i wschodnia Polska. Uszczegółowieniem SOR jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), która kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów – zarówno miejskich, jak i wiejskich. Wsparcie będzie ukierunkowane na obszary zmagające się z trudnościami adaptacyjnymi i restrukturyzacyjnymi, zarówno na poziomie regionalnym (wschodnia Polska, Śląsk), jak i ponadlokalnym (obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze z otaczającymi obszarami wiejskimi). OSI wyznaczone w KSRR 2030 to Śląsk, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz Polska Wschodnia.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 identyfikuje poszczególne obszary na terenie województwa, ukazując tym samym walory, potencjały oraz znaczące ograniczenia i zagrożenia determinujące rozwój poszczególnych jednostek i całego regionu. Terytorialny wymiar polityki rozwoju przejawia się w programowaniu rozwoju i podejmowaniu interwencji w stosunku do obszarów strategicznej interwencji – obszarów charakteryzujących się i koncentrujących działania ukierunkowane terytorialnie, w tym obszary problemowe, dla których zidentyfikowane zostały szczegółowe potencjały lub zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i ludności go zamieszkującego. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie zachodniopomorskim zidentyfikowane zostały na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego, ujmując:

- Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym – miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego Szczecina;
- Obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym;
- Obszary problemowe o szczególnej w skali województwa kulminacji niekorzystnych zjawisk społecznych gospodarczych i przestrzennych – Specjalne Strefy Włączenia.

Do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym zaliczono:

- **Szczeciński Obszar Metropolitalny** jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego, w skład którego wchodzi gmina Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania,
- **Obszar Funkcjonalny Strefy Przybrzeżnej** - obszar szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej,
- **Obszar Funkcjonalny Strefy Przygranicznej** - obszar wymagający restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej,
- **Obszar Funkcjonalny Specjalnej Strefy Włączenia** - obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych, kumulacji negatywnych zjawisk o charakterze społeczno-gospodarczym oraz konfliktów przestrzennych związanych ze sposobem wykorzystania ich potencjału przyrodniczego i kulturowego.

Z kolei do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym zaliczono:

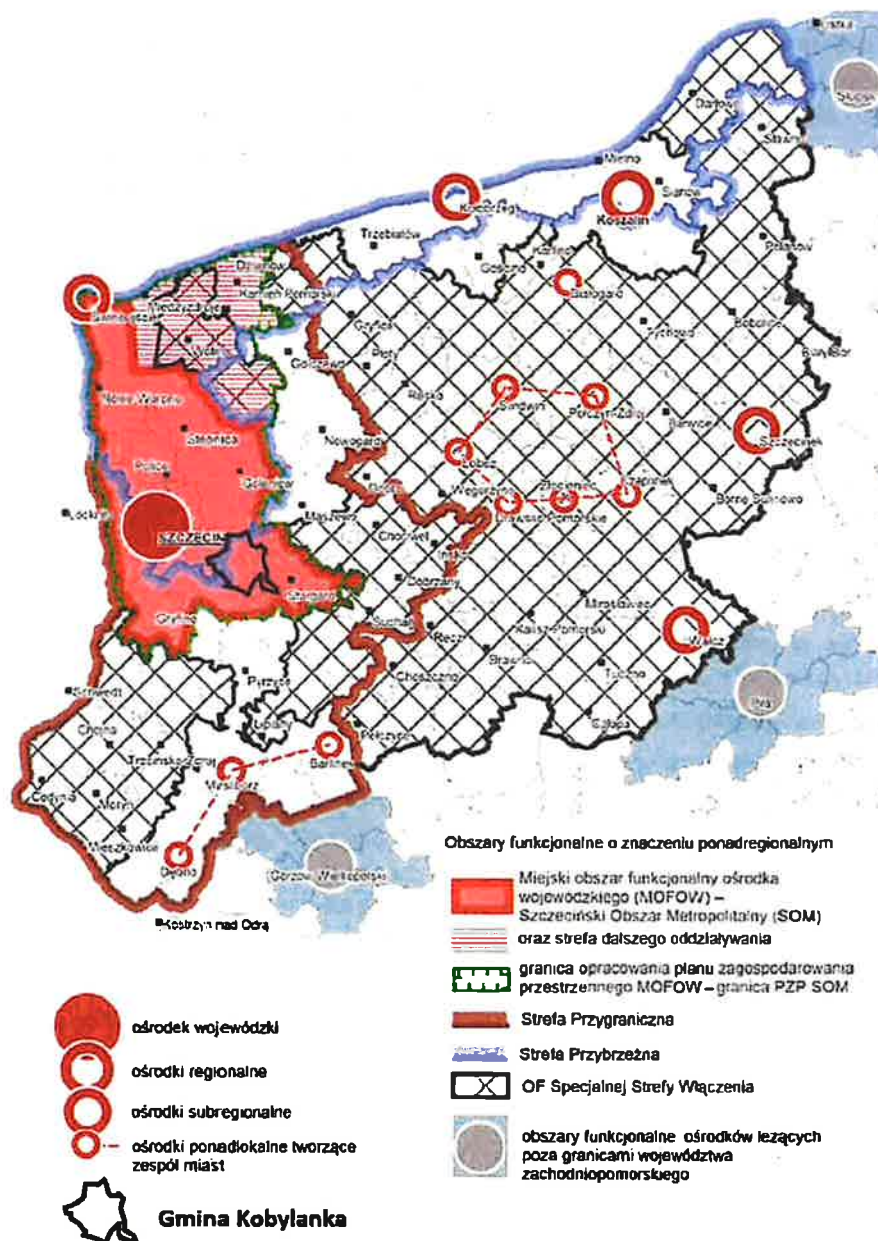
- **Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzki Obszar Funkcjonalny (KKB OF)** - miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego wraz ze strefą dalszego oddziaływania,
- **Obszar Funkcjonalny Szczecinka i Wałcza** - miejskie obszary funkcjonalne ośrodków subregionalnych wraz ze strefą dalszego oddziaływania,
- **Obszar Funkcjonalny subregionalnego zespołu miast Strefy Centralnej wraz ze strefą dalszego oddziaływania,**
- **Obszar Funkcjonalny subregionalnego zespołu miast: Barlinek-Myślibórz-Dębno wraz ze strefą dalszego oddziaływania.**

Zgodnie z terytorializacją polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa Gmina Kobylanka włączona jest do:

I. Obszarów funkcjonalnych i znaczeniu ponadregionalnym, tj.:

- pozostaje w granicach miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego (MOFOW) – Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
- pozostaje w Obszarze Funkcjonalnym Strefy Przygranicznej.

Rycina 19. Gmina Kobylanka w ramach obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

Szczeciński Obszar Funkcjonalny objęty jest szczególnym obowiązkiem ustawowym wskazującym na obowiązek sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z którym ukazano pozycję Gminy Kobylanka, wskazując, że:

- w strukturze sieci osadniczej SOM Gmina Kobylanka uznana została za **ośrodek wiejski I rzędu**, tj. ośrodek gminny i wspomagający, w tym najlepiej wyposażony w usługi niezbędne do rozwoju lokalnego,

- Gmina Kobyłanka włączona została do *strefy ekspansywnej urbanizacji*, będącej terenem podmiejskim Szczecina, z intensywnie rozwijającą się zabudową jedno-i wielorodzinną oraz stopniowym zatracaniem charakteru rolniczego na rzecz rozwoju usług pozarolniczych,
- Gminę zaklasyfikowano do *grona samorządów z przeznaczeniem do zabudowy*,
- ujęta została w gronie gmin cieszących się najwyższym wskaźnikiem zalesienia oraz obszarem, który charakteryzuje się najmniejszą liczbą gruntów pod wodami.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego ujęte zostały też obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym, jednak Gmina Kobyłanka nie została objęta żadnym z nich.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI NA POZIOMIE LOKALNYM

Zgodnie z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to takie obszary, które charakteryzują się szczególnymi warunkami społecznymi, gospodarczymi bądź przestrzennymi, w tym także istnieniem barier rozwoju lub potencjałów rozwojowych. W ramach diagnozy społeczno-gospodarczej przeprowadzonej dla Gminy Kobyłanka nie zidentyfikowano obszarów o szczególnych problemach bądź barierach rozwojowych. Zidentyfikowano również obszar o szczególnym potencjale rozwojowym – obszar bezpośredniej bliskości jeziora Miedwie, determinujący potencjał turystyczny, dla rozwoju którego ustalono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań.

6. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

6.1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA REALIZACJĘ STRATEGII

Zakres odpowiedzialności za wdrożenie i realizację Strategii należy do Gminy Kobyłanka i jej jednostek organizacyjnych, jak również instytucji i podmiotów wyznaczonych do realizacji, uczestnictwa w realizacji oraz monitorowania postępu rzeczowego. W proces wdrażania i realizacji włączeni są również mieszkańcy Gminy jako bezpośredni interesariusze prowadzonych działań na rzecz rozwoju lokalnego. Jak zauważono w wizji i misji Gminy, celem nadrzędnym jest prowadzenie polityki gminnej opartej o zrównoważony i racjonalny rozwój prowadzący do bieżącego tworzenia i odpowiadania na pojawiające się potrzeby społeczno-gospodarcze, przestrzenne, funkcjonalne i środowiskowe. Pojawiające się potrzeby są wyrazem głosu mieszkańców, dlatego Strategia wskazuje, iż poza instytucjonalnym systemem realizacji, istotnymi podmiotami są również mieszkańcy i partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym przedstawiciele przedsiębiorców, rolników, grup społecznych, stowarzyszeń, fundacji czy kół.

Interesariuszami strategii ze strony realizacyjnej nie powinny być wyłącznie podmioty reprezentujące władze lokalne, dlatego struktura podmiotowa wskazuje na istotę partnerstw i wielostronnej współpracy pomiędzy sektorem publicznym, sektorem prywatnym (biznesowym - lokalną i regionalną przedsiębiorczością), jak również sektorem społecznym reprezentowanym przez różnorodne organizacje pozarządowe, mieszkańców i grupy społeczne. Dopiero taka struktura może mieć realny wpływ na efektywną realizację i wykonanie strategii. Założeniem opracowanego dokumentu jest rozwój lokalny, bazujący na posiadanym potencjale, rozwijającym się w oparciu o komponenty takie jak społeczeństwo, gospodarka, środowisko i zarządzanie. Tak ujęte generalne założenie Strategii

podkreśla istotę aktywnej współpracy, korelacji podejmowanych zakresów, jak również wielostronnego partnerstwa, w tym aktywnego udziału społeczności lokalnej.

Z kolei w ramach zinstytucjonalizowanego systemu wdrażania i realizacji Strategii, wyodrębnienie odpowiednich komórek organizacyjnych, odpowiedzialnych za podejmowanie poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych uzasadnione jest zasobami wiedzy i kompetencji. Ponadto rozkład odpowiedzialności wynika także z dokumentów regulujących ustrój Gminy, jej podział strukturalny oraz kompetencyjny. Instytucjonalną strukturę systemu wdrażania, realizacji, ewaluacji oraz aktualizacji Strategii tworzą:

Schemat 1. Struktura systemu wdrażania, realizacji i ewaluacji Strategii

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z powyższym, każdorazowo do poszczególnych kierunków działań przyporządkowane są trzy grupy podmiotów, których obecność zapewni sprawne i rzetelne wykonanie oraz skuteczność i efektywność działań. Dla każdego celu operacyjnego przyporządkowano:

- głównego realizatora zadania,
- podmiot odpowiedzialny za monitoring realizacji działania (o ile nie jest tożsamy z głównym realizatorem działania),
- podmiot uczestniczący w realizacji Strategii.

Tabela 14. Podmioty zaangażowane w realizację założeń Strategii

Cel operacyjny	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmioty monitorujące
CEL STRATEGICZNY I. SPÓJNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO			
Cel operacyjny I.I. Wysoka jakość kapitału społecznego	Wójt Gminy Kobylanka, Stanowisko ds. oświaty, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Finansowy	Placówki szkół podstawowych z terenu, Gminy Kobylanka, Przedszkola z terenu Gminy Kobylanka	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny I.II. Aktywna polityka senioralna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Inicjatywy senioralne, Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance, Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny I.III. Zdrowe społeczeństwo	Wójt Gminy Kobylanka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Kobylance, Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny I.IV. Włączenie społeczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wójt Gminy Kobylanka, Stanowisko ds. obywatelskich i społecznych, ewidencji działalności gospodarczej, Referat Finansowy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance, Inicjatywy lokalne, Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
CEL STRATEGICZNY II. RACJONALNIE WYKORZYSTYWANY POTENCJAŁ ENDOGENICZNY REGIONU			
Cel operacyjny II.I. Atrakcyjna oferta turystyczna i rekreacyjna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Stanowisko ds. kultury, sportu, turystyki, promocji i wspomagania działań kryzysowych, Centrum Kultury i Rekreacji w Kobylance, Lokalne inicjatywy działające na rzecz rozwoju sportu, turystyki, rekreacji i kultury, Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny II.II. Zagospodarowana przestrzeń kulturalno-rekreacyjna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Stanowisko ds. kultury, sportu, turystyki, promocji i wspomagania działań kryzysowych, Referat Finansowy	lokalne inicjatywy działające na rzecz rozwoju sportu, turystyki, rekreacji i kultury, Podmioty prowadzące ofertę noclegową, turystyczną na terenie Gminy	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
CEL STRATEGICZNY III. WZMOCNIONY POTENCJAŁ GOSPODARCZY GMINY			

Cel operacyjny III.I. Konkurencyjna oferta przedsiębiorcza	Wójt Gminy Kobylanka, Stanowisko ds. obywatelskich i społecznych, ewidencji działalności gospodarczej, Referat Finansowy	Przedsiębiorcy z terenu Gminy, Inwestorzy, Inicjatywy zrzeszające pracodawców i przedsiębiorców, Sołtysi	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny III.II. Wysokoprodukcyjne i specjalistyczne rolnictwo	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Finansowy, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Rolnicy z terenu Gminy, Sołtysi, Inicjatywy zrzeszające producentów w sektorze rolno-spożywczym	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny III.III. Efektywna współpraca międzysektorowa	Wójt Gminy Kobylanka, Sekretarz Gminy Kobylanka, Referat Finansowy	Przedsiębiorcy, Rolnicy, Sektor NGO	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
CEL STRATEGICZNY IV. DOSTĘPNA PRZESTRZEN, KOMPLEKSOWA INFRASTRUKTURA I CZYSTE ŚRODOWISKO NATURALNE			
Cel operacyjny IV.I. Zrównoważona polityka planistyczna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Organizacyjno-Administracyjny Referat Finansowy	Mieszkańcy Gminy Kobylanka, Przedsiębiorcy, inwestorzy, rolnicy, inicjatywy lokalne	Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny IV.II. Uporządkowana przestrzeń publiczna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny IV.III. Spójny i bezpieczny system transportowy i komunikacyjny	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny IV.IV. Kompleksowa infrastruktura komunalna	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny IV.V. Zintensyfikowana polityka klimatyczna i niskoemisyjna Gminy	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
Cel operacyjny IV.VI. Ochrona środowiska i bogactwa naturalnego Gminy	Wójt Gminy Kobylanka, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Referat Finansowy		Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej
CEL STRATEGICZNY V. NOWOCZESNY I DOSTĘPNY SAMORZĄD			

<p>Cel operacyjny V.I. Profesjonalizacja świadczenia usług publicznych</p>	<p>Wójt Gminy Kobylanka</p>	<p>Referat Finansowy, Referat Organizacyjno-Administracyjny, Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej, Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Jednostki organizacyjne Gminy</p>	<p>Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej</p>
<p>Cel operacyjny V.II. Kształtowanie wizerunku i wzrost rozpoznawalności gminy</p>	<p>Wójt Gminy Kobylanka</p>	<p>Inicjatywy lokalne, Jednostki organizacyjne Gminy, Podmioty aktywnie działające z terenu Gminy, Mieszkańcy Gminy</p>	<p>Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej</p>

Źródło: opracowanie własne

Dla zapewnienia skutecznej realizacji Strategii zdefiniowano również reguły i zasady, w oparciu o które odbywać się będzie wdrażanie i dalsza realizacja rzeczowa przyjętych założeń strategicznych. Realizacja Strategii będzie opierała się m.in. na następujących zasadach:

I. Partycypacji i dialogu

Założenia strategiczne realizowane będą poprzez zapewnienie współpracy i partnerstwa pomiędzy instytucjami publicznymi, podmiotami prywatnymi oraz w ramach partnerstwa mieszanego. Strategia zapewnia powszechną dostępność i równe traktowanie wniosków i opinii reprezentantów różnorodnych środowisk z sektora publicznego, prywatnego oraz społecznego, jak również pozwala na swobodę dyskusji i możliwość zgłaszania uwag podczas konsultacji społecznych.

II. Otwartości i transparentności prowadzenia działań

Strategia rozwoju przedstawiona dla Gminy Kobylanka jest dokumentem o charakterze otwartym, ukazującym kierunki działań, niezbędne do podjęcia z perspektywy dążenia do rozwoju lokalnego. Przyjęte założenia wynikają wprost ze stanu zastanego, o którym traktuje Diagnoza strategiczna. W przygotowaniu i realizacji Strategii zapewniono właściwe formy komunikacji pomiędzy podmiotami głównymi odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych działań, podmiotami uczestniczącymi w realizacji celów, jak również podmiotami monitorującymi proces wdrażania i realizacji Strategii. Otwartość i transparentność prowadzonych przez Gminę działań wyraża się również w zaangażowaniu w opracowanie właściwych kierunków rozwoju mieszkańców Gminy oraz grup interesów. Zapewniono też bieżące informowanie i konsultowanie podejmowanych decyzji i planów dotyczących wdrażania.

III. Zaangażowania i dążenia do osiągnięcia wspólnego celu

System realizacji Strategii oparty został na podmiotach i komórkach organizacyjnych Gminy Kobylanka, jak również na organizacjach pozarządowych – licznie i aktywnie współdziałających na rzecz sektorowego rozwoju lokalnego oraz lokalnych przedsiębiorcach i ogóle mieszkańców – jako

na najważniejszych grupach interesu. Wyrazem zaangażowania jest poczucie odpowiedzialności za powierzone zadania oraz determinacja w ich zrealizowaniu, a także współpraca wraz z aktywną postawą, uwzględniającą elastyczne i kreatywne podejście do zmieniających się warunków wewnętrznych i zewnętrznych.

Instrumenty Strategii Rozwoju

Strategia rozwoju wyraża i opisuje zakres kierunków, których realizacja wpisuje się w ogólne cele rozwoju lokalnego, dlatego niezbędne jest określenie instrumentów, przy pomocy których możliwa będzie zmiana ogólnej wizji w realne działania urzeczywistniające przyjęte założenia, uwzględniając cele i założenia modelu struktury funkcjonalno–przestrzennej. Instrumentem realizacji Strategii mogą być m.in.:

- gminne strategie sektorowe, traktujące o uszczegółowieniu przedstawionych założeń strategicznych,
- regulaminy wydziałów, referatów i jednostek, wskazujące na zakresy kompetencji i obowiązków,
- uchwały Rady Gminy,
- indywidualne decyzje administracyjne,
- uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe określające krótko- i długookresowe kierunki koncentracji i przeznaczenia środków finansowych, ujmujące również budżety zadań inwestycyjnych realizowanych przy współudziale środków pochodzących z funduszy europejskich itp.,
- dalsze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- inicjatywy społeczne z zakresu edukacji, promocji, konsultacji wewnętrznych, konsultacji społecznych, stron internetowych, profili w mediach społecznościowych itp.,
- instrumenty koordynacyjne, np. partnerstwa lokalne, regionalne, krajowe, międzynarodowe, uwzględniające współpracę międzysektorową (w ujęciu samorządowym, prywatnym i społecznym), a także partnerstwo publiczno-prywatne, zespoły zadaniowe i wdrożeniowe itp.,
- instrumenty kontrolne.

6.2. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Założenia Strategii Rozwoju wdrażane będą z wykorzystaniem różnorodnych instrumentów realizacji m.in. poprzez realizację planów, programów funkcjonujących w Gminie, ze względu na ustawowe obowiązki ich opracowania bądź inicjatywy własne władz samorządowych. Sprawna realizacja założeń strategicznych określonych w niniejszym dokumencie, dla kompleksowego oddziaływania i realizacji przewidywanych założeń wymagać będzie opracowania (w przypadku braku dokumentów) lub aktualizacji już istniejących dokumentów wykonawczych (ze względu na brak ich aktualności).

Tabela 15. Korelacja założeń strategicznych z dokumentami wykonawczymi

Obszar tematyczny	Dokument	Komentarz/ Odniesienie względem wytycznych
Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr XXXV/216/13 Rady Gminy Kobylanka w dniu 11 lipca 2003 roku	Model przestrzenno-funkcjonalny opracowany został na bazie istniejących uwarunkowań wynikających z obowiązującego Studium. Założenia przyjęte dla dalszego rozwoju Gminy, ujęte w ramach kierunków

		<p>działań pozostają zgodne z kierunkami polityki przestrzennej Gminy Kobylanka.</p> <p>Z uwagi na okres obowiązywania Studium, podlega ono cyklicznej ocenie w aspekcie zgodności z istniejącym potencjałem i zapotrzebowaniem lokalnym.</p>
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	<p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują ok. 33% wyznaczonych w Studium stref funkcjonalnych, co wskazuje na znaczne pokrycie terenu MPZP. Na bazie cyklicznej oceny, podejmowane będą działania dotyczące opracowania dalszych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>
Przeźreń gminna	Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Kobylanka na lata 2019-2024	<p>Zakres mieszkalnictwa jest przedmiotem niniejszej strategii, dlatego Wieloletni Plan doprecyzowuje założenia dotyczące tego zakresu. Okres obowiązywania koresponduje z okresem obowiązywania niniejszej Strategii.</p>
	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kobylanka na lata 2021 - 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028	<p>Ramy czasowe obowiązują do roku 2028, co wskazuje, iż w okresie obowiązywania niniejszej strategii konieczna będzie aktualizacja bądź opracowanie nowego dokumentu traktującego o szczegółowych założeniach dla prowadzenia długofalowej polityki działań adaptacyjnych i kierunkowych w aspekcie ochrony środowiska. Zakres obowiązującego Programu koresponduje z założeniami rozwoju ustalonymi w niniejszym dokumencie.</p>
Ochrona środowiska	Aktualizacja Planu gospodarki niskoemisyjnej na lata 2014-2017 dla Gminy Kobylanka	<p>Zakres ustalonych celów i założeń strategicznych pozostaje zgodny z uwarunkowaniami i kierunkami wynikającymi z założeń polityki niskoemisyjnej Gminy, jednak okres obowiązywania Planu zakończył się w roku 2017, co wskazuje, iż dostrzega się potrzebę dalszego regulowania niskoemisyjnego rozwoju Gminy i opracowanie aktualnego dokumentu.</p>
	Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kobylanka	<p>Ramy czasowe obowiązywania dokumentu sięgają roku 2032, co wskazuje na korespondowanie z okresem obowiązywania niniejszej Strategii. Przedmiotowa Strategia traktuje o zasadności podejmowania działań na rzecz ograniczenia azbestu, ujmując ten aspekt w ramach kierunków działań. Założenia strategiczne korespondują z dokumentem branżowym</p>
Polityka społeczna	Strategia Integracji i rozwiązywania problemów społecznych	<p>Strategia skupia się nie tylko na rozwiązywaniu problemów z zakresu pomocy społecznej, ale obejmuje obszary polityki społecznej, które mają istotny wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej społeczności. Stanowi doprecyzowanie zawartych</p>

	<p>Program współpracy Gminy Kobylanka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022</p> <p>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>w niniejszej Strategii założeń i kierunków dalszego rozwoju Gminy.</p> <p>Program przyjmowany corocznie. Koresponduje z założeniami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy.</p> <p>Omawia problematykę uzależnienia jako problemu społecznego, wskazując tym samym na istniejące rozwiązania pomocowe, przeciwdziałając wkluczeniom społecznym.</p>
Organizacja wewnętrzna Gminy	<p>Statut Gminy Kobylanka nadany uchwałą Rady Gminy Kobylanka nr XLIV/280/22 z dnia 24 lutego 2022 roku</p>	<p>Statut określa ustrój Gminy Kobylanka wraz z jej podstawowymi wartościami oraz zasadami realizacji zadań publicznych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym. Zakres przedmiotowej Strategii pozostaje zgodny z założeniami statutowymi Gminy, zaś opracowanie strategii jest jednym z zadań własnych samorządu gminnego. Podlega aktualizacji w wyniku bieżących zmian i konieczności dostosowania do prawodawstwa wyższego rzędu.</p>
	<p>Statuty jednostek organizacyjnych Gminy Kobylanka: placówek edukacyjnych oraz Centrum Kultury i Rekreacji oraz Gminnej Biblioteki Publicznej</p>	<p>Statuty poszczególnych jednostek organizacyjnych wskazują na władztwo kompetencyjne i merytoryczną realizację zadań wskazanych w ramach przedmiotowego opracowania.</p>
	<p>Regulamin organizacyjny Urzędu Gminy Kobylanka</p>	<p>Regulamin określa ustrój i podział kompetencyjny pomiędzy poszczególne komórki i jednostki organizacyjne, wskazując odpowiednie zadania publiczne. Regulamin wskazuje na pozycje poszczególnych komórek organizacyjnych i struktur samorządowych, w tym również odnosi się do realizacji zadań związanych z osiągnięciem założonych celów strategicznych.</p>
Finanse publiczne	<p>Uchwała budżetowa przyjęta uchwałą nr LV/366/22 Rady Gminy Kobylanka z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylanka na rok 2023</p>	<p>Uchwała przyjmowana corocznie. Odzwierciedla cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowana z wieloletnią prognozą finansową</p>
	<p>Uchwała nr LV/337/22 Rady Gminy Kobylanka z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2030</p>	<p>Dokument aktualny, korespondujący z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z bieżącymi potrzebami lokalnymi.</p>

Źródło: opracowanie własne

W przypadku opracowania dokumentów mających charakter wykonawczy i wdrażających założenia rozwojowe określone w Strategii, podstawową zasadą jest ich spójność i synergiczne oddziaływanie. Dokumenty wykonawcze, poza zachowaniem zgodności z założeniami Strategii, powinny również diagnozować i wnioskować w zakresie stanu obecnego, definiować cele strategiczne i kierunki służące

ich realizacji wraz ze wskazywaniem możliwych i skwantyfikowanych wskaźników i określeniem ich ram finansowych oraz wskazaniem potencjalnych źródeł, z których ich finalizacja może dojść do skutku.

6.3. SYSTEM MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJA STRATEGII

Elementem gwarantującym prawidłowość i skuteczność wdrażania Strategii jest efektywny monitoring w zakresie realizacji wskazanych założeń strategicznych. Monitoring Strategii będzie prowadzony w celu sprawdzenia skuteczności podejmowanych działań zdefiniowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Zgodnie z zestawieniem opisującym system wdrażania i realizacji Strategii, za prowadzenie monitoringu osiągniętych rezultatów oraz uzyskiwanych wskaźników odpowiedzialny będzie **Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej**.

Sprawozdawczość w ramach monitoringu prowadzona będzie m.in. w formie analizy wskaźnikowej, której wyniki oraz wnioski z niej płynące będą opracowane w formie raportu z monitoringu Strategii. Na cele sprawozdawczości wykorzystywane będą dane własne Gminy wraz z informacjami i statystykami gminnych jednostek organizacyjnych oraz instytucji wykonujących działalność publiczną. W ramach statystyki publicznej głównym źródłem będą też opracowania Głównego Urzędu Statystycznego. Informacje na rzecz sprawozdawczości pochodzić będą również od podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii, w tym z raportów podsumowujących podejmowane zadania. Raporty z realizacji zadań przekazywane będą organowi monitorującemu z wykorzystaniem standaryzowanego formularza sprawozdawczego, w okresie ustalonym przez Referat Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej.

Monitoring zbiorczy Strategii, w tym zrealizowanych wskaźników odbywał się będzie raz na dwa lata i będzie realizowany do końca maja, korespondując z corocznie opracowywanym Raportem o stanie Gminy.

Oprócz monitoringu zaplanowano również ewaluację, tj. badanie, którego podstawowym założeniem jest ocena prawidłowości procesu oraz efektów wdrażania przyjętej polityki rozwoju. Badanie to dostarczy praktycznych wniosków i rekomendacji, służących udoskonaleniu bieżącej lub przyszłej interwencji, zapewniając jej jak najwyższą jakość. Ewaluacja ma na celu zapewnić wysoką jakość działań dzięki zwiększeniu ich adekwatności, skuteczności, efektywności i trwałości. Przewidziano przeprowadzenie:

- ewaluacji ex-ante – w fazie przygotowania Strategii,
- ewaluacji on-going - w trakcie wdrażania założeń strategicznych,
- ewaluacji ex-post – po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii Rozwoju

Tabela 16. Rodzaje i charakterystyka stosowanych narzędzi ewaluacyjnych dla przedmiotowej Strategii

Rodzaj ewaluacji	Zakres i charakterystyka badania ewaluacyjnego	Termin realizacji badania ewaluacyjnego
EWALUACJA EX-ANTE	Zadaniem ewaluacji jest ustalenie, czy zaplanowane do realizacji kierunki działań są właściwe, wykonalne i czy przyniosą oczekiwane efekty przy użyciu dedykowanych im instrumentów i zasobów. Podstawowym założeniem tego rodzaju ewaluacji jest ocena trafności przyjętych założeń i ich wewnętrznej oraz zewnętrznej spójności. Do przeprowadzenia ewaluacji ex-ante przyjęto następujące założenia:	Przed przyjęciem Strategii uchwałą Rady Gminy Kobylanka

	<ul style="list-style-type: none"> — trafności – analizie poddaje się adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań względem zdefiniowanych problemów, — przewidywanej skuteczności – sprawdzenie czy cele wyznaczone w Strategii są możliwe do osiągnięcia poprzez zaproponowane działania, metody ich wdrożenia i zabezpieczone zasoby, — efektywności – określenie czy suma przeznaczonych zasobów i nakładów finansowych pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów, — spójności wewnętrznej i zewnętrznej dokumentu – zdefiniowanie czy cele, priorytety i działania są spójne oraz czy wykazują spójność również z dokumentami wyższego rzędu lub równorzędnymi. <p>Ewaluacja przeprowadzona z wykorzystaniem m.in. metody desk-research oraz analizy statystycznej, wykorzystując dane Urzędu Gminy Kobylanka oraz pozostałych jednostek organizacyjnych jak również ogólnodostępnych danych statystycznych.</p> <p>Podsumowaniem dla przeprowadzonej ewaluacji jest Raport.</p>	
<p>EWALUACJA ON-GOING</p>	<p>Celem ewaluacji jest weryfikacja sposobu założenia i zdefiniowania w strategii celów, stopnia ich realizacji oraz zidentyfikowanie ewentualnych zagrożeń mogących mieć wpływ dla osiągnięcia założonych rezultatów. Ewaluacja on-going ukaże również informację o ewentualnej aktualizacji (korekcie/ uzupełnieniu) dokumentu.</p> <p>Źródłem danych przyjętym do ewaluacji on-going będą raporty o stanie Gminy, stanowiące podsumowanie działalności władz samorządowych na rzecz realizacji polityk, strategii i programów sektorowych. Wykorzystywane będą również dane jakościowe i ilościowe pozwalające na określanie wskaźników założonych w dokumencie wraz z analizą statystyczną danych GUS.</p> <p>Podsumowaniem dla przeprowadzonej ewaluacji będzie Raport.</p>	<p>W połowie okresu obowiązywania Strategii</p>
<p>EWALUACJA EX-POST</p>	<p>Celem ewaluacji jest podjęcie próby ustalenia, w jakim stopniu osiągnięte zostały założone cele strategiczne oraz czy osiągnięty został poziom rozwoju lokalnego pozwalający na realizację określonej wizji. Ewaluacja ma charakter sprawozdawczy, wskazujący na rzeczową wykonalność przyjętych założeń wraz z ustaleniem, czy któreś z określonych założeń będą również aktualne i konieczne do wdrożenia w ramach kolejnego dokumentu strategicznego, czy też osiągnięte zostały wszelkie możliwe efekty w ramach obowiązującej Strategii.</p> <p>Podsumowaniem dla przeprowadzonej ewaluacji będzie raport końcowy prezentujący dane dla pełnego okresu obowiązywania Strategii.</p>	<p>Po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii – I kwartał 2033</p>

Źródło: opracowanie własne

Aktualizacja Strategii

Kluczowym procesem, jaki może mieć miejsce w okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Kobylanka na lata 2023-2032, mającym swoje źródło m.in. w procesie ewaluacji on-going, jest potrzeba **aktualizacji dokumentu** i jego założeń. Dokument sporządzony został na bazie obserwowanych tendencji i trendów społeczno-gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych w okresie 2015-2021, i na tej podstawie wyznaczono założenia strategiczne, w tym cele i kierunki

działań. W związku z uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi, jak również w odniesieniu do postępujących zmian, na bazie przeprowadzonego monitoringu i ewaluacji może dojść do sytuacji, kiedy to uwarunkowanie będzie nieaktualne bądź też w perspektywie kilkuletniej pojawią się nowe szanse rozwojowe czy ograniczenia hamujące ten rozwój. W perspektywie kilkuletniej trudno jest również przewidzieć jak kształtować się będzie budżet Gminy i dostępność środków zewnętrznych, wspierających realizację przedsięwzięć strategicznych.

Uwzględniając ww. przesłanki, jak również inne okoliczności, trudne obecnie do przewidzenia, ale mogące pojawić się w perspektywie obowiązywania dokumentu i mające znaczenie dla kształtowania przyszłego rozwoju lokalnego, możliwe będzie podjęcie decyzji o aktualizacji Strategii.

Procedura aktualizacji podjęta będzie jedynie w uzasadnionych przypadkach, zaś jej koordynacją zajmować się będzie podmiot pozostający w strukturach Urzędu Gminy Kobyłanka. Wprowadzenie aktualizacji wymagać będzie określenia zakresu aktualizacji oraz szczegółowego uzasadnienia konieczności wprowadzanych zmian i modyfikacji.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI STRATEGII

Osiągnięcie założonych celów wymaga podjęcia działań inwestycyjnych oraz nieinwestycyjnych, na które niezbędne jest posiadanie środków finansowych. Określając działania strategiczne wzięto pod uwagę możliwości finansowe Gminy, jak również obecne i planowane możliwości pozyskania środków zewnętrznych, w tym bezzwrotnych form wsparcia.

Z uwagi na kierunkowe ujęcie założeń strategicznych i jedynie przykładowe wskazanie poszczególnych inwestycji, ramy finansowe realizacji strategii mają charakter szacunkowy, gdyż ceny podlegają ciągłej aktualizacji rynkowej i nie ma możliwości dokładnego oszacowania tych wartości, jak również ze względu na długofalowe obowiązywanie Strategii ulegną one dezaktualizacji. Ponadto istotnym aspektem determinującym wartości planowanych do realizacji zadań są warunki ekonomiczne, w tym postępująca inflacja ogólnokrajowa, co wskazuje na niemożność dokładnego szacowania kosztów.

Szacuje się, że ogólny budżet niezbędny do realizacji wskazanych założeń strategicznych wynosi 130 000 000,00 zł zaś szczegółowe informacje na temat rozkładu środków ukazuje poniższa tabela.

Tabela 17. Szacunkowe ramy finansowania realizacji Strategii

Cel strategiczny	Szacunkowy budżet	Lata realizacji
Cel strategiczny I. Spójne i zintegrowane społeczeństwo	32 000 000,00	2023-2032
Cel strategiczny II. Racjonalne wykorzystywany potencjał endogeniczny regionu	30 000 000,00	2023-2032

Cel strategiczny III. Wzmocniony potencjał gospodarczy Gminy	10 000 000,00	2023-2032
Cel strategiczny IV. Dostępna przestrzeń, kompleksowa infrastruktura i czyste środowisko	50 000 000,00	2023-2032
Cel strategiczny V. Nowoczesny i dostępny samorząd	8 000,000,00	2023-2032

Źródło: opracowanie własne

Potencjalnymi źródłami finansowania ww. działań będą zatem budżet Gminy, budżet Państwa, środki UE, inne środki zewnętrzne. Uszczegóławiając finansowanie Strategii będzie odbywało się z wykorzystaniem:

- środków budżetowych Gminy Kobyłanka, jak również innych jednostek samorządowych tj. regionalnych oraz powiatowych,
- środków z budżetu Państwa w dyspozycji poszczególnych ministerstw, z dedykowanych programów i funduszy,
- środków z funduszy celowych będących w dyspozycji różnych instytucji m.in. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i innych,
- środków pochodzących z Krajowego Planu Odbudowy,
- środków pochodzących z UE w ramach funduszy unijnych, w tym głównie z Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027,
- środków pochodzących z innych niż europejskie fundusze finansowe,
- środków pochodzących z sektora prywatnego,
- finansowania przez banki i inne instytucje finansujące,
- innych dostępnych źródeł finansowania.

Wskazane potencjalne źródła finansowania realizacji Strategii nie stanowią katalogu zamkniętego, Gmina będzie starała się wykorzystywać wszystkie możliwości współfinansowania przedsięwzięć. W tym celu konieczne będzie bieżące monitorowanie w możliwości pozyskiwania środków finansowych.

SPIS TABEL, WYKRESÓW I MAP WYKORZYSTANYCH W STRATEGII

Tabela 1. Dane prezentujące poziom korzystania ze świadczeń pomocy społecznej	15
Tabela 2. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Gminy Kobyłanka	24
Tabela 3. Jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy Kobyłanka	33
Tabela 4. Analiza SWOT	35
Tabela 5. Układ celów strategicznych i operacyjnych.....	39
Tabela 6. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego I	40
Tabela 7. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego II	43
Tabela 8. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego III	45
Tabela 9. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego IV	46
Tabela 10. Charakterystyka szczegółowa celów operacyjnych i kierunków działań w ramach celu strategicznego V	51
Tabela 11. Matryca monitorowania postępu realizacji Strategii	54
Tabela 12. Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	58
Tabela 13. Ustalenia i rekomendacje w zakresie polityki przestrzennej.....	70
Tabela 14. Podmioty zaangażowane w realizację założeń Strategii	77
Tabela 15. Korelacja założeń strategicznych z dokumentami wykonawczymi	80
Tabela 16. Rodzaje i charakterystyka stosowanych narzędzi ewaluacyjnych dla przedmiotowej Strategii	83
Tabela 17. Szacunkowe ramy finansowania realizacji Strategii	85
Rycina 1. Położenie Gminy Kobyłanka w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	4
Rycina 2. Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Kobyłanka	7
Rycina 3. Obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo na terenie Gminy Kobyłanka.....	8
Rycina 4. Liczba mieszkańców Gminy Kobyłanka w 2022 r.....	10
Rycina 5. Porównanie struktury demograficznej wg biologicznych grup wieku w roku 2016 i 2021	10
Rycina 6. Porównanie liczby uczniów w Szkołach Podstawowych w latach 2015-2022	13
Rycina 7. Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2021/2022	14
Rycina 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.....	16
Rycina 9. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Kobyłanka	17
Rycina 10. Porównanie wskaźnika nasycenia przedsiębiorczości dla Gminy Kobyłanka i powiatu stargardzkiego	19
Rycina 11. Liczba gospodarstw rolnych w poszczególnych sołectwach.....	21
Rycina 12. Udział budynków podłączonych do infrastruktury technicznej: kanalizacyjnej i wodociągowej	23
Rycina 13. Struktura dróg dla rowerów na terenie Gminy Kobyłanka ze względu na podmiot zarządzający.....	27
Rycina 14. Kluczowe uwarunkowania drogowe Gminy Kobyłanka.....	63
Rycina 15. Demografia Gminy wraz z ukazaniem dynamiki zmian demograficznych w latach 2016-2022	64
Rycina 16. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kobyłanka	65
Rycina 17. Lokalizacja obiektów znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej oraz punkty służące turystyce.....	66
Rycina 18. Rozmieszczenie zadań inwestycyjnych infrastrukturalnych ujętych w ramach założeń strategicznych.....	68
Rycina 19. Gmina Kobyłanka w ramach obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnych	74
Schemat 1. Struktura systemu wdrażania, realizacji i ewaluacji Strategii	76

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Kobyłanka na lata 2023-2032 jest dokumentem, w którym zaprezentowano główne założenia rozwoju samorządu w perspektywie 2032 r. W związku z jego kierunkowym charakterem, jest on również dokumentem zawierającym wytyczne dla dokumentów branżowych.

Dnia 13.11.2020 r. weszły w życie przepisy wprowadzone ustawą z dnia 15.07.2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzona nowelizacja odnosi się również do samorządu gminnego – po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym wprowadzono podstawę prawną w zakresie opracowania strategii rozwoju gminy, jak również określono jej podstawowe elementy. Zakres strategii przedstawionej do podjęcia pozostaje zgodny z art. 10e ustawy o samorządzie gminnym.

Ze względu na zmieniające się otoczenie społeczno – gospodarcze oraz pojawiające się nowe możliwości oraz potencjały rozwojowe podjęto decyzję o opracowaniu Strategii. Przedmiotowy dokument zawiera plan działań długoterminowych, które mają przyczynić się poprawy jakości życia mieszkańców i zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej. Bazą dla sformułowania założeń strategicznych była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej, technicznej i przestrzennej – w tym środowiskowej. Na podstawie wniosków z diagnozy określono szanse i potencjały, jak również wskazano istniejące niedobory i potrzeby, na które należy zwrócić uwagę w kolejnych latach. Na bazie zdiagnozowanych warunków rozwoju i możliwości samorządu lokalnego określono misję i wizję Gminy, która została skonkretyzowana za pomocą wyznaczonych celów oraz kierunków działań.

Niniejszy dokument został przygotowany w zgodności z założeniami i kierunkami rozwojowymi ustalonymi na szczeblu wyższym, w tym głównie w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku.

WÓJTA
Irena Rybarczyk

Sporządził:
INSPEKTOR
Magdalena Wawrowicz

Spr.:
Zastępca Wójta
Irena Rybarczyk